10
2008

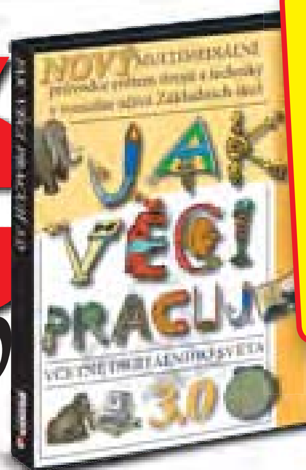
NA CD: ENCYKLOPEDIE JAK VĚCI PRACUJÍ 3.0

Nejprodávanější počítačový časopis

www.ppk.cz

Cena: 55 Kč / 89 Sk

počítač pro každého

PLNÁ VERZE ZDARMA UŠETŘÍTE 770 Kč

Vyberte si foťák

TEST

MALÉ AUTOMATY S VELKÝM DISPLEJEM ▸ 12

RADY A TIPY

Jak ztišit počítač

TIPY NA ODHLUČNĚNÍ POČÍTAČE ▸ 44

Děti u PC v bezpečí

JAK BLOKOVAT NEVHODNÉ PROGRAMY A WWW STRÁNKY ▸ 49

PŘEDSTAVUJEME

Kamera s vysokým rozlišením ▸ 16

12. 5. 2008 Cena: 55 Kč / 89 Sk
Pro předplatitele: 39,80 Kč / 72 Sk

Levný barevný tisk ▸ 22

JAK NA TO

23 STRAN NÁVODŮ

- Jak na obrázky v textu
- Odrážky a seznamy ve Wordu
- Chraňte děti před internetem
- Úpravy filmových titulků
- Otáčíme a ořezáváme fotografie

VŠEHO S MÍROU – I INTERNETU

Vážení čtenáři, v minulém úvodníku jsem se rozplýval nad užitečností internetu. Psal jsem o tom, jak je dobře, že státní úřady jsou k internetu připojeny a jeho prostřednictvím mohou občanům daleko rychleji a pružněji poskytovat své služby. Druhý den poté, co minulé vydání PPK vyšlo, jsem se (pochopitelně na internetu) dočetl, že úřady řeší problémy týkající se zneužívání internetu zaměstnanci. Konkrétně šlo o úředníky na některých radnicích a na ministerstvech: Jejich vedoucí pracovníci si u specializované firmy objednali podrobné sledování internetového provozu na úřadě. Výsledky takových auditů jsou pro někoho překvapivé: Někteří zaměstnanci tráví soukromým brouzdáním na internetových stránkách, hraním her a korespondencí s kamarády až polovinu pracovní doby. Jsou i případy, kdy soukromé využití internetu přesáhlo sto procent pracovní doby (úřednice prostě „surfovala přes čas"). Tento problém se jistě netýká pouze státních a obecních úředníků – k podobným situacím dochází i v jiných firmách –, ale u úředníků je pravděpodobně nejvýraznější. Těžko si totiž lze představit řidiče autobusu, učitele, farmáře, pokladního v samoobsluze nebo horníka, kteří by předstírali svou práci a přitom hráli nějakou počítačovou hru nebo na internetu vyhledávali necudné obrázky.

Jak je vidět, internet dokáže efektivitu práce nejen výrazně zvýšit, ale v některých případech také výrazně snížit. Záleží jen na nás. Proto je snaha zaměstnavatelů o kontrolu využívání internetu více než pochopitelná.

Doma řešíme stejný problém, ale trochu z jiného pohledu. Zatímco zaměstnavatele trápí efektivita využití pracovní doby a firemních počítačů, ale mravní výchovou dospělých zaměstnanců se většinou zabývat nemusí, rodiče mají na zřeteli právě výchovnou stránku. V obou případech je řešením možnost nastavit určitá omezení a technickými prostředky zajistit jejich dodržování. V domácích podmínkách můžete využít programy s funkcemi takzvané rodičovské kontroly. Tyto bezpečnostní nástroje vám umožní jednak omezit využití počítače na stanovenou dobu (určitě není žádoucí, aby děti trávily u počítače celé dny), jednak zabránit uživatelům v přístupu k vybraným kategoriím internetových stránek. Které nástroje to jsou a jak je použít, to vám poradíme právě v tomto vydání. Nezapomeňte však na to, že technické omezení samo o sobě vaše děti nezachrání. Aby se však takový zákaz zcela neminul účinkem, může být pouze doplňkem výchovy. A s výchovou potomků vám už účinně neporadí žádný časopis, tím méně časopis o počítačích. My vám můžeme poradit jen to, jak přístup k internetu technicky zabezpečit. V tom ostatním vám budeme držet palce.

Ivan Heisler, šéfredaktor

SLEDUJTE SVÉ PŘEDPLATNÉ ON-LINE!

Každý předplatitel má nyní možnost sledovat své předplatné prostřednictvím internetu. Na internetové stránce *www.send.cz* (vpravo v sekci Přihlášení, viz obrázek) jako jméno zadejte své příjmení včetně diakritiky, první písmeno velké (organizace zadá IČ), jako heslo uveďte svoje předplatitelské číslo (to je specifický symbol na faktuře k předplatnému, číslo je rovněž uvedeno na třetím řádku adresy na obálce každého doručeného časopisu). Na své kartě uvidíte seznam předplacených časopisů, předplacené období a to, jestli máme zaevidovanou Vaši platbu. Můžete zde také změnit zasílací adresu, ukončit předplatné, případně si vytisknout fakturu nebo daňový doklad.

Upozorňujeme, že tato adresa se týká jen předplatitelů v České republice, protože společnost Send zajišťuje předplatné právě jen v ČR.

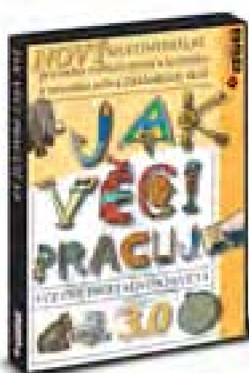

Co najdete na CD?

Na cédéčku najdete výbornou multimediální encyklopedii Jak věci pracují 3.0 (jde o plnou verzi). Tento titul udělá bezpochyby radost všem obdivovatelům koleček a matiček (od 7 let) a umožní jim prozkoumat principy fungování více než 150 strojů, přístrojů a zařízení. Na CD nebudou chybět ani pravidelné rubriky Novinky, Servis a Zajímavosti.

JAK VĚCI PRACUJÍ 3.0

Pojďte prozkoumat více než 150 strojů, přístrojů a zařízení, abyste pochopili princip jejich fungování. Díky této encyklopedii máte možnost sledovat vývoj vynálezů od roku 7000 před naším letopočtem až po současnost. Na této cestě vás budou provázet David Macaulay a jeho přítel mamut Chlupáč, kteří s technikou už něco zažili. V trojrozměrném skladě najdete množství vynálezů, bez kterých si už dnes neumíme život představit. Stačí otevřít dveře a prozkoumat všechna zákoutí.

rubrika na CD: obsah CD/bonus

KLIPFOLIO 4.0.1

KlipFolio je postranní panel určený na plochu, podobný tomu, který důvěrně znají uživatelé Windows Vista. KlipFolio však mohou využít i uživatelé Windows 2000 a Windows XP. Nabízí jim totiž informace o příchozí poště, pohodlné a rychlé vyhledávání na internetu, informace o aktuálním počasí v různých městech, včetně několika českých, šikovný úkolovník, prohlížeč obrázků ze serveru Flicker a prohlížeč videí z YouTube, informace o vytížení počítače a RSS čtečku. Další funkce si můžete doinstalovat stažením některého z řady plug-inů, dostupných na webových stránkách programu.

rubrika na CD: obsah CD/zajímavosti

Seznam programů na CD

BONUS
Jak věci pracují 3.0

NOVINKY
AbiWord 2.6.2
Avant Browser 11.6 Build 11
CuteFTP 8.2.0 Home
FileZilla 3.0.9.2
Firefox 2.0.0.14
Flock 1.1.2
KeePass 1.11
K-Meleon 1.1.5
Miranda 0.7.4
Notepad++ 4.8.5
Serial Key Manager 1.8
Spamihilator 0.9.9.41

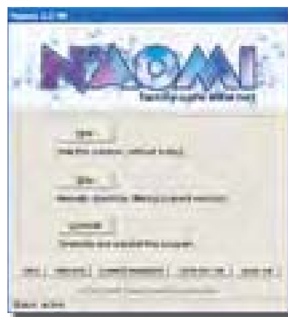
SERVIS
Naomi 3.2.90
Paint.NET 3.30
SpeedFan 4.34

ZAJÍMAVOSTI
Duplicate Files Finder 0.44
IcoFX 1.6
KlipFolio 4.0.1
Power Sound Editor Free 5.7
Snippy 0.41
Switcher 2.0.0.2705
TUGZip 3.5.0.0
WinBoss 1.2
Write.NET 1.0 Beta
Xion Audio Player 1.0.100

NAOMI 3.2.90

Program Naomi se hodí k filtrování nevhodného obsahu na internetových stránkách a ocení jej především rodiče. Díky němu totiž snadno zabrání dětem k přístupu na nevhodné stránky, jako jsou např. stránky o drogách a stránky pornografické. Program prozkoumává zadávaný či zobrazovaný obsah a zabraňuje přístupu k nepatřičným materiálům. Program umožňuje i zablokovat přístup k sítím P2P, resp. přístup klientů P2P k těmto sítím.

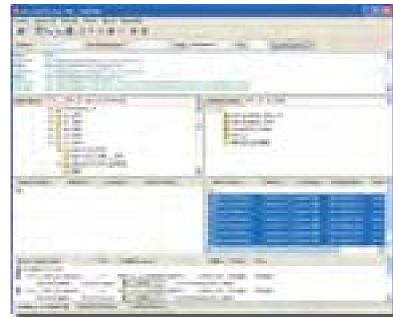
rubrika na CD: obsah CD/servis

FILEZILLA 3.0.9.2

FileZilla se řadí k těm oblíbenějším a lepším FTP klientům. Velkou výhodou programu je propracovaná funkce pro přetahování souborů myší, čímž se přenos souborů mezi pevným diskem a FTP serverem stává opravdu jednoduchým. Nepříliš zkušený uživatel se v tomto programu neztratí a náročného uživatele jeho bohatá funkční výbava jistě uspokojí. Používáte-li česká Windows, program bude automaticky komunikovat v češtině.

rubrika na CD: obsah CD/novinky

AVANT BROWSER 11.6 BUILD 11

Avant Browser je nadstavba pro Internet Explorer 5.5 a vyšší a přináší uživatelům možnost komfortnějšího prohlížení webových stránek. Podporuje prohlížení stránek v panelech na poměrně vysoké úrovni, nabízí blokování reklamních prvků, blokování vyskakovacích oken, snadné vyhledávání na internetu, blokování vybraných adres, automatické vyplňování formulářů, vestavěnou RSS čtečku, kombinované zvětšování textu nebo i celých stránek, větší ochranu soukromí, ovládání pomocí tzv. gest myši a mnoho dalších funkcí.

rubrika na CD: obsah CD/novinky

Mobilní barevný tisk

Společnost Canon představila mobilní tiskárnu Pixma iP100, jejíž rozměry jsou 322 × 185 × 62 mm a která váží pouze 2 kg. Uživatelé, kteří ji použijí pro tisk mimo domov či kancelář, u ní ocení, že může být napájena z akumulátoru (cena tiskárny s akumulátorem činí 9 580 Kč). Na jedno nabití lze tak vytisknout přibližně 290 stran. K dispozici je rovněž volitelný nabíjecí adaptér do automobilu. Tato tiskárna tiskne v rozlišení až 9 600 × 2 400 dpi a při tisku míchá barvy z pěti inkoustových zásobníků. Černobílé dokumenty lze tisknout rychlostí až 20 stran za minutu, barevné dokumenty rychlostí až 14 stran za minutu. Bezokrajovou barevnou fotografii formátu 10 × 15 cm vytiskne tento model podle údajů výrobce přibližně za 50 sekund. Pro připojení k počítači je tiskárna vybavena portem USB 2.0 Hi-Speed a podporuje bezdrátovou technologii IrDA. Ve výbavě figuruje i rozhraní PictBridge a k tiskárně lze dokoupit adaptér Bluetooth.

CANON PIXMA IP100

Cena včetně DPH: 7 980 Kč.

www.canon-europe.com

Malá videokamera s velkým rozlišením

Kamera Sony Handycam HDR-TG3E zaujme nejen malými rozměry, ale i schopností pořizovat záběry v rozlišení Full HD (1 920 × 1 080 bodů). Snadno se vejde do kabelky, do tašky nebo do kapsy u bundy. Tělo videokamery je z titanu a je ošetřeno odolnou povrchovou vrstvou, která jej chrání před poškrábáním. Videokamera se snadno ovládá prostřednictvím 2,7palcového (6,9cm) dotykového LCD displeje. Touto kamerou můžete pořizovat i fotografie v rozlišení až 4 Mpx. Díky režimu rychlého zapínání „Quick On“ je videokamera připravena k použití do jedné sekundy od vyklopení panelu s displejem. Záznam se ukládá na paměťovou kartu Memory Stick PRO Duo – součástí balení je 4GB karta Memory Stick. Cena zatím nebyla stanovena, ale podle sdělení výrobce by neměla přesáhnout částku 25 000 Kč.

SONY HANDYCAM HDR-TG3E

Cena včetně DPH: cca 25 000 Kč.

www.sony-europe.com

Levná navigační zařízení

Společnost Dreim CZ uvedla na trh levné navigační přístroje DG120 a DG210, které budou k dostání za ceny od 3 990 Kč. Navigace DG120 je vybavena 3,5palcovým (8,9cm) dotykovým LCD displejem, který pracuje v rozlišení 320 × 240 bodů. Model DG210 nabízí dotykový displej s úhlopříčkou 4,3 palce (10,9 cm) – ten zobrazuje obraz v rozlišení 480 × 272 bodů. Obě navigační zařízení jsou vybavena aplikacemi Bluetooth Handsfree, přehrávačem souborů MP3 a MP4, prohlížečem fotografií a prohlížečem textových souborů. Navigační přístroje obsahují nejnovější mapové podklady, které jsou uloženy na 2GB paměťové kartě SD. Při nákupu si lze vybrat ze dvou mapových podkladů – na výběr je celá Evropa a východní Evropa doplněná o průjezdové trasy ve státech celé Evropy. Součástí balení je i držák na sklo, napájecí adaptér a dotykové pero.

DREIMGO DG120

Cena včetně DPH: 3 990 Kč (mapy států východní Evropy).
Cena včetně DPH: 4 990 Kč (mapy všech evropských států).

DREIMGO DG210

Cena včetně DPH: 5 490 Kč (mapy států východní Evropy).
Cena včetně DPH: 6 490 Kč (mapy všech evropských států).

www.dreimgo.cz

Tenký fotoaparát

BenQ DSC X800 je digitální fotoaparát s 8megapixelovým snímačem. Fotoaparát na první pohled zaujme tím, že jeho přední plocha je vyrobena z matové oceli a že je tlustý pouze 9,8 mm. Je vybaven optikou s 3násobným optickým zoomem a zadní části dominuje LCD displej s úhlopříčkou 3 palce (7,6 cm). Tímto fotoaparátem lze kromě snímků zachytit i video v rozlišení 640 × 480 bodů, a to při frekvenci 30 snímků za sekundu. BenQ DSC X800 dokáže přehrávat video ve formátu MPEG-4 a zvuk ve formátu MP3. Přístroj nabízí režim S.S.F. (Super Shake-Free), pomocí něhož lze eliminovat nežádoucí rozmazání, a podporuje oba standardní poměry stran obrazu – 4 : 3 i 16 : 9.

BENQ DSC X800

Cena včetně DPH: 4 799 Kč.

www.benq.cz

Přehrávač s velkou pamětí

Přehrávač Creative ZEN je nyní k dispozici s pamětí o velikosti až 32 GB. Tento model tak pojme až 16 000 skladeb nebo až 110 hodin videa anebo desítky tisíc fotografií. Již tak velká kapacita paměti může být dále rozšířena pomocí paměťové karty SD. Přehrávač je vybaven 2,5palcovým (6,35cm) barevným displejem, na kterém lze díky podpoře pro formát WMV nebo pro DivX a XviD přehrávat i videa v rozlišení 320 × 240 bodů. Ze zvukových formátů jsou podporovány formáty AAC, MP3 a WMA. Přehrávač má také vestavěn FM tuner pro příjem rádia a mikrofon pro nahrávání zvuku. Doba hraní je podle údaje výrobce až 30 hodin v případě hudebních souborů nebo až pět hodin v případě videa.

CREATIVE ZEN

Cena včetně DPH: 7 399 Kč.

www.cz.europe.creative.com

Bezdrátové sluchátko s mikrofonem

Náhlavní sada „Jabra JX20 Pura – Titanum Editon“ má tělo z titanu a pro navázání bezdrátové komunikace s mobilním telefonem používá rozhraní Bluetooth 2.0. Váží méně než 13 gramů a je nabízena spolu se dvěma různými oušky a dvěma variantami ušních gelů, které uživateli umožní zvolit co nejpohodlnější řešení. Inteligentní řízení hlasitosti automaticky přizpůsobuje úroveň zvuku tak, aby byl příjemný bez ohledu na to, jak hlasitě nebo potichu váš protějšek na lince právě hovoří. Podle výrobce vydrží integrovaný akumulátor napájet zařízení po více než 6 hodin nepřetržitého hovoru. O stavu nabití informuje uživatele bílá LED dioda. Energii lze dobít prostřednictvím stolní nabíječky, přes USB kabel připojený k počítači nebo v autě pomocí adaptéru.

JABRA JX20 PURA

Cena včetně DPH: 4 000 Kč.

www.jabra.com

Zabezpečené notebooky

Notebook Dell Vostro 1310 je lehký přenosný počítač (jeho hmotnost je 2,1 kg) s 13,3palcovým displejem. K dispozici je i větší notebook – Vostro 1510 (jeho hmotnost činí 2,6 kg) s 15,4palcovým displejem. Tyto notebooky jsou vybaveny procesorem Intel Core 2 Duo, bezdrátovým adaptérem Wi-Fi, čtečkou paměťových karet a portem FireWire. Od poloviny května je k dispozici rovněž notebook Vostro 1710 se 17palcovým displejem. I díky štěrbinové mechanice jsou nové notebooky Vostro tenčí a lehčí než u předchozí generace. Modely Vostro 1310 a 1510 nabízejí bezpečnostní prvky, jako jsou např. integrované snímače otisků prstů, moduly Trusted Platform Module, které pomáhají chránit před neoprávněným přístupem k datům, a předinstalovaný bezpečnostní software McAfee Total Protection.

DELL VOSTRO 1310

Cena včetně DPH: od 21 480 Kč.

DELL VOSTRO 1510

Cena včetně DPH: od 19 040 Kč.

www.dell.com/newvostro

ČESKÉ KORUNOVAČNÍ KLENOTY NA INTERNETU

Pokud jste nestihli navštívit výstavu Českých korunovačních klenotů, nebo vás naopak jejich nádhera nadchla a chtěli byste se o nich dozvědět víc, navštivte internetové stránky *www.korunovacni-klenoty.cz*. Najdete na nich elektronickou podobu stejnojmenné knihy Andreje Šumbery s řadou zajímavých informací a unikátních fotografií. Na zmíněných stránkách naleznete i odkaz na neméně zajímavý CD-ROM České korunovační klenoty, který v podobě řady popisných textů a unikátních fotografií nabízí jedinečný interaktivní pohled na jednotlivé části této unikátní památky. Tento CD-ROM je přiložen i k vlastní knize.

www.korunovacni-klenoty.cz

NA ČESKÝ TRH PŘICHÁZEJÍ POČÍTAČE PRO STARŠÍ GENERACI

Na český trh byly uvedeny počítače pro starší generaci, které nesou označení Počítač 50+ a které splňují potřeby jak počítačových začátečníků, tak i starších lidí. Díky předinstalovaným ikonám umožňuje Počítač 50+ jednoduchý přístup ke zprávám, informacím o počasí, jízdním řádům, e-mailu a dalším informacím. Dále obsahuje jednoduché aplikace v českém jazyce pro komunikaci s rodinou a přáteli a nechybí ani možnost přehrávat a vypalovat CD a DVD. Počítač 50+ se dodává s velkým, dvacetipalcovým LCD displejem (díky kterému jsou všechny ikony a dokumenty dobře čitelné) a s dostatečně velkou klávesnicí. Informace o nejbližších specializovaných prodejnách jsou k dispozici na *www.comfor.cz* nebo na bezplatné telefonní lince 800 105 205. Další informace o projektu najdete na internetu.

www.pocitac50plus.cz

KASPERSKY MOBILE SECURITY 7.0 NA TRHU

Společnost PCS uvedla na trh novou verzi produktu Kaspersky Mobile Security, a to verzi 7.0. Kaspersky Mobile Security 7.0 poskytuje ochranu před všemi typy mobilních hrozeb a chrání uživatele mobilních zařízení před síťovými útoky, malwarem a SMS spamem. Klíčovou novinkou nové verze je funkce úplného zablokování při ztrátě přístroje a možnost smazat data na dálku. Navíc v případě krádeže funkce SIM-Watch zabraňuje zloději v přístupu k datům v telefonu bez originální SIM karty. Jakmile je originální SIM karta nahrazena, přijde vlastníkovi telefonu upozornění na nové telefonní číslo. Aktualizace jsou prováděny automaticky v intervalech nastavených uživatelem a jsou dostupné přes WAP/HTTP (GPRS, EDGE, Wi-Fi apod.) nebo během synchronizace s PC. Program Kaspersky Mobile Security 7.0 může být instalován na telefony s operačním systémem Windows Mobile 5.0 nebo 6.0 a na telefony s operačním systémem Symbian, verzí 9.x (Series 60 3rd). Produkt se instaluje do hlavní paměti mobilního zařízení. Produkt byl testován na těchto zařízeních: Nokia E61, 6290, 5500, N95, 3250, E50, E60, N71, N81, N91, N73, E65; HTC 710S, HTC S620; HP iPaq 514, HP S100, HP HW 6915.

www.kaspersky.cz

PC HRA FRONTLINES: FUEL OF WAR JE JIŽ V PRODEJI!

Svět se totálně změnil! Všude kolem zuří třetí světová válka, protože globální přírodní zdroje jsou už téměř vyčerpány. Hlad a bída jsou na každém kroku. Je jen na vás, ke které supervelmoci se přidáte a zda se v této 3D akční střílečce pustíte do boje o poslední zbytky životně důležitých zdrojů a o nadvládu nad Zemí. Zláká vás Západní koalice, nebo Aliance rudé hvězdy? Čeká vás soubojový systém, 60 supermoderních bojových vozidel a zbraní nové generace, různé taktiky a strategie, jak zvládnout zadané úkoly a dokončit misi. Hra Frontlines: Fuel of War je v prodeji v české verzi za 999 Kč, resp. za 1 299 Sk.

www.cdprojekt.cz

Fotoaparát do každé rodiny

Blíží se doba dovolených a výletů do přírody, a tak vám představíme čtveřici snadno ovladatelných kompaktních digitálních fotoaparátů, které nabízejí řadu praktických funkcí, jež vám usnadní „trefit“ správně expozici.

TIP PPK 10/2008

VÍTĚZ TESTU

Nejkvalitnější fotografie produkuje digitální fotoaparát Olympus mju 1010, který je také jako jediný v testu vybaven (mechanickou) stabilizací obrazu. Nabízí také nejvyšší rozlišení (desetimegapixelové) a poskytuje nejsilnější optické přiblížení (až sedminásobné). Minimální šum, jen nepatrná chromatická aberace a vinětace, tak by se daly charakterizovat parametry fotografií poskytovaných vítězným modelem. Jediným obrazovým problémem je soudkovité zkreslení na nejkratším ohnisku. Také v rychlostním testu Olympus mju 1010 s přehledem zvítězil. Z dalších modelů nás zaujal model Casio EX-Z80 (díky velmi kvalitnímu záznamu videa) a Nikon Coolpix L18 (vybavený velkým, třípalcovým LCD displejem). U fotoaparátu Fujifilm FinePix J50 nás potěšil kombinovaný slot pro dva typy paměťových karet.

Pokud přemýšlíte o koupi levného kapesního digitálního kompaktu s jednoduchým ovládáním, v našem přehledu si jistě vyberete. Přestože testované fotoaparáty se prodávají skutečně za „pár“ tisícovek, některé nabízejí zajímavé funkce a dostatečně kvalitní optickou část. Dva testované modely – Nikon Coolpix L18 a Casio EX-Z80 – nabízejí běžnou optiku, tedy trojnásobný optický zoom, Fujifilm FinePix J50 pak až pětinásobné optické přiblížení, a vítězný Olympus mju 1010 poskytuje dokonce sedminásobný optický zoom, za což by se nemusel stydět ani model z kategorie ultrazoomů.

STABILNÍ OBRAZ

Fotoaparát Olympus mju 1010 je jako jediný z testovaných fotoaparátů vybaven stabilizátorem obrazu – jde o mechanickou variantu, pracující na základě jemných posuvů CCD-snímače. Ostatní testované modely disponují pouze elektronickou stabilizací obrazu, která funguje prostřednictvím výrazného zvýšení citlivosti snímače a zkrácení závěrky, takže nedojde k rozmazání obrazu, ovšem často jsou tyto ostřejší snímky bohužel více zrnité. Výsledky při použití elektronické stabilizace nejsou tedy tak uspokojivé jako v případě stabilizace mechanické. Nejkvalitnější makrorežim poskytuje model Fujifilm FinePix J50, kterým můžete snímat předměty dostatečně ostře již z pěti centimetrů – na deset centimetrů zaostřuje Casio EX-Z80. Pokud se budete věnovat makrofotografii, z testovaných modelů se na tento druh snímání nehodí především fotoaparát Nikon Coolpix L18 – ten ostří až z 15 centimetrů.

Kompaktní automaty jsou ideální pro záznam různých situací o dovolené, protože jsou snadno ovladatelné a vejdou se do kapsy.

MILIONY BUNĚK

O kvalitě snímku nerozhoduje jenom kvalita optické soustavy, ale také kvalita snímače. Zde platí, že čím je větší plocha snímače, tím lépe, protože u větší plochy je při stejném počtu obrazových buněk menší riziko nežádoucího šumu na fotografiích. Tři modely, totiž Casio EX-Z80, Fujifilm FinePix J50 a Nikon Coolpix L18, mají snímač typu 2,5", pouze Olympus mju 1010 má čip o něco větší (typu 2,33"). Model Olympus mju 1010 poskytuje také nejvyšší, tedy desetimegapixelové rozlišení a nejlépe si dokáže poradit se šumem. Se zrnitostí se velice dobře vypořádal i model Casio EX-Z80.

Zbývající trojice fotoaparátů nabízí maximálně osmimegapixelové rozlišení, takže lze říci, že všechny modely disponují dostatečným množstvím obrazové informace, jež je vhodné i pro tisk fotografií, a to až do formátu A3.

Co se týká citlivosti jednotlivých snímačů, u modelů Casio EX-Z80 a Olympus mju 1010 ji lze manuálně nastavit až na hodnotu ISO 1600. Fujifilm FinePix J50 zvládá pouze ISO 800. Hodnotu ISO nelze manuálně nastavit jen u modelu Nikon Coolpix L18.

Všechny testované modely jsou vybaveny vnitřní pamětí, největší kapacitu má flash paměť u Nikonu Coolpix L18 (21 MB). Rozšířit paměť můžete u všech testovaných modelů pomocí externích paměťových karet. Kombinovaný slot najdete jen u modelu Fujifilm FinePix J50 – použít můžete dva různé typy paměťových karet: Secure Digital a malou xD Picture card.

FUNKČNÍ VÝBAVA

Do testu jsme zařadili pouze jednoduché expoziční automaty (žádný tedy nenabízí manuální nastavení clony a času), ale i takto jednoduché a levné přístroje nabízejí praktické funkce. Modely Casio EX-Z80 a Nikon Coolpix L18 umožňují například manuálně nastavit teplotu bílé, čehož využijete zejména při fotografování při umělém osvětlení. Všechny modely nabízejí „desítky“ přednastavených scén (model Casio EX-Z80 je vybaven dokonce třiceti přednastavenými scénami) a doladění expozice snímku pomocí její korekce. Kromě statických fotografií lze testovanými modely pořídit i ozvučený videozáznam – nejkvalitnější video jsme pořídili fotoaparátem Casio EX-Z80: Záznam v širokoúhlém rozlišení 848 × 480 bodů zvládne rychlostí 30 snímků za sekundu.

Pouze model Nikon Coolpix L18 je udržován v chodu dvojicí AA tužkových baterií, jinak všechny ostatní používají jako zdroj energie lithium-iontový akumulátor. Olympus mju 1010 je vybaven akumulátorem s největší kapacitou elektrické energie (925 mAh). Komponovat snímek lze u všech testovaných modelů pouze pomocí LCD displeje, optické hledáčky chybí; přitom největší LCD plochou disponuje Nikon Coolpix L18, a to třípalcovým displejem. U všech testovaných fotoaparátů je menu lokalizováno do češtiny.

RYCHLE A ZBĚSILE

Nezapomněli jsme ani na test svižnosti provozu. V něm jsme zjistili, že nejrychlejší náběh po startu do první expozice má Olympus mju 1010, který také nejrychleji ukládá data do paměti. Rychlostně vyšel nejhůře Fujifilm FinePix J50. Jeho start je pomalý – necelé tři sekundy – a to je podprůměrný výsledek.

Optický zoom	Rozlišení snímače	Velikost displeje	Hmotnost
3×	8,3 Mpx	2,6"	121 g

Natáčejte kvalitní video

Pokud digitálním kompaktem hodláte pořizovat také kvalitní ozvučený videozáznam, pak si z uvedené čtveřice testovaných modelů pořiďte model Casio EX-Z80. Širokoúhlé video v maximálním rozlišení 848 × 480 bodů totiž umožňuje natáčet rychlostí až 30 snímků za sekundu a ukládá ho ve formátu H.264/AVC. Během natáčení videozáznamu (tlačítko pro aktivaci videozáznamu je trochu schované v pravém horním rohu) můžete také opticky zoomovat. Zajímavý je také režim „YouTube“, neboť parametry videa nastaví tak, že pořízený záznam můžete rovnou poslat na známý server *www.youtube.com*.

Z funkčního vybavení modelu je dále třeba ocenit především možnost manuálně kalibrovat teplotu bílé. Za pozornost stojí také to, že je zde přednastaveno celkem třicet scén v režimu „Best Shot“ (BS). Model můžete použít nejenom jako fotoaparát nebo videokameru, ale také jako diktafon.

 kvalita videozáznamu, množství přednastavených scén, manuální kalibrace teploty bílé

 šum od ISO 400

Casio EX-Z80 konkuruje kvalitou fotografií vítěznému modelu Olympus mju 1010, ale o vedení ho připravil především chybějící stabilizátor obrazu (je zde pouze elektronická stabilizace) a také pomalejší provoz. Při posuzování kvality fotografií jsme u snímků pořízených modelem Casio EX-Z80 zaznamenali mírnou zrnitost již při hodnotě citlivosti ISO 400.

CASIO EX-Z80

Cena včetně DPH: 3 990 Kč.

Poskytl: FAST ČR, a. s., *www.fastcr.cz*.

Objektiv: 3× optický zoom, ohnisková vzdálenost 38–114 mm v přepočtu na kinofilm, světelnost F3,1–F5,3.

Snímač: 1/2,5" CCD, 8,3 mil. snímacích elementů, ISO 64 až 1 600.

Rozlišení snímků: 3 264 × 2 448, 3 264 × 2 176, 3 264 × 1 840, 2 816 × 2 112, 2 304 × 1 728, 1 600 × 1 200 a 640 × 480 bodů.

Displej: 2,6", rozlišení 114 960 bodů.

Paměťová karta: SD, SDHC a MMC.

Rozměry: 9 × 5,2 × 1,9 cm.

Celkové hodnocení: 8,5.

MĚŘENÍ RYCHLOSTI

Náběh po startu: 2,4 s.

Další snímek: 3,2 s.

Ukládání snímku (v max. kvalitě): 3,9 s.

Přezoomování: 1,4 s.

Optický zoom	Rozlišení snímače	Velikost displeje	Hmotnost
5×	8,2 Mpx	2,7"	160 g

Přiblíží cokoliv

Fujfilm FinePix J50 nabízí z testovaných fotoaparátů druhé nejsilnější optické přiblížení (pětinásobné), ale k jeho optické soustavě máme zásadnější výhradu: Optika totiž zaostřuje velmi pomalu, a to zejména v interiéru a při umělém osvětlení, a často se nám nepovedlo zaostřit vůbec. Poněkud mdlý autofokus se v našem hodnocení jinak velice povedeného modelu bohužel musel projevit.

 5× optický zoom, duální slot pro paměťové karty, ovládání

 pomalé a nepřesné ostření, soudkovité zkreslení, malý rozsah citlivosti, nízké rozlišení videa

Pořízené snímky jsou však jenom minimálně postiženy šumem, ani chromatickou aberaci jsme téměř nepozorovali. Pouze při snímání na nejkratším ohnisku jsme nemohli přehlédnout soudkovité zkreslení.

Bohaté jsou možnosti při ukládání obrazových dat: Kromě zabudované paměti (s kapacitou 12 MB) lze díky kombinovanému slotu použít nejen paměťové karty typu Secure Digital (podporovány jsou i vysokokapacitní karty SDHC), ale také karty xD-Picture Card.

Slabinou je videozáznam. Lze totiž natáčet pouze v maximálním rozlišení 320 × 240 bodů a při natáčení nelze zabírané objekty ani opticky přibližovat.

FUJIFILM FINEPIX J50

Cena včetně DPH: 4 400 Kč.

Poskytl: Fujifilm CZ, s. r. o., *www.fujifilm.cz*

Objektiv: 5× optický zoom, ohnisková vzdálenost 37–185 mm v přepočtu na kinofilm, světelnost F3,2–F4,8.

Snímač: 1/2,5" CCD, 8,2 mil. snímacích elementů, ISO 100–800.

Rozlišení snímků: 3 264 × 2 448, 3 264 × 2 176, 2 304 × 1 728, 1 600 × 1 200 a 640 × 480 bodů.

Displej: 2,7", rozlišení 230 000 bodů.

Paměťová karta: SD, SDHC, xD-Picture Card.

Rozměry: 9,5 × 5,5 × 2,3 cm.

Celkové hodnocení: 7,5.

MĚŘENÍ RYCHLOSTI

Náběh po startu: 2,6 s.

Další snímek: 3,8 s.

Ukládání snímku (v max. kvalitě): 4,5 s.

Přezoomování: 1,8 s.

Optický zoom	Rozlišení snímače	Velikost displeje	Hmotnost
3×	8,3 Mpx	3"	172 g

Velký displej pro kompozici

Optická soustava modelu Nikon Coolpix L18 poskytuje standardní, tedy trojnásobné optické přiblížení, CCD snímač je osmimegapixelový, ale největším lákadlem je třípalcový LCD displej s vysokým rozlišením, pomocí kterého je komponování záběru skutečným zážitkem.

Z testovaných přístrojů má Nikon Coolpix L18 nejsilnější zabudovaný blesk. Jeho dosah při širokoúhlém snímání je téměř osm metrů (přesně 7,7 m), což je hodnota, která je v kategorii kapesních automatů zcela výjimečná. Naopak největším nedostatkem je to, že citlivost ISO nelze nastavit manuálně na jednotlivé hodnoty, takže se musíte spolehnout na nastavení automatické. Přitom rozsah citlivosti snímače je naprosto dostatečný – pohybuje se od ISO 64 do ISO 1 600. Poněkud slabší je také makrorežim, protože v něm lze snímat objekty až od 15 cm.

Obrazový výkon modelu Nikon Coolpix L18 je průměrný a největším obrazovým problémem je šum.

 velký LCD displej, manuální kalibrace teploty bílé, dosah interního blesku

 nelze ručně nastavit ISO, makrorežim, šum

NIKON COOLPIX L18

Cena včetně DPH: 3 490 Kč.

Poskytl: Nikon, *www.nikon.cz.*

Objektiv: 3× optický zoom, ohnisková vzdálenost 35–105 mm v přepočtu na kinofilm, světelnost F2,8–F4,7.

Snímač: 1/2,5" CCD, 8,3 mil. snímacích elementů, ISO 64 až 1 600.

Rozlišení snímků: 3 264 × 2 448, 2 592 × 1 944, 2 048 × 1 536, 1 920 × 1 080, 1 024 × 768, 640 × 480 bodů.

Displej: 3", rozlišení 230 000 bodů.

Paměťová karta: SD.

Rozměry: 9,5 × 6 × 2,9 cm.

Celkové hodnocení: 8.

MĚŘENÍ RYCHLOSTI

Náběh po startu: 1,8 s.

Další snímek: 2,9 s.

Ukládání snímku (v max. kvalitě): 3,3 s.

Přezoomování: 1,5 s.

◀ Model Nikon Coolpix L18 je jako jediný z testovaných fotoaparátů poháněn dvojicí AA baterií.

Optický zoom	Rozlišení snímače	Velikost displeje	Hmotnost
7×	10,1 Mpx	2,7"	155 g

Stabilizovaný expres

Vítězný model Olympus mju 1010 zaujme především až sedminásobným optickým přiblížením. Toto u kompaktů nebývale silné přiblížení jistě využijete například při snímání sportovních událostí nebo při „fotolovu" v přírodě.

Na snímcích jsme sice pozorovali znatelné soudkovité zkreslení (zejména při snímání na nejkratším ohnisku), ale u takto malých objektivů jde o zcela běžnou obrazovou vadu.

Digitální fotoaparát Olympus mju 1010 je jako jediný z testovaných modelů vybaven stabilizátorem obrazu, přičemž jde o mechanickou variantu, pracující na základě jemných posuvů CCD-snímače. Stabilizace je spolehlivá, navíc ji můžete zkombinovat s elektronickou variantou, kdy se zvýší citlivost a zkrátí se čas expozice. Elektronickou stabilizaci však používejte pouze doplňkově, protože při její aktivaci vznikají více zašuměné fotografie. V makrorežimu lze snímat až z deseti centimetrů.

S kvalitou pořízených fotografií jsme byli spokojeni: Vítěz testu produkuje fotografie s malým výskytem obrazových vad (mírný šum od ISO 400 a zmíněné soudkovité zkreslení), velmi dobré je především realistické podání barev. V neprospěch tohoto modelu však hovoří cena, která je v porovnání s ostatními testovanými přístroji přibližně dvojnásobná. ■ mak

 7× optický zoom, mechanická stabilizace obrazu, rychlost provozu, podrobný průvodce ve fotoaparátu, realistické podání barev

 soudkovité zkreslení, vyšší cena

OLYMPUS MJU 1010

Cena včetně DPH: 8 490 Kč.

Poskytl: Olympus, s. r. o., *www.olympus.cz*

Objektiv: 7× optický zoom, ohnisková vzdálenost 37–260 mm v přepočtu na kinofilm, světelnost F3,5–F5,3.

Snímač: 1/2,33" CCD, 10,1 mil. snímacích elementů, ISO 80 až 1 600.

Rozlišení snímků: 3 648 × 2 736, 2 560 × 1 920, 2 304 × 1 728, 2 048 × 1 536, 1 920 × 1 080, 1 600 × 1 200, 1 280 × 960 a 640 × 480 bodů.

Displej: 2,7", rozlišení 230 000 bodů.

Paměťová karta: xD-Picture Card.

Rozměry: 10 × 5,6 × 2,5 cm.

Celkové hodnocení: 9.

MĚŘENÍ RYCHLOSTI

Náběh po startu: 1,6 s.

Další snímek: 2,5 s.

Ukládání snímku (v max. kvalitě): 3,1 s.

Přezoomování: 1,5 s.

Kamera s HD kvalitou

HD (High Definition) rozlišení je novým zaklínadlem naší technologicky hektické doby. Nejčastěji na tento pojem narazíte u HD domácího kina nebo HD přehrávačů a televizorů, ovšem ze zařízení podporujících zmíněné vysoké rozlišení jsou již cenově dostupné i digitální videokamery.

SONY HDR-SR10

Cena včetně DPH: 24 990 Kč.
Poskytl: Sony Czech, s. r. o., *www.sony.cz.*
Objektiv: 15× optický zoom, ohnisková vzdálenost 37–555 mm v přepočtu na kinofilm, světelnost F1,8–F2,6.
Snímač: CMOS, celkem 4 miliony snímacích elementů.
Displej: barevný 2,7" LCD displej TFT s rozlišením 230 000 bodů.
Napájení: lithiumiontový akumulátor.
Rozměry: 12,9 × 8,1 × 7,6 cm.
Hmotnost: 554 g.

 HD rozlišení, 15× optický zoom, optická stabilizace obrazu, prostorový zvuk 5.1, menu lokalizované do češtiny

 nepřesné nastavení teploty bílé

Dobrým příkladem je videokamera Sony HDR-SR10, která je velmi dobře funkčně vybavena. Celkem deset přednastavených scén (například „krajina“ nebo „portrét“) vám usnadní správně nastavit expozici a pomocí posuvníku na stupnici (od minus do plus) lze využít i jednoduchou korekci expozice. To sice není zcela přesné, avšak takto se naučí pracovat s úpravami expozice i úplný začátečník.

Kamerou natočíte videozáznam ve vysokém (HD) rozlišení a můžete jej uložit buď na pevný disk, nebo na vloženou externí paměťovou kartu.

FOTKY NA ÚROVNI

Kamera Sony HDR-SR10 je vybavena snímačem CMOS, který umožňuje snímat nejenom video ve zmíněném vysokém rozlišení HD (konkrétně jde o velikost 1 920 × 1 080), ale také fotografie ve čtyřmegapixelové kvalitě (2 304 × 1 728 bodů), což je u digitálních videokamer nadstandardně vysoké rozlišení (kamery mívají přibližně megapixelové rozlišení snímků).

DOKONALÝ OBRAZ

Jak jsme již naznačili v úvodu této recenze, kamera Sony HDR-SR10 umožňuje natáčet v tzv. Full HD rozlišení, tedy v rozlišení 1 920 × 1 080. Pokud tedy vlastníte televizor podporující HD, pak se po připojení prostřednictvím HDMI konektoru (najdete jej v přední části kamery vedle tubusu objektivu) můžete těšit ze skutečného „vizuálního“ zážitku, protože obraz ve vysokém rozlišení je daleko kvalitnější než běžný DVD záznam. Na podrobnějším obrazu jsou sice viditelné jakékoliv obrazové problémy kamery, ale u Sony HDR-SR10 jsme kromě jemného soudkovitého zkreslení a mírně nepřesného nastavení teploty bílé (zejména při umělém osvětlení v interiéru) nepozorovali žádný další obrazový nedostatek. Potěšila nás zcela minimální přítomnost šumu, a to jak na videozáznamu, tak i na pořízených fotografiích. Záznam se ukládá buď na zabudovaný 40GB pevný disk (na něj se vejde až 15 hodin videozáznamu v režimu LP), anebo na externí paměťovou kartu typu Memory Stick. Potěšilo nás, že i fotografie lze ukládat jak na externí kartu, tak i přímo na pevný disk, což řada videokamer bohužel neumožňuje.

RYCHLE DOTYKEM

Přestože je kamera Sony HDR-SR10 vybavena řadou praktických funkcí, naučíte se ji ovládat za pár minut. Mnoha uživatelům bude jistě vyhovovat možnost nastavit jednotlivé parametry a funkce přímo na 2,7palcovém dotykovém LCD displeji. V menu, přehledně rozděleném do pěti kapitol, nastavíte například rychlost a rozlišení záznamu, teplotu bílé, barevné filtry, režim x.v.Colour pro živé a přirozené barvy, kvalitu záznamu zvuku (k dispozici je i prostorový zvuk 5.1), režim blesku a třeba i redukci červených očí. Nechybí ani rychlé zaostření na obličej v záběru. Některé funkce, jako třeba funkce „NightShot“, určená pro záznam v úplné tmě, se aktivují přímo tlačítky umístěnými pod výklopným LCD. Na horní straně kamery je kolébka optického zoomu a také praktická funkce Quick On pro rychlý start. Velmi svižné je i přezoomování z nejkratšího ohniska na nejdelší – trvá jen necelé dvě sekundy.

STABILNÍ PŘIBLÍŽENÍ

Optická soustava této povedené videokamery je takovou třešničkou na dortu. Objektiv značky Carl Zeiss s vysokou světelností umožňuje až 15násobné optické přiblížení, navíc je k dispozici i optická stabilizace obrazu. Optická soustava ostří skutečně rychle, a to i za zhoršených světelných podmínek. ■ mak

Knihovna do kapsy

Elektronické knihy (e-books) existovaly dříve než osobní počítač a internet. Cestu ke čtenářům si však hledají obtížně. Většina z nás totiž považuje čtení na monitoru za nepohodlné a unavující. To by mohla změnit nová generace čteček s technologií elektronického inkoustu. Jedna z nich – Bookeen Cybook Gen3 (*www.bookeen.cz*) – je od března k dostání i na českém trhu.

ODKUD LEGÁLNĚ STAHOVAT E-BOOKS?

www.palmknihy.cz
www.ceska-poezie.cz/cek/
www.books.google.com
www.gutenberg.org

BOOKEEN CYBOOK GEN3

Cena včetně DPH: 9 790 Kč.
Poskytl: ACOMP, s. r. o.
www.acomp.cz; *www.bookeen.cz*
Rozměry: 118 × 188 × 8,5 mm.
Hmotnost: 174 g včetně baterií.
Displej: 6″ E Ink® Vizplex (122 × 91 mm), 4 odstíny šedi.
Rozlišení: 600 × 800 pixelů (166 dpi).
Kapacita pro ukládání knih: 64 MB (plus rozšíření prostřednictvím SD karty).
Výdrž baterie: cca 8 000 stránek na jedno nabití.
Rozhraní: slot pro SD kartu, USB, audiovýstup (2,5mm jack).
Podporované formáty: PalmDoc, Mobipocket™ PRC, HTML, TXT, PDF, JPG, GIF, PNG, TTF, MP3

Nosit v kapse celou soukromou diskotéku považujeme dnes, kdy se solidní sbírka „empétrojek" vejde už i do mobilního telefonu (a samozřejmě do kvalitního přehrávače), za zcela normální. Vzít si do kapsy celou knihovnu však ještě běžné není. Klasická, papírová knížka u čtenářů totiž stále vítězí a nepochybně si svoji oblibu i nadále obhájí. Jako nosič informací má svoje nepopiratelné a staletími ověřené výhody. Kniha v digitalizované podobě má zase nové kvality – snadnou archivaci, globální dostupnost a nízké náklady na prodej a distribuci. To však ještě samo o sobě nemusí vytlačit klasickou knihu z její dosavadní „kulturní" pozice a ohrozit její další existenci.

MAJÍ ČTEČKY ELEKTRONICKÝCH KNIH BUDOUCNOST?

Odpověď na tuto otázku má nepochybně cenu milionů dolarů. Digitální knihy se samozřejmě dají číst na monitorech osobních počítačů a na displejích kapesních počítačů nebo mobilních telefonů. Nejnovější generace čteček se přihlásila na sklonku roku 2006. Tou nejpodstatnější novinkou, kterou přinesla čtečka Sony Reader PRS 500, je displej. Ten využívá technologii elektronického inkoustu, díky níž nemusí být podsvícen a díky níž se na něm dá bez rušivých odlesků pohodlně číst i na slunci nebo při přímém osvětlení. Po roce následoval přístroj Amazon Kindle, navázaný na zázemí největšího světového on-line obchodu s knihami a hudbou Amazon. S daleko menší reklamou se současně objevila čtečka ryze evropské výroby Bookeen Cybook Gen3.

Nová čtečka s technologií elektronického inkoustu zkracuje cestu čtenářů k elektronickým knihám.

TENKÁ ČERNÁ TABULKA S DISPLEJEM

Tak první čtečka na českém trhu vypadá na první pohled. Když ji vezmete do ruky, zaujme vás její nepatrná hmotnost – i s baterií váží pouhých 174 gramů (čtečka Rocket e-Book, jedna z prvních, vážila 627 gramů!), a je tedy lehčí než běžná papírová knížka. Rozměry má jako malá brožurka (118 × 188 mm) a je tenká jako moderní mobilní telefon (pouze 8,5 mm). Přístroj má pouze sedm tlačítek. Na horní hraně je tlačítko vypínače, na levé hraně jsou čtyři tlačítka: Jedním se přepíná do hudebního rozhraní (přístroj lze použít i jako přehrávač hudebních souborů MP3), druhé slouží k vyvolání místní nabídky, třetím se přepíná z otevřeného souboru knihy zpět do hlavního grafického rozhraní (do knihovny), čtvrté je určeno k mazání souboru (v této verzi je však nefunkční). Dvěma tlačítky na pravé hraně se ovládá hlasitost hudebního přehrávače.

Velké čtyřcestné navigační tlačítko, známé třeba z mobilních telefonů, se nachází pod šestipalcovým displejem a používá se k pohybu v dokumentu, k pohybu v nabídkách a k potvrzování výběru.

▼ Do zařízení menšího než běžná knížka lze uložit statisíce stránek.

DIGITÁLNÍ ČTENÍ NIC TĚŽKÉHO NENÍ

Po stisknutí vypínače trvá kolem čtyřiceti vteřin, než se zobrazí první stránka knihovny. Nabídne vždy pět položek digitálních souborů. Záměrně jsem neotevřel soubor s návodem na ovládání a zkusil jsem přístroj ovládat intuitivně. S tak malým počtem tlačítek to není nic těžkého. Se čtečkou si rychle poradí každý, kdo ovládá počítač nebo mobil.

Vybírám knížku na první straně knihovny a ta se okamžitě otevírá. Stejně rychlé je i zavření. Jako nepohodlné a zdlouhavé se však jeví vyhledávání dalších knížek. Ve čtečce mám čtyři stovky knížek a k titulu z konce abecedy bych se musel proklikat přes osmdesát stránek! V místní nabídce proto měním zobrazení na dvacet souborů na jednu stránku knihovny. I tak ale k poslednímu souboru dospěji jen tak, že musím dvacetkrát stisknout navigační tlačítko. Tento nedostatek vynahrazuje přístroj tím, že si po vypnutí a dalším zapnutí pamatuje, který titul jste četli a na které stránce jste skončili.

ČITELNÁ JAKO TIŠTĚNÁ STRÁNKA

Tak kontrastně a ostře vypadá stránka knihy zobrazená na displeji využívajícím technologii elektronického papíru a inkoustu. V tenké plastové vrstvě displeje „plují“ miliony mikrokapslí se záporně nabitými černými a kladně nabitými bílými částmi. Ty reagují na změny v elektrickém poli a seskupují se trvale do tvaru textu, než je pozměňní další impulz. Stránka ve čtyřech odstínech šedi se od stránky vytištěné příliš neliší a čtení neunavuje oči jako na podsvíceném monitoru. Navíc máte možnost pomocí místní nabídky změnit typ i velikost písma. Kvalitně vykreslené jsou i obrázky.

Změna stránky trvá po stisknutí navigačního tlačítka doslova pár vteřin. Bohužel, ve většině používaných formátů se nezobrazují čísla stránek. Přestože vám místní nabídka nabízí prostřednictvím funkce „Pohyb po textu“ přesné zadání čísla stránky, můžete číslo požadované stránky jen odhadovat. Praktické je proto nevypínat grafický indikátor, který jako proužek na dolním okraji stránky alespoň přibližně zobrazuje, kterou část knihy jste již přečetli.

HODNOCENÍ

Čtečka elektronických knih Bookeen Cybook Gen3 patří k zařízením, která průkopnicky zkracují cestu čtenářů k elektronickým knihám. Ve čtečce je použita nejnovější verze displeje postaveného na bázi elektronického inkoustu Vizplex, a tak vzhled elektronické knihy se přibližuje kvalitám knihy tištěné. Dobrá je kapacita úložné paměti a podpora pro mnoho formátů. Ergonomie přístroje je výborná.

K jasným nevýhodám patří zdlouhavý přístup k titulu v knihovně a chybějící stránkování knih. Publikace ve formátu PDF se téměř nedají číst kvůli malé velikosti písma a nemožnosti jeho zvětšení. Chybí bezdrátové připojení k internetu (kterým disponuje např. přístroj Amazon Kindle). Vysoká cena jednoúčelového přístroje samozřejmě odrazuje od jeho koupě, ale je pochopitelná, protože se jedná o technologickou novinku. Podle amerického ekonomického analytika Nicka Hampshira je však pro komerční úspěch čteček nutné, aby jejich cena klesla pod hranici sta dolarů. I vzhledem k tomu, že na českém internetu dosud chybí on-line obchod s elektronickými knihami, dá se předpokládat, že čeští průkopníci elektronického čtení si nadále budou kazit oči čtením textu na malých displejích kapesních počítačů a mobilů.

Hynek Pekárek

Skener s podavačem

MICROTEK SCANMAKER 5950

Cena včetně DPH: 5 950 Kč.
Poskytl: YDS, s. r. o.; *www.yds.cz*.
Rozhraní: USB 2.0 Hi-Speed.
Typ snímače: CCD.
Optické rozlišení: 2 400 × 4 800 dpi.
Kapacita podavače papíru: 50 listů.
Rozměry: 495 × 295 × 128 mm.
Hmotnost: 4,6 kg.
Záruka: 2 roky.

Skener **Microtek ScanMaker 5950** je zajímavý tím, že je vybaven podavačem, sloužícím k podávání papíru na skenovací plochu. Díky tomuto podavači můžete snadno skenovat více předloh najednou.

 podavač dokumentů, dvě rozhraní ovladače, vysoká kvalita skenování

 ovládací program není lokalizován do češtiny, vyšší cena

Tento skener se hodí v případě, že potřebujete do počítače naskenovat vícestránkový dokument – prezentace, letáky či třeba hromadu fotografií. Snímací část je založena na technologii CCD a skener se k počítači připojuje přes rozhraní USB 2.0. Optické rozlišení snímače je 2 400 × 4 800 dpi a skenovací plocha má rozměr formátu A4. Do automatického podavače dokumentů ADF-651 lze založit 50 listů papíru.

NEUMÍ ČESKY

Instalace skeneru z přiloženého CD proběhla bez problémů – instalační průvodce sice nekomunikuje česky, ale to není na závadu, neboť je zapotřebí pouze vybrat ty aplikace, které do počítače chcete nainstalovat. Kromě ovladače skeneru Microtek ScanWizard 5 je zde například i program Ulead Photo Explorer, vhodný pro prohlížení obrázků, OCR program ABBYY FineReader Sprint, určený pro rozpoznávání textu, a aplikace Adobe Reader pro čtení dokumentů ve formátu PDF. Pro úpravu obrázků můžete z dalšího CD nainstalovat program PhotoShow Deluxe.

Stejně jako instalační průvodce není do češtiny lokalizován ani ovládací program skeneru – ten však nabízí dva druhy rozhraní: Standard Control Panel a Advanced Control Panel. První rozhraní je vyvedeno velmi přehledně a použijí ho uživatelé, kteří uvítají co nejsnadnější zadání skenovacích parametrů, druhé rozhraní využijí náročnější uživatelé. K jednoduchosti při ovládání skeneru přispívají tlačítka Scan, Copy, OCR, E-mail a Scan to Web, umístěná v čele přístroje. Stisknutím tlačítka tak můžete zahájit skenování, kopírování, rozpoznávání textu či třeba odesílání skenovaného dokumentu do programu určeného pro e-mailovou komunikaci.

RYCHLOST A KVALITA SKENOVÁNÍ

Nejprve jsme zjišťovali rychlost. Při skenování předlohy položené na snímací plochu je náhled pořízen za 11 s, skenování fotografie formátu A4 v rozlišení 300 dpi (velikost souboru je 25 MB) trvá 49 s a skenování fotografie formátu A4 v rozlišení 600 dpi (velikost souboru je 100 MB) 1:33 min. Při založení předlohy do podavače dokumentů trvalo pořízení náhledu 37 s a na naskenování 10stránkového dokumentu jsme čekali 3:07 min.

Při hodnocení kvality jsme ocenili výborné zachycení detailů, u fotografií jsme si všimli pouze drobného zesvětlení oproti originálu. Velmi kvalitní je barevná věrnost skenů – na nasnímaných obrázcích není zřetelný barevný posun. Schopnost přesného zachycení detailů se potvrdila i na naskenovaných textových dokumentech, které jsme skenovali pomocí podavače. ■ **mse**

▼ **Rozhraní ovladače skeneru určené pro pokročilé uživatele.**

▼ **Podavač dokumentů slouží pro automatické skenování vícestránkových dokumentů.**

Pohledy do historie techniky

INDUSTRIÁLNÍ CESTY ČESKÝM STŘEDOZÁPADEM

Multimediální připomenutí historie

www.mestokladno.cz/html/cesky_stredozapad/

Historie, to nejsou jen hrady a zámky. Mezi objekty, které si zaslouží naši pozornost, potřebnou informační osvětu a mnohdy i reálnou záchranu pro další generace, patří také zařízení a stavby z období průmyslové revoluce, ale i z první poloviny dvacátého století.

▼ Solvayovy lomy nabízejí zajímavý obrázek důlní činnosti.

Proto je velmi záslužná aktivita statutárního města Kladna, které ve spolupráci s Výzkumným centrem průmyslového dědictví ČVUT připravilo knižní a elektronickou publikaci Industriální cesty českým středozápadem. Součástí titulu jsou i mapy a pochvalu zaslouží autoři i za anglickou mutaci a za zpřístupnění zajímavých informací nevidomým a slabozrakým.

Multimediální část nabízí na CD-ROM a na internetových stránkách informace o 190 významných technických objektech v okresech Beroun, Kladno, Rakovník a Slaný a v Kladně. Přestože jde z hlediska krajiny o podobné lokality, jejich „průmyslový" charakter je rozdílný: Kladensko = doly a hutě, Berounsko = těžba a zpracování vápence, Rakovnicko a Slánsko = zemědělská výroba a chmelařství. Textové informace o vybraných památkových objektech jsou doprovázeny fotografiemi a jsou tu i souřadnice GPS a mapy, na nichž je poloha objektů zobrazena. Informace jsou doplněny kontaktními údaji na infocentra jednotlivých oblastí (zde je možno titul získat), na muzea a skanzeny a na internetové stránky spolupracujících institucí a také čtyřmi krátkými filmy, které představují Důl Mayrau, Solvayovy lomy, železniční most u Čisté a přádelnu bavlny v Kvíčku.

▲ Železniční muzeum v Lužné u Rakovníka (je zde i část železniční sbírky Národního technického muzea).

VÝZVA

Autorům zajímavých multimediálních projektů nabízíme možnost představit je širší veřejnosti na stránkách našeho časopisu, příp. i na jeho elektronické příloze v podobě CD/DVD. Pište na naši adresu nebo e-mailovou adresu *milan.pola@burdacomm.cz*.

Podívejte se na zajímavá místa nedávné historie, na železnice, doly, lomy, mlýny, pivovary apod. a nechte se inspirovat k zajímavým výletům. Řada z uvedených památek je přístupná veřejnosti jako muzea či skanzeny, některé i přes své stáří dokonce ještě slouží svému účelu. ■ **Milan Pola**

inzerce

Kvalitní laserový tisk

Pokud si chcete levně pořídit barevnou tiskárnu, již nejste odkázáni pouze na inkoustové modely, ale můžete se porozhlédnout i po zařízeních laserových. Za zajímavou cenu je k dispozici například **HP Color LaserJet CP1215**.

HP COLOR LASERJET CP1215

Doporučená cena: 5 462 Kč s DPH.

Běžná cena: cca 4 750 Kč s DPH.

Poskytl: Hewlett-Packard, s. r. o.; *www.hp.cz*.

Rozhraní pro připojení k PC: USB 2.0 Hi-Speed.

Max. rozlišení tisku: 600 × 600 dpi.

Udávaná rychlost tisku: 8 stran za minutu barevně, 12 stran za minutu černobíle.

Velikost interní paměti: 16 MB.

Max. pracovní zatížení: 25 000 výtisků měsíčně.

Kapacita zásobníku papíru: 150 listů.

Rozměry (bez vyklopených zásobníků): 399 × 453 × 254 mm.

Záruka: 2 roky.

+ nízká cena, vysoká kvalita tisku, ovladač v češtině

– rychlost tisku

Výrobcem doporučená cena je 5 462 Kč, ale v prodejnách s počítačovým zbožím ji seženete levněji – cca za 4 750 Kč. To je cena, kterou mohou akceptovat i domácí uživatelé, kteří potřebují často tisknout barevně. Laserovým tiskárnám lze ve srovnání s tiskárnami inkoustovými vyčíst snad jen nižší kvalitu tisku obrázků a fotografií. Avšak ani tyto úlohy nejsou pro tiskárnu HP Color LaserJet CP1215 velkým problémem. Při použití nových tonerů ColorSphere a hladkého papíru vytisknete pěkné fotografie i prostřednictvím této tiskárny. Oproti kvalitním inkoustovým tiskárnám je na těchto fotografiích více znatelný rastr, ale určitý pokrok v této oblasti nelze testované laserové tiskárně rozhodně upřít.

Tato tiskárna je levná, snadno se obsluhuje, má nízké náklady na tisk a produkuje velmi kvalitní výtisky.

NÁKLADY NA TISK

Cena černého toneru na 2 200 str.: 1 349 Kč s DPH.

Cena barevných tonerů na 1 400 str.: 3× 1 219 Kč s DPH.

Náklady na tisk 1 ČB strany A4: 0,61 Kč s DPH.

Náklady na tisk 1 barevné strany A4: 3,23 Kč s DPH.

DOBA POTŘEBNÁ K VYTIŠTĚNÍ

1. str. textu po probuzení ze spánkového režimu: 35 s.

1. str. textu s logem: 30 s.

10 str. textu s barevným logem: 1:38 min.

10 str. textu s černobílým logem: 1:09 min.

1 str. grafiky: 36 s.

18 str. dokumentu PDF: 2:38 min.

6 str. prezentace: 1:09 min.

fotografie formátu A4: 47 s.

◀ Při tisku nejčastěji použijete nastavení pro běžný každodenní tisk.

KOMUNIKUJE ČESKY

K počítači se tiskárna připojuje přes rozhraní USB 2.0 Hi-Speed a instalace ovladačů probíhá z přiloženého CD velmi snadno a rychle. Také založení tonerových kazet do tiskárny je velmi snadné: Tyto náplně se vkládají vedle sebe do držáku, který po odklopení čela tiskárny vysunete směrem před tiskárnu. Ovládání tiskárny usnadňuje českému uživateli české prostředí ovladače, který je navíc velmi přehledný. Výtisky, vyjíždějící v horní části tiskárny, lze pořizovat v maximálním rozlišení 600 × 600 dpi. Vstupní zásobník papíru pojme až 150 listů formátu A4.

NÁKLADY NA TISK

Při zakoupení tiskárny obdržíte tonerové náplně dimenzované na vytištění 750 stran. Při nákupu nových tonerů jsou již k dispozici náplně s větší kapacitou – při výpočtu nákladů na tisk jsme použili ceny těchto náplní. Při monochromatickém tisku vás strana formátu A4 vyjde cca na 61 haléřů, při tisku barevném jsou náklady na stranu A4 přibližně 3,23 Kč. S přihlédnutím k nízké pořizovací ceně tiskárny to jsou vcelku dobré hodnoty.

RYCHLOST A KVALITA TISKU

Při měření rychlosti tisku jsme tiskli texty, grafy, prezentace s obrázky i fotografie. Tiskárna pořizuje výtisky v rozvláčném tempu: Např. na výjezd první strany 10stránkového textového dokumentu s barevným logem jsme čekali 30 sekund, 18stránkový dokument ve formátu PDF se tiskl 2:38 min. a jedna strana s obchodní grafikou se tiskla 36 sekund.

U vytištěného textu se můžete těšit na precizně vykreslené znaky s hladkými okraji a na výborně čitelné fonty písma, a to i v případě, že jsou velmi drobné. Taktéž fotografie jsou na laserovou tiskárnu vytištěny velice kvalitně: Oproti originálu jsou sice posunuty trochu do tmavšího odstínu, ale zrnitost není příliš zřetelná. Líbila se nám i vytištěná obchodní grafika, protože jsou na ní skloubeny přednosti při tisku textu, jednolitých barevných ploch, křivek i obrázků. ■ mse

Paint.net – jak na obrázky

PAINT.NET

Licence: freeware.
www.getpaint.net

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak načíst obrázky z fotoaparátu.
- Jak obrázky otočit.
- Jak upravit velikost obrázku.
- Jak obrázky upravit.
- Jak aplikovat efekty.

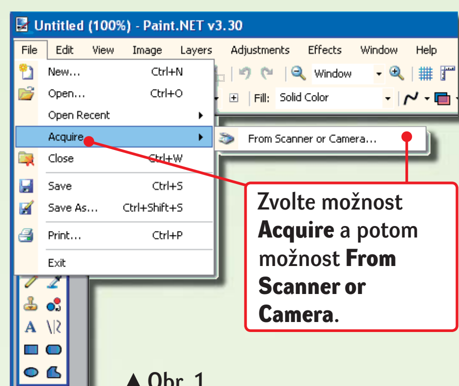
PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 10/2008

Obrázky, které pořídíte digitálním fotoaparátem, je většinou ještě třeba různě doupravit. Programů sloužících k tomuto účelu – grafických editorů – existuje celá řada, ale ve většině případů jde o programy placené. V tomto článku vám představíme program Paint.net, což je zdarma dostupný grafický editor.

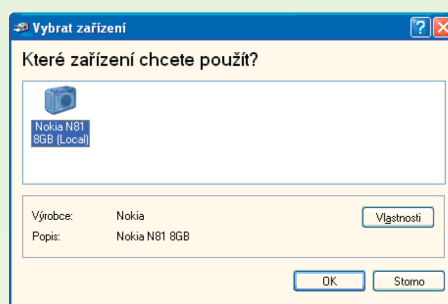
NAČTENÍ OBRÁZKŮ

Fotografie uložené ve vašem fotoaparátu můžete pomocí programu Paint.net nahrát do počítače. Z hlavní nabídky **File** vyberte možnost **Acquire** a dále možnost **From Scanner or Camera** (obr. 1). Otevře se okno **Vybrat zařízení** (obr. 2), ve kterém budou zobrazena připojená zařízení.

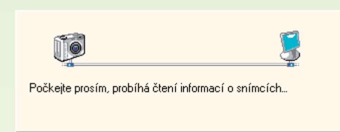
Klikněte na to zařízení, ze kterého chcete obrázky stahovat, a poté na tlačítko **OK**. Bude navázáno spojení s fotoaparátem – to však může chvíli trvat (obr. 3). Dále se zobrazí okno, ve kterém budou zobrazeny složky s obrázky: V tomto okně zvolte, kterou složku chcete načíst, a klikněte na tlačítko **Načíst**. Za chvíli se obrázky stáhnou do počítače a zobrazí se v hlavním okně programu.

▲ Obr. 1

▲ Obr. 2. Zvolte, které zařízení chcete použít.

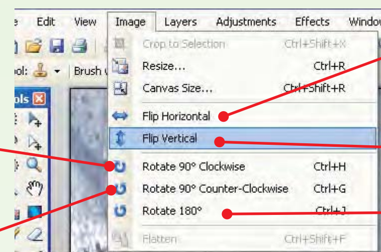

▲ Obr. 3. Program propojuje fotoaparát a počítač.

JAK OBRÁZEK OTOČIT A PŘEKLOPIT

Obrázky, které jste stáhli z fotoaparátu do počítače, jsou velmi často otočené o 90 stupňů. To můžete v programu Paint.net jednoduše upravit. Zobrazte obrázek v hlavním okně programu a z hlavní nabídky vyberte položku **Image** (obr. 4). Zde si můžete vybrat, zda má být obrázek pootočen o 90 stupňů ve směru hodinových ručiček (**Rotate 90° Clockwise**), nebo proti jejich směru (**Rotate 90° Counter-Clockwise**). Jsou tu i příkazy **Flip Horizontal** (Překlopit podle svislé osy) a příkaz **Flip vertical** (Překlopit podle vodorovné osy).

▶ Obr. 4

Vodorovné překlopení.

Svislé překlopení.

Otočení o 90° ve směru hodinových ručiček.

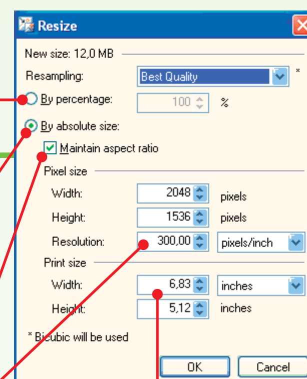
Otočení o 90° proti směru hodinových ručiček.

Otočení o 180°.

ÚPRAVA VELIKOSTI OBRÁZKU

Chcete-li vložit hodně veliký obrázek na internet, je třeba změnit velikost obrázku. Jinak by totiž nebyl vidět dobře a nebyl by ostrý. Opět zobrazte obrázek, jehož velikost chcete měnit, a z hlavní nabídky **Image** vyberte možnost **Resize**. Otevře se stejnojmenné okno (obr. 5) a zde si můžete vybrat, zda mají být rozměry obrázku upraveny zadáním procent oproti obrázku původnímu, anebo zadáním absolutních rozměrů nového obrázku. Chcete-li zadat novou velikost obrázku v procentech, označte možnost **By percentage** a do políčka zadejte „procenta". Pokud chcete zadat pevné rozměry obrázku, klikněte na možnost **By absolute size**. Pokud zaškrtnete políčko **Maintain aspect ratio**, bude zachován poměr výšky a šířky obrázku, a pokud zadáte jeden rozměr, druhý bude doplněn automaticky. Lze si vybrat, zda chcete velikost obrázku v bodech, anebo zda vás zajímají rozměry obrázku vytištěného. Chcete-li zadat velikost v pixelech, do položky **Pixel size** vepište výšku (**Height**), případně i šířku (**Width**) obrázku. Dále lze zadat rozlišení obrázku (**Resolution**). V této položce si můžete vybrat, zda chcete zadat rozlišení v bodech na centimetr, nebo v bodech na palec. Pokud chcete zadat velikost tiskovou, zadejte v položce **Print size** opět výšku a šířku obrázku a zvolte, zda tyto údaje budete zadávat v centimetrech, nebo v palcích (**inches**). Nakonec klikněte na tlačítko **OK** – velikost obrázku bude změněna.

▼ Obr. 5

Určení nových rozměrů obrázku v procentech oproti originální velikosti.

Určení nových rozměrů obrázku v přesné velikosti.

Zachování poměru výšky a šířky.

Rozlišení obrázku.

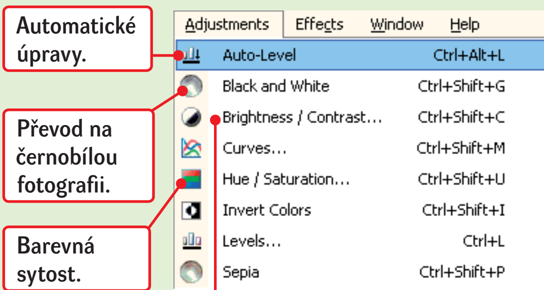
Určení rozměrů obrázku buď v centimetrech, nebo v palcích.

ÚPRAVA FOTKY

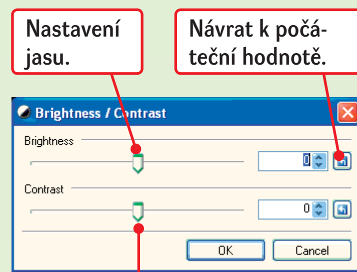
Mnohé fotografie jsou buď málo světlé, či naopak přesvětlené a to je třeba upravit. Prostřednictvím programu Paint.net to je velmi jednoduché. Obrázek zobrazte opět v okně programu a poté klikněte na hlavní nabídku **Adjustments**. Ta po rozbalení nabízí řadu různých úprav (obr. 6). Pokud vyberete možnost Auto-Level, budou provedeny automatické úpravy jasu a kontrastu. Zvolíte-li možnost **Black and White**, obrázek se převede na černobílý. Chcete-li jas a kontrast nastavit sami, vyberte možnost **Brightness/Contrast**. Otevře se stejnojmenné okno (obr. 7), ve kterém můžete jas (**Brightness**) a kontrast (**Contrast**) nastavit pomocí posuvníku. Pokud chcete upravit barevnost obrázku, vyberte možnost **Hue/Saturation**. Otevře se stejnojmenné okno a v něm můžete nastavit barevný odstín (**Hue**), barevnou sytost (**Saturation**) a také světelnost obrázku (**Lightness**).

HISTORIE PŘÍKAZŮ

Pokud se vám nějaká změna nepovedla, nebo se vám nelíbí, můžete ji zrušit tak, že se o nepovedený krok vrátíte. K tomu slouží klasická klávesová zkratka **Ctrl+Z**, ale lze k tomu použít i speciální okno s historií všech příkazů. Toto okno vyvolejte z hlavní nabídky Windows, a to z položky **History**.

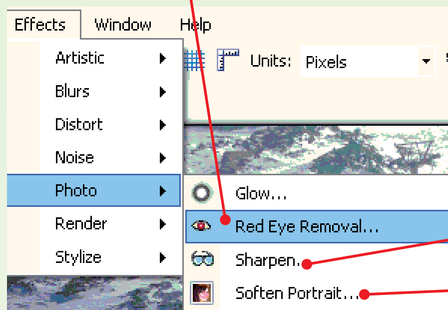
▲ Obr. 6

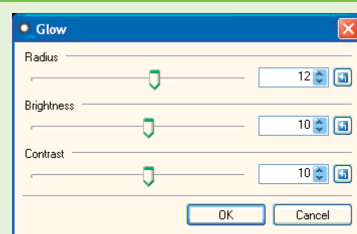
▲ Obr. 7

JAK PŘIDAT FOTOGRAFICKÉ EFEKTY

Kromě úprav fotografie program nabízí i mnoho různých efektů, které můžete na fotografii aplikovat. Nabídky doporučených efektů najdete pod nabídkou **Photo**. Pokud zvolíte tuto položku, ta se ještě dále rozbalí do podnabídky (obr. 8). Pokud zvolíte možnost **Glow**, otevře se další okno a v něm můžete dodat snímku rozzářený efekt (obr. 9). V okně je také posuvník pro úpravu jasu a kontrastu. Další možností je úprava jevu červených očí. Ještě než tento efekt použijete, je třeba vybrat oblast, ve které tento efekt nastal. K tomu použijte nástroj **Laso** nebo **Elipsa** – najdete je v paletě s nástroji **Tools**. Prostřednictvím volby **Sharpen** můžete obrázek doostřit. Možnost **Soften Portrait** slouží hlavně ke zjemnění portrétu.

▼ Obr. 8

▲ Obr. 9. Nastavení zářivého efektu.

MOŽNOSTI ZOBRAZENÍ

NASTAVENÍ MĚŘÍTKA ZOBRAZENÍ

Po spuštění programu je měřítko zobrazení obrázku nastaveno tak, aby se obrázek vešel do okna programu. Aktuální měřítko je zobrazeno v záhlaví okna vedle názvu zobrazeného souboru (obr. 10).

VOLBA JEDNOTKY

Některá dialogová okna nabízejí zadání délky a také možnost nastavit jednotku, ve které je délka zadána. Kromě toho můžete v tomto editoru zobrazit dvojici pravítek – na těchto pravítkách se projeví změna volby jednotky.

Chcete-li změnit nabízenou jednotku (např. v dialogovém okně **Resize** – obr. 5) z palců (inches) na centimetry, pak klikněte na příkaz **View** a v dolní části jeho nabídky označte položku **Centimeters** (obr. 11).

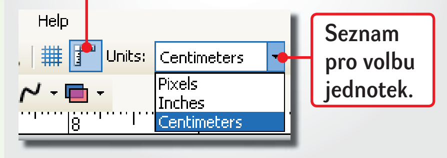
ZOBRAZENÍ PRAVÍTEK

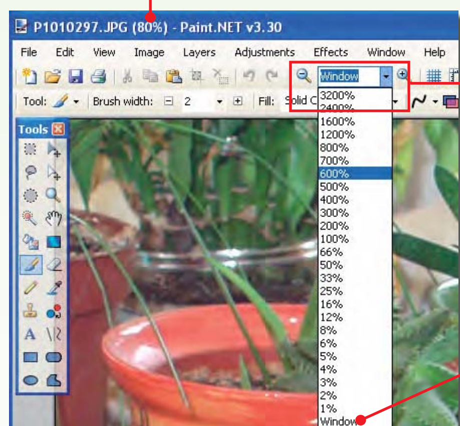
V některých případech je dobré sledovat polohu kurzoru na pravítku. Paint.net nabízí možnost zobrazit svislé a vodorovné pravítko, na kterých jsou zobrazeny aktuální pozice kurzoru.

Pro zobrazení/skrytí pravítek vyberte z nabídky **View** příkaz **Rulers** (obr. 12). ■ mia

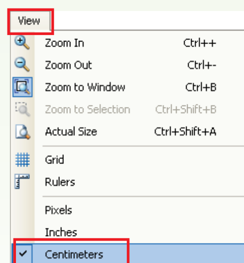
ZOBRAZENÍ PRAVÍTKA A ZMĚNA JEDNOTEK

Pravítka můžete zobrazit nebo skrýt také pomocí nástroje **Rulers** na panelu nástrojů a na stejném místě můžete také změnit používanou jednotku.

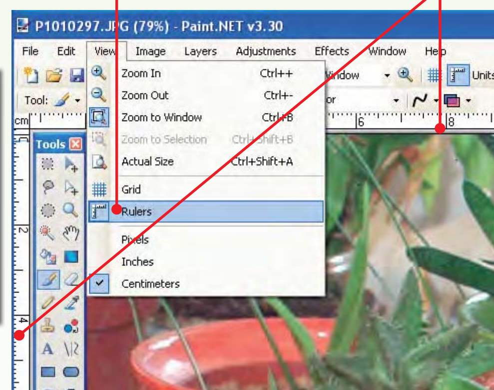

◀ Obr. 10

▲ Obr. 11. Změna jednotky.

▶ Obr. 12

Jak nastavit filmové titulky

GOM PLAYER

Licence: freeware.
www.gomlab.com/eng
Jazyk: angličtina.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak si prohlédnout titulky ještě před přehráváním filmu.
- Jak titulky přečasovat.
- Jak nastavit zobrazování titulků.
- Jak zobrazování titulků upravit při přehrávání.
- Jak při přehrávání ovládat audio a video.

Pro přehrávání videa existuje řada programů, které disponují mnoha pokročilými funkcemi. Jedním z nich je přehrávač Gom, který je k dispozici zdarma. V tomto článku vám ukážeme například to, jak si v tomto programu můžete nastavit titulky.

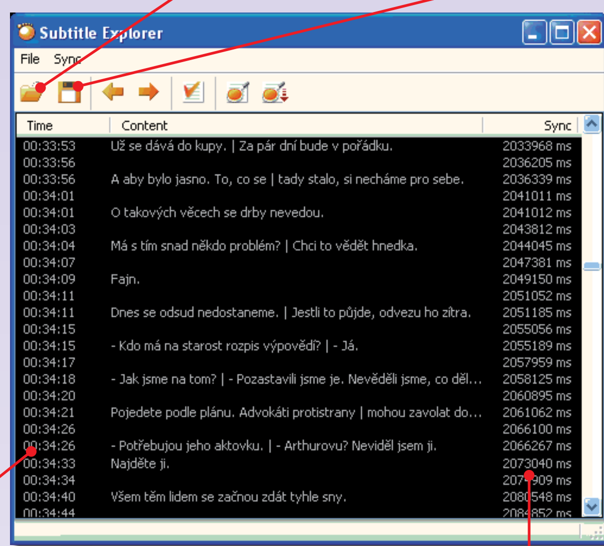
JAK SI PROHLÉDNOUT A PŘEČASOVAT TITULKY

Program GOM umožňuje titulky si prohlédnout, ještě než začnete přehrávat film. Otevřete soubor s videem a klikněte do okna programu pravým tlačítkem myši. Zobrazí se místní nabídka a v ní zvolte možnost **Subtitles**. Po dalším rozbalení nabídky vyberte možnost **Subtitle Explorer**.

Otevře se stejnojmenné okno se zobrazenými titulky k celému videu (**obr. 1**). U každého titulku vidíte čas, ve kterém je nasazen, a také čas v milisekundách, po který se titulek zobrazuje. V záhlaví najdete dvě hlavní nabídky – jednak nabídku **File** (Soubor), jednak nabídku **Sync** (Synchronizace).

V nabídce **File** můžete zvolit, zda chcete určité titulky otevřít (**Open**), zda si je chcete prohlédnout v okně, případně zda chcete přečasované titulky uložit (**Save**). Dále můžete titulky uložit v jiném formátu (**Save As**) nebo soubor s titulky převést do textového souboru (**Convert to Text**).

V nabídce **Sync** najdete možnosti pro přečasování titulků. Těchto možností využijete v případě, že titulky k filmu nesedí. Můžete si třeba vybrat, že titulky budou zobrazeny o 0,5 sekundy pomaleji (**0,5 sec Slower**), nebo o 0,5 sekundy rychleji (**0,5 sec faster**). Dále můžete časování vrátit zpět do základní pozice (**Reset entire sync to the selected position**).

▲ Obr. 1

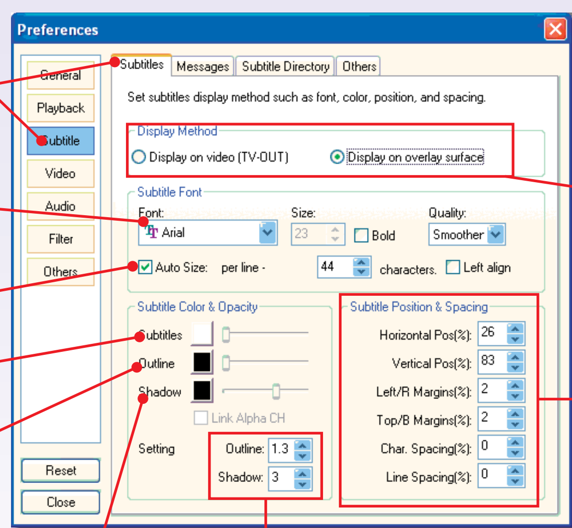
NASTAVENÍ TITULKŮ

V programu můžete nastavit také zobrazení titulků – to se hodí v případě, že titulky jsou pro vás příliš malé, nebo že pozadí filmu je bledé a titulky se v něm ztrácejí. Opět klikněte do okna programu pravým tlačítkem myši a zvolte možnost **Preferences** (Nastavení). Zobrazí se stejnojmenné okno a v něm přepněte do záložky **Subtitle**. Tato záložka obsahuje čtyři karty – přepněte do karty **Subtitles** (**obr. 2**). V rámci možnosti **Display Method** si vybíráte, zda se mají titulky zobrazit jako součást videa (**Display on video**), nebo jako další vrstva (**Display on overlay surface**).

V části **Subtitle Font** si vyberte typ písma (font titulků). Můžete zvolit tučný řez písma (**Bold**) a také kvalitu titulků – buď základní (**Default**), nebo jemnější (**Smoother**). Pokud zaškrtnete možnost **Auto Size**, budou všechny titulky stejně široké – v tom případě určete počet znaků (**characters**) na řádek, a pokud zaškrtnete možnost **Left align**, titulky se zarovnají vlevo.

V části **Subtitle Color & Opacity** si vyberte barvu a průhlednost titulků. Můžete zvolit barvu titulků (**Subtitles**), ohraničení písma (**Outline**) a stín titulku (**Shadow**). U položky **Setting** určete šířku ohraničení v pixelech (**Outline**) a šířku stínu (**Shadow**).

V poslední části **Subtitle Position & Spacing** určete polohu titulku v okně. Můžete zadat horizontální (**Horizontal pos.**) nebo vertikální pozici (**Vertical Pos**), vzdálenost od levého či pravého (**Left/R Margins**) a od horního či dolního okraje (**Top/B Margins**), mezeru mezi znaky (**Char. Spacing**) a mezeru mezi řádky (**Line Spacing**).

◀ Obr. 2

ÚPRAVA TITULKŮ PŘI PŘEHRÁVÁNÍ

Pokud film již přehráváte, ale titulky „nesedí“, můžete je během přehrávání pomocí ovladače upravit.

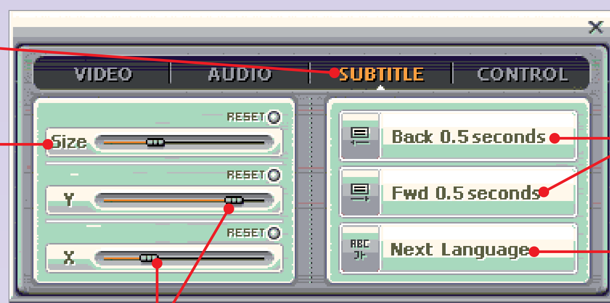
Opět klikněte do okna programu a zvolte možnost **Control Panel**. Zobrazí se stejnojmenné okno s několika záložkami (obr. 3). Přepněte do záložky **Subtitle**. Zde najdete několik posuvníků. Pomocí prvního posuvníku je možné ovlivnit velikost titulků (**Size**). Čím více zatáhnete doleva, tím budou titulky větší. Pokud kliknete na tlačítko **Reset**, vrátíte hodnotu do původní pozice. Pomocí dalších dvou posuvníků se ovládá pozice titulku – zatažením za posuvník **Y** jeho pozice vertikální a zatažením za posuvník **X** pozice horizontální. Dále můžete u zobrazení titulků upravit časování. Kliknutím na tlačítko **Back 0,5 seconds** se zobrazí titulky o 0,5 sekundy dříve; kliknete-li na tlačítko **Fwd 0,5 seconds**, titulky se zobrazí o 0,5 sekundy později. Pomocí tlačítka **Next Language** můžete přepínat mezi jinými jazykovými mutacemi titulků, jsou-li k dispozici.

TIP

Jestliže film přehráváte a titulky jsou špatně načasované, pak je v průběhu přehrávání nastavte pomocí klávesových zkratek. K tomu slouží klávesy se znaky < a > pro pohyb titulků vzad a vpřed.

Přepněte do záložky Subtitle.

Velikost titulku.

Časování titulku.

Změna jazyka titulků.

▶ Obr. 3

Vertikální a horizontální pozice titulku.

OVLÁDÁNÍ AUDIA A VIDEA

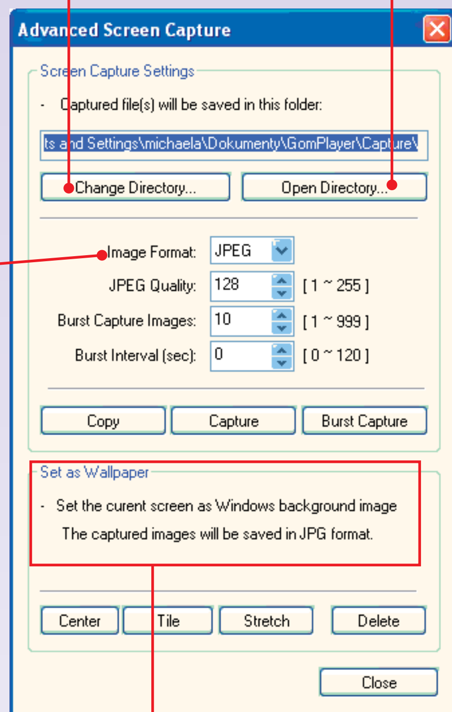
Nakonec se podívejme, jak ve stejném okně ovládat přehrávání audia a videa. Přepněte do první záložky **Video**. Zde opět najdete tři posuvníky (obr. 4). Pomocí nich můžete popořadě ovlivňovat jas, kontrast a barevnost videa. Vpravo opět najdete několik tlačítek. Pomocí prvního **Pan & Scan** je možné upravit zobrazení videa do formátu 4 : 3, což se hodí pro určitá videa, která jsou v tomto poměru natočena. Pomocí dalšího tlačítka můžete pořídit „fotku“ okna programu s aktuální náplní a pomocí posledního tlačítka **Advanced Capture** toto sejmutí obrazovky ještě dále nastavit (obr. 5).

Pokud přepnete do záložky **Audio**, najdete v ní grafický ekvalizér – pokud jej chcete použít, klikněte na tlačítko **On** (obr. 6). V ekvalizéru můžete buď nastavit vlastní hodnoty výšek, středů a basů, anebo kliknout na tlačítko s šipkou a vybrat si řadu přednastavených hodnot podle jednotlivých hudebních stylů (obr. 7). ■ mia

Nastavení adresáře, do něhož se bude obrázek ukládat.

Otevření adresáře.

▶ Obr. 5

Výběr formátu obrázku.

Přepnutí do jiného poměru zobrazení.

▶ Obr. 4

Jas.

Kontrast.

Barevnost.

Sejmutí obrazovky.

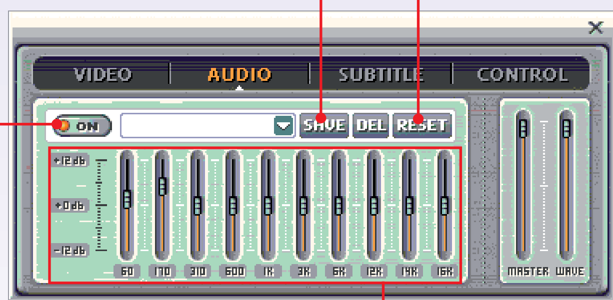
Zde nastavte uložení obrázku.

Nastavení obrázku jako tapety na plochu.

Uložení hodnot.

Vrácení hodnot do původní pozice.

Zapnutí grafického ekvalizéru.

▶ Obr. 6

Nastavení výšek, středů a basů.

(Default)
Classical
Club
Dance
Full Bass
Full Bass & Treble
Full Treble
Laptop speakers
Large hall
Live
Party
Pop
Reggae
Rock
Ska
Soft
Soft Rock
Techno

▶ Obr. 7. Hodnoty ekvalizéru přednastavené pro různé žánry.

Jak na obrázky v MS Wordu

MS WORD 2007

MS Word je součástí kancelářského balíku MS Office 2007
www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- ▶ Jak vložit grafický tvar.
- ▶ Jak upravit velikost a zarovnání grafického tvaru.
- ▶ Jak upravit barvy a stínování grafického tvaru.

MS Word je sice textový editor, ale můžete v něm vytvářet i jednoduché obrázky. Můžete kreslit některá schémata, nákresy nebo pro zpestření textu samostatné obrázky.

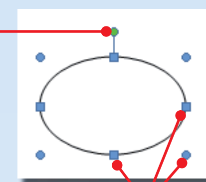

ZAČÍNÁME KRESLIT

V poslední verzi MS Wordu musíte přepnout na záložku **Vložení**. Všimněte si, že se zde nachází skupina ikon s názvem **Ilustrace** (**obr. 1**).

Zde najdete nejenom ikony pro tvoření vlastních obrázků, ale i ikony pro vkládání grafů či diagramů. Také jsou zde ikony pro vkládání již hotových obrázků z klipartu nebo ze souborů uložených v počítači. Pro tvorbu vlastní grafiky slouží ikona **Tvary**. Když na ni kliknete, rozbalí se nabídka pro kreslení čar i různých objektů (**obr. 2**).

Všimněte si, že kreslení objektů je rozděleno do jednotlivých skupin: **Čáry**, **Základní tvary**, **Plné šipky**, **Popisky**, ... Pokud v základních tvarech kliknete na ikonu **Elipsa**, můžete tahem myší nakreslit elipsu (**obr. 3**) či kružnici.

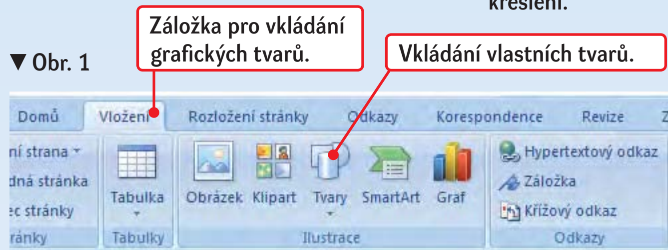

Bod pro otočení.
Označený tvar s osmi body.

▶ Obr. 3

▶ Obr. 2. Nabídka různých tvarů pro vkládání nebo kreslení.

Při dokončování kresby vybraného objektu se zobrazí skupina **Nástroje kreslení** se záložkou **Formát** (**obr. 4**). V ní pak můžete postupně nastavit různé vlastnosti i vzhled vykresleného objektu.

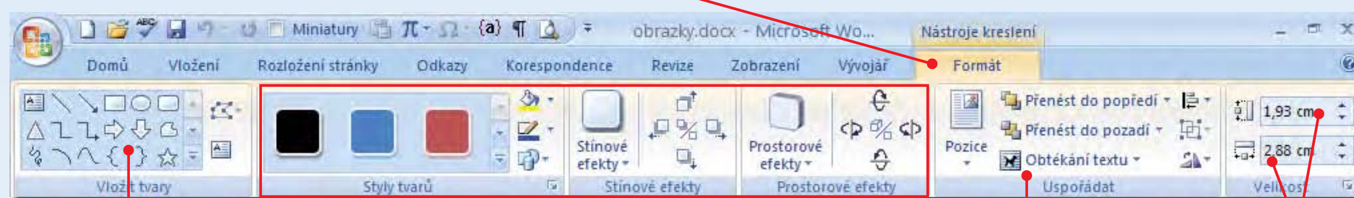
▼ Obr. 1

Záložka pro vkládání grafických tvarů.
Vkládání vlastních tvarů.

Záložka **Formát** pro kreslení tvarů a pro jejich úpravy.

▼ Obr. 4

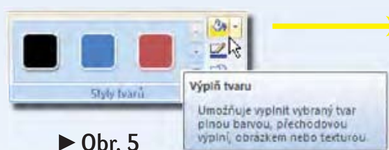
Vkládání dalších tvarů.
Formátování tvarů.
Další práce s tvary.
Změna velikosti tvaru.

ÚPRAVY OBJEKTŮ

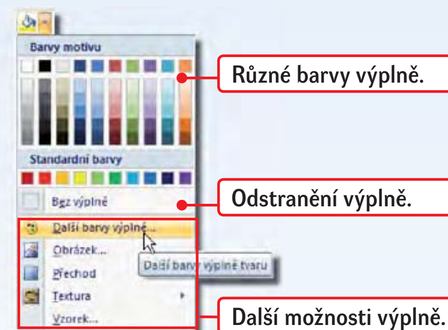
OBRYS A VÝPLŇ OBJEKTU

Když je daný objekt označen (je kolem něj osm bodů), můžete v záložce **Formát** postupně měnit jeho vlastnosti. Výplň a obrys změňte v části **Styly tvarů** (**obr. 4**). Například po kliknutí na šipku ikony **Výplň tvaru** (**obr. 5**) se zobrazí nejenom barevná paleta, ale i další možnosti, jak objekt vyplnit (textura, barevný přechod, obrázek, ...).

Pak stačí kliknout na zvolenou barvu nebo na položku pro výběr vhodné výplně (**Vzorek**, **Textura**, **Přechod**, ...). Podobně pak pomocí ikony **Obrys tvaru** můžete měnit i ohraničení označeného objektu. Pokud se vám nechce přímo přemýšlet o celkovém vzhledu objektu, zkuste si vybrat z nabízených stylů. A pokud vám více vyhovovalo nastavení vlastností pro objekt ve starších verzích MS Wordu, klikněte v dolním pravém rohu v části **Styly tvarů** na malou šipku (**obr. 6**). Zobrazí se dialogové okno **Formát automatického tvaru** a zde již postupně zvolte výplň i ohraničení daného objektu.

▶ Obr. 5

Různé barvy výplně.
Odstranění výplně.
Další možnosti výplně.

STÍN A PROSTOROVÉ EFEKTY OBJEKTU

Zajímavé jsou i skupiny **Stínové efekty** a **Prostorové efekty**. Pomocí první skupiny můžete k danému objektu přidat vhodný stín. Stačí kliknout na ikonu **Stínové efekty** (**obr. 7**),

◀ Obr. 6
Další možnosti nastavení.

a rozbalí se nabídka různých typů stínů. Pod položkou **Barva stínu** můžete pak zvolit i barevné ladění. Sousední ikona vám dovolí stín určitým směrem také posunout, případně jej zrušit.

Ve skupině **Prostorové efekty** (obr. 8) jsou dvě ikony. Pomocí první prostorový efekt přidáte, pomocí druhé upravíte jeho natočení, nebo celý efekt zrušíte.

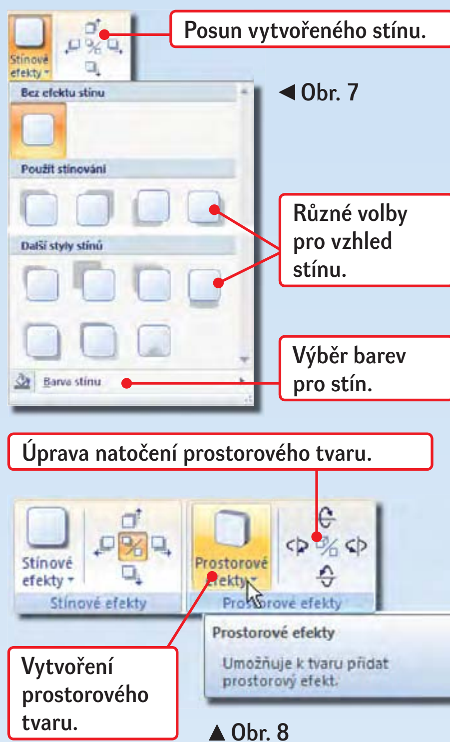
ZMĚNA VELIKOSTI

Později se můžete rozhodnout, že nakreslený objekt má mít jinou velikost. Proto ho nejprve označte tak, aby kolem něj bylo opět osm bodů. Poté na některý z těchto bodů najeďte myší. Kurzor myši se změní v dvojitou šipku (obr. 9) a v tomto okamžiku můžete myší táhnout – tím se změní velikost celého obrázku.

Jestliže použijete body uprostřed stran, změníte výšku nebo šířku obrázku. Pokud bod uchopíte v rohu, můžete měnit výšku i šířku obrázku současně.

OTOČENÍ ČI PŘEKLOPENÍ OBJEKTU

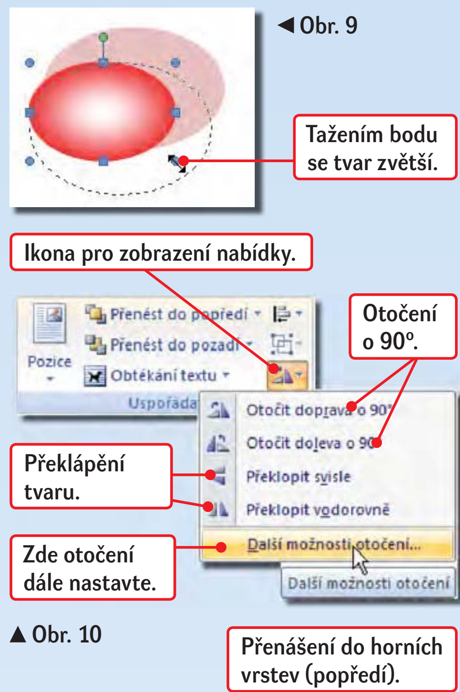
Další užitečnou možnost najdete ve skupině ikon **Uspořádat**. Nachází se zde totiž ikona **Otočit**. Po kliknutí na ni se zobrazí nabídka (obr. 10) pro překlopení nebo otočení označeného obrázku. Pokud kliknete na položku **Další možnosti otočení**, zobrazí se i dialogové okno pro nastavení přesného úhlu, o který se má obrázek otočit.

◀ Obr. 7

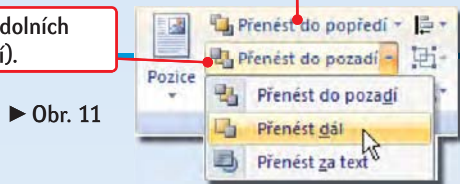
▲ Obr. 8

Jednotlivé obrázky můžete otočit také přímo myší. Stačí, když najedete myší na zelené kolečko, zobrazené u označeného objektu. Pak stačí držet levé tlačítko myši a otáčet potřebným směrem.

◀ Obr. 9

▲ Obr. 10

▶ Obr. 11

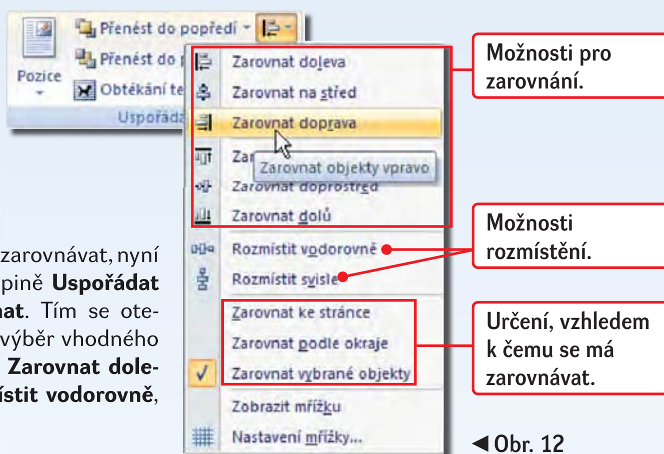
POŘADÍ OBJEKTŮ

Většinou nekreslíte pouze jeden objekt, ale více. Pokud se tyto objekty překrývají, bude vás určitě zajímat jejich uspořádání. Tedy objekt, který nakreslíte později, překryje objekty předcházející. To vám však nemusí vždy vyhovovat, a proto se ve skupině **Uspořádat** podívejte na položky **Přenést do popředí** a **Přenést do pozadí**.

Vždy se zobrazí dílčí nabídka, ve které máte možnost pořadí u zvoleného objektu změnit. Objekt můžete posunout buď zcela dozadu (či dopředu), nebo jen o jednu vrstvu dál (či blíž). Pokud tedy kliknete například na položku **Přenést dozadu**, celý vzhled kresby se změní (obr. 11).

ZAROVNÁNÍ A ROZMÍSTĚNÍ OBJEKTŮ

Už jste někdy potřebovali například nakreslit do schématu určité tvary tak, aby byly srovnané pod sebou? Nakreslit objekty většinou není problém, ale zarovnat je bývá složitější.

◀ Obr. 12

Objekty, které potřebujete zarovnávat, nyní všechny označte a ve skupině **Uspořádat** klikněte na ikonu **Zarovnat**. Tím se otevře nabídka (obr. 12) pro výběr vhodného uspořádání či rozmístění: **Zarovnat doleva**, **Zarovnat dolů**, **Rozmístit vodorovně**, **Rozmístit svisle**, ...).

SESKUPENÍ OBJEKTŮ

Pokud budete někdy potřebovat, aby dva nebo tři nakreslené objekty tvořily jeden celek, můžete je spojit dohromady. A příště s nimi už budete moci pracovat jako s jedním objektem.

Seskupené objekty lze potom přesouvat, otáčet či převracet. Také je možné upravit jejich velikost v rámci celku.

Příkaz pro seskupování se nachází ve skupině **Uspořádat** pod nabídkou ikony **Skupina**.

KRESLICÍ PLÁTNO

Při kreslení různých obrázků se může v MS Wordu využívat takzvané kreslicí plátno. O co se jedná? Dá se říci, že jde o to místo v dokumentu, které se vymezí pro kreslení obrázků či různých schémat.

Kreslicí plátno je ohraničeno čárkovaným rámečkem, ve kterém můžete vytvářet vlastní tvary. Výhodou tohoto plátna je, že obrázky a schémata jsou v textu na jedné ploše. Velikost i polohu kreslicího plátna pak můžete libovolně změnit, dokonce ho můžete i barevně vyplnit.

V MS Wordu 2007 se kreslicí plátno při kreslení tvarů automaticky nezapíná, ale kdykoliv si ho můžete vytvořit v záložce **Vložení** ve skupině **Ilustrace**. Když kliknete na ikonu **Tvary**, zobrazí se nabídka, na jejímž konci je položka **Nové kreslicí plátno**.

Pokud byste přesto chtěli, aby se kreslicí plátno při kreslení tvarů vždy automaticky vytvářelo, klikněte v nabídce tlačítka **Office** na **Možnosti aplikace Word**. V zobrazeném dialogovém okně pak vyberte vlevo položku **Upřesnit** a poté v pravé části okna zatrhněte volbu **Při vkládání automatických tvarů vytvořit automaticky kreslicí plátno**.

Budete-li později chtít obrázek zase rozdělit na jednotlivé části, použijte příkaz **Oddělit** (ikona **Skupina**). Pak zvolenou část snadno změníte samostatně, případně vše opět seskupíte v jeden celek. ■ **Marie Franců**

NAOMI INTERNET & WEB ADULT FILTER ▶

Jazyk: angličtina.
Cena: zdarma.
Velikost: 1,4 MB.
http://download.chip.eu/cz/Naomi_694109.html

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
▶ Jak program nainstalovat
▶ Jak program ovládat.
▶ Jak program funguje.

snadné

Chraňte své děti před internetem!

Internet nabízí mnoho zajímavých informací pro každou věkovou skupinu uživatelů. Není nijak omezen a každý uživatel má přístup ke každé webové stránce. Ochránit své děti před nevhodným obsahem, jako je pornografie nebo drogy, můžete bezplatně například pomocí programu Naomi.

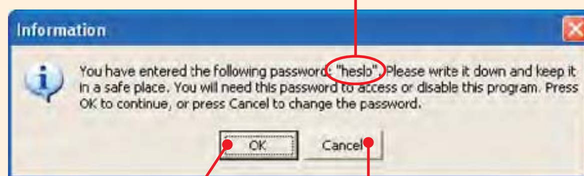
INSTALACE PROGRAMU

Instalaci i ovládání programu zvládne i začínající uživatel, přestože program komunikuje anglicky. Po zkopírování programu na disk budete ihned vyzváni k zadání hesla, pomocí něhož budete přistupovat k filtrování webového obsahu (**obr. 1**). Při zadávání hesla se sice veškeré znaky zobrazují jako hvězdičky, ale po potvrzení se zobrazí hlášení (**obr. 2**), které zadané heslo obsahuje a ve kterém jste dotázáni, zda toto heslo chcete použít. V opačném případě se tlačítkem **Cancel** vraťte a zadejte jiné heslo. Pokud jste s heslem spokojeni, pokračujte kliknutím na tlačítko **OK**. V oznamovací oblasti systému (vpravo dole vedle hodin) se zobrazí nová ikona, podobná květince z programu ICQ (**obr. 3**). Zadané heslo si zapamatujte, budete jej potřebovat pro přístup k nastavení programu! Později jej můžete změnit, ale při změně budete staré heslo stejně potřebovat.

▲ Obr. 1. Ihned po instalaci programu budete vyzváni k vložení hesla.

Zde vidíte heslo, které jste si zvolili (na obrázku je jako heslo použito slovo „heslo“).

Kliknutím na **OK** své heslo potvrďte.

Když kliknete na **Cancel**, můžete své heslo změnit.

▲ Obr. 2

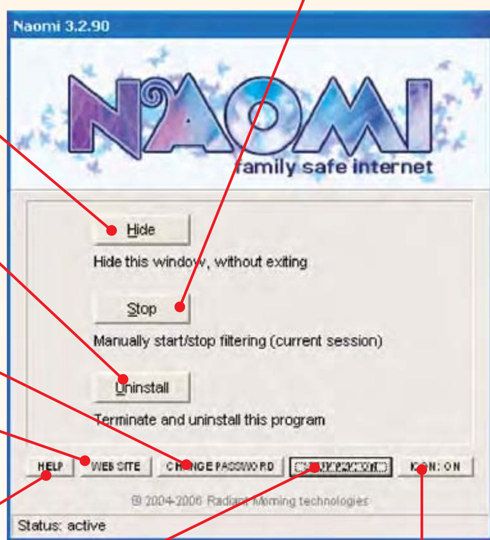
▲ Obr. 3. Ikona programu Naomi v oznamovací oblasti systému.

SPUŠTĚNÍ A NASTAVENÍ

Pokud dvojitě klikněte na již zmíněnou červenou květinku v oznamovací oblasti systému, budete opět vyzváni k zadání hesla. Po zapsání hesla, které jste vytvořili při instalaci, se dostanete do hlavního okna programu Naomi (**obr. 4**).

▼ Obr. 4

Tlačítko **Start/Stop** umožňuje zapnout nebo vypnout filtrování nevhodného obsahu.

Tlačítko **Hide** okno programu minimalizuje.

Pomocí tlačítka **Uninstall** můžete program odinstalovat. Jinak to nejde.

Pomocí **Change Password** můžete změnit své přístupové heslo.

Webová stránka programu.

Nápověda v angličtině.

Tímto tlačítkem můžete zapnout nebo vypnout blokování přístupu k sítím P2P.

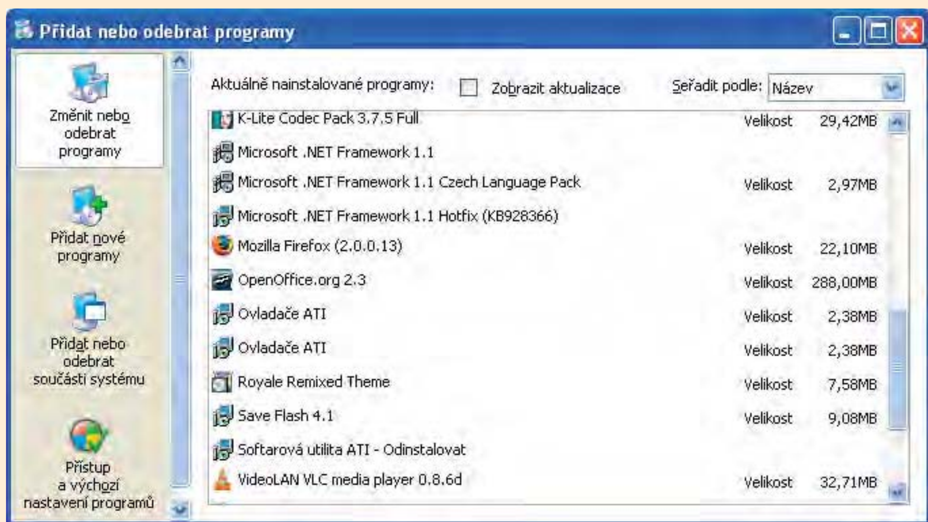
Zde můžete zapnout nebo vypnout zobrazování ikony programu v oznamovací oblasti systému.

JAK PROGRAM FUNGUJE?

Program Naomi se neomezuje pouze na filtrování stránek pornografických, ale i na filtrování stránek propagujících násilí, drogy, pedofilii, gambling, terorismus, okultismus, sektářství atp. Podle autora je schopný filtrovat nevhodný obsah ve více než deseti jazycích. Čeština mezi nimi sice chybí, nicméně při krátkém testování program úspěšně zablokoval všechny pornografické weby, a to i při pokusu zobrazit je v různých internetových prohlížečích.

Je důležité zmínit, že program Naomi není běžný webový filtr – nečekejte tedy nějaké chybové hlášky nebo informační okna při přístupu na „zakázané území“. Pokusíte-li se zobrazit nějakou pornografickou stránku, Naomi zjistí, která aplikace se o to snaží, a jednoduše ji vypne. Toto řešení je trošku drastické, nicméně výhodou je, že se neomezuje pouze na jeden prohlížeč ani na běžně používané aplikace. Jak jistě víte, vynalézavost dětí je neomezená a mohly by nalézt cestičku, jak se k zakázanému obsahu dostat pomocí jiného programu. Při tomto způsobu filtrování, ať použijí jakýkoliv program, se k takovému obsahu nedostanou. Podobný princip tedy patrně bude fungovat i u zmíněného filtrování klientů P2P.

Trochu nám sice chyběla možnost ovlivnit, co je možné zobrazit a co ne, nicméně program funguje opravdu výborně a několik ocenění, která získal, toto tvrzení potvrzuje. Navíc bezplatná licence jistě potěší i vaši peněženku. Velmi snadno a bez námahy tak ochráníte své děti před mnoha nástrahami. Jen pánové by si měli dát pozor, aby tento program nenainstalovala jejich manželka a „neochránila“ před pornografií je samé...

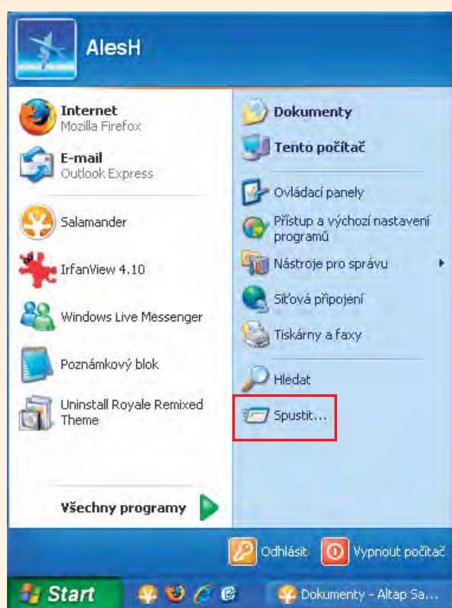

▲ Obr. 5. V ovládacích panelech byste možnost odinstalovat program Naomi hledali marně. Kdo tedy nezná k programu heslo, ten se jej nezbaví.

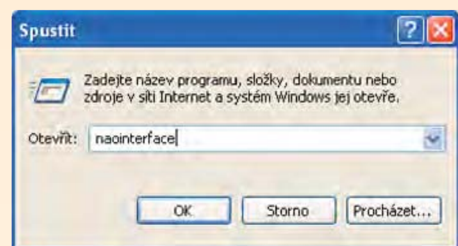
Nastavení programu je opravdu spartánské. V první části najdete pod sebou tři tlačítka. První, které nese označení **Hide**, by se dalo přeložit jako „Minimalizovat". Po kliknutí na něj se okno schová zpět do ikony v oznamovací oblasti systému (**obr. 3**). Druhé tlačítko nese označení **Stop**, nebo **Start**, podle toho, ve kterém stavu program právě je. Můžete dočasně pozastavit funkci programu Naomi a podívat se například na své oblíbené erotické stránky. Třetím tlačítkem je tlačítko **Uninstall** pro odinstalaci programu. Je to jediná cesta k odstranění programu! Budete-li postupovat klasicky přes **ovládací panely** a přes část **Přidat nebo odebrat programy**, žádného zástupce umožňujícího program Naomi odinstalovat nenajdete (**obr. 5**). To je šikovné, pokud jsou vaše děti zvyklé pracovat s počítačem. Ty by totiž mohly program odinstalovat a dostat se tak k závadnému obsahu.

Pod těmito třemi hlavními tlačítky je pětice dalších a u nich autor předpokládá menší frekvenci používání. První je tlačítko **Help**, tedy nápověda provedená jako HTML soubor. Víceméně popisuje funkce programu a také technické aspekty filtrování, bohužel je kompletně v angličtině, a navíc popisuje starší verzi programu, takže v ní chybí některé aktuální informace. Tlačítkem **Website** se dostanete na webovou stránku programu, která je podle očekávání také v angličtině. Chcete-li získat nejnovější verzi a základní informace o programu v češtině, pak raději navštivte web Download CHIP.eu (odkaz je uveden v infoboxu v záhlaví tohoto článku). Tlačítkem **Change Password** můžete změnit heslo na nové. Učiňte to v případě, že to staré bylo vyzrazeno, nebo že se vám zdá příliš jednoduché. Dále je zde tlačítko **Stop P2P: ON** a tlačítko **Stop P2P: OFF**. Tato funkce by měla zapínat, resp. vypínat filtrování programů pro sdílení souborů (klientů P2P), nicméně nápověda k této funkci mlčí a na webové stránce je pouze zmínka, že tuto funkci program obsahuje. Nikde se tedy nedozvíte, které sítě pro sdílení program rozpozná a které ne. Tlačítko **Icon: ON** umožňuje vypnout zobrazování ikony v oznamovací oblasti systému. To je výhodné v případě, že vaše děti mají svůj uživatelský účet, a vy tedy nepotřebujete tak často přistupovat k nastavení programu. Program se vás pro jistotu zeptá, zda ikonu chcete opravdu schovat (**obr. 6**) – pokud si nejste jistí, raději se vraťte zpět kliknutím na **No**. Po restartu je totiž přístup k nastavení programu celkem složitý: V nabídce **Start** musíte zvolit možnost **Spustit** (**obr. 7**), do otevřeného okénka zadat text *naointerface* a svoje rozhodnutí potvrdit kliknutím na tlačítko **OK** (**obr. 8**). Jiným způsobem se do nastavení nedostanete. Avšak ani poté již nelze ikonu obnovit, v hlavním okně programu toto tlačítko zešediví (**obr. 9**).

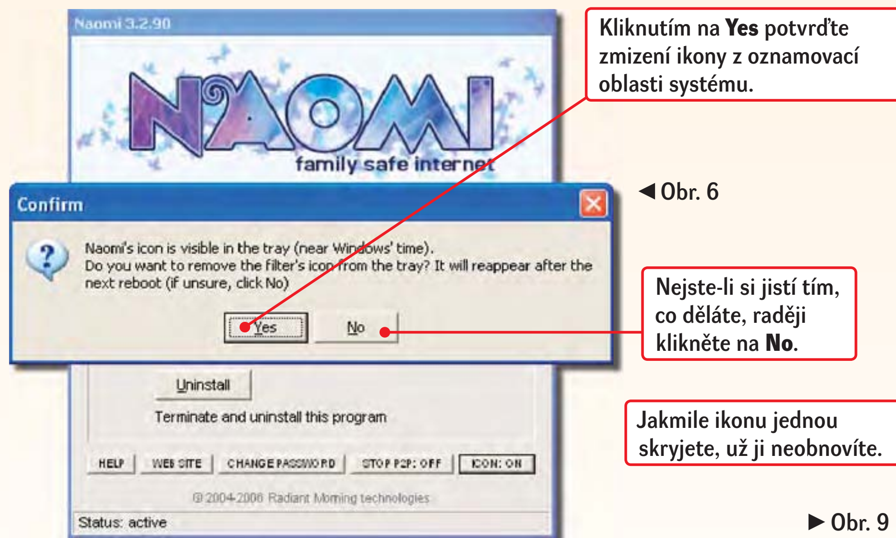
■ Martin Taneček

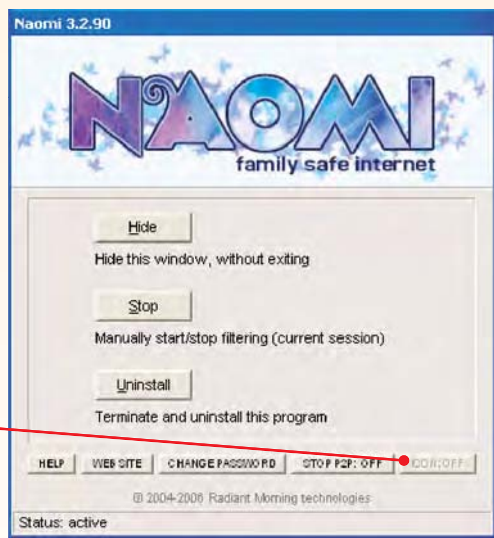
▲ Obr. 7. Pokud jste skryli ikonu programu, do hlavního okna se dostanete pouze přes možnost **Spustit** z nabídky **Start**.

▲ Obr. 8. Do kolonky **Otevřít** zadejte text *naointerface* a klikněte na tlačítko **OK**.

◄ Obr. 6

► Obr. 9

Jak na výplně v CorelDraw

obtížnější

CORELDRAW X3

Jazyk: čeština.
Cena: orientačně od 12 000 Kč do 16 600 Kč.
www.corel.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- ▶ Jak zvolit barvu výplně.
- ▶ Jak vytvořit přechodovou výplň.
- ▶ Jak vytvořit texturovou výplň.

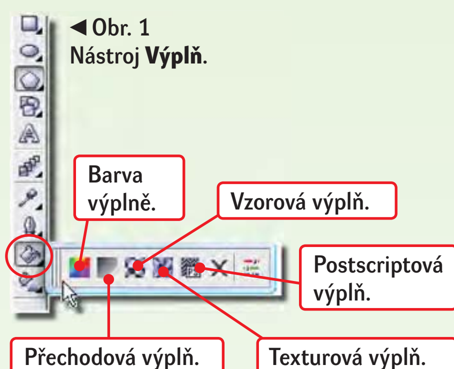
Na otázku, zda jsou výplně jednoduchou záležitostí, si každý musí odpovědět sám. Jejich tvorba rozhodně není obtížná, ale nabízí se hodně možností. Vnitřky objektů lze doplnit o různé barevné výplně a zlepšit tak jejich vzhled.

BARVA VÝPLNĚ

Nejprve nakreslete nějaký objekt (například kružnici, mnohoúhelník, čtverec), popř. i několik objektů, a na panelu nástrojů vyhledejte ikonu **Nástroj výplň** (**obr. 1**).

Po kliknutí na její šipku se rozbalí nabídka různých výplní (barva výplně, výplň přechodová, vzorová, texturová, postscriptová, či zákaz výplně).

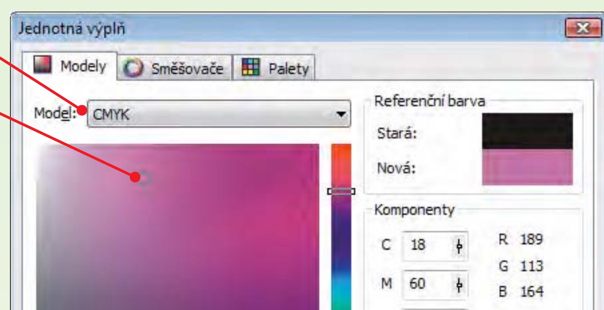
Barevnou výplň můžete pro označený objekt vybírat z mnoha standardních palet barev, barevných směšovačů i barevných modelů. V rozbalené nabídce výplní (**obr. 1**) klikněte hned na první ikonu **Barva výplně**.

◀ Obr. 1 Nástroj **Výplň**.

Zobrazí se dialogové okno **Jednotná výplň** (**obr. 2**) se třemi záložkami. Z prvních z nich můžete vybírat barvu na základě dostupných barevných modelů (CMYK, RGB, HSB, ...). Druhá záložka slouží k zobrazení barevných směšovačů, ve kterých budete volit jednak základní barevný model, jednak různé odstíny a variace. Na poslední záložce se nachází palety barev, ze kterých si budete přímo vybírat. Navíc můžete zvolit i odstín vybrané barvy, případně barvu do palety přidat.

Výběr barevného modelu.
Nastavená barva.

▶ Obr. 2

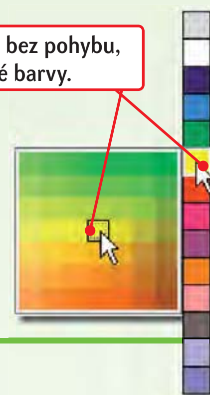
INFO

Výplň také můžete nejprve upravit a poté ji nastavit jako výchozí, to znamená, že každý od tohoto okamžiku nakreslený objekt bude mít stejnou výplň. Libovolnou výplň lze samozřejmě odstranit nebo kopírovat do úplně jiného objektu.

RYCHLÁ VOLBA BARVY VÝPLNĚ

Při standardním nastavení programu se v pravé části zobrazí výchozí palety barev. Pokud máte určitý objekt označen, stačí na zvolenou barvu jen kliknout, a výplň se hned vytvoří. Jestliže na určitou barvu kliknete a levé tlačítko myši podržíte, zobrazí se (**obr. 3**) vzorník dané barvy s různými odstíny, ze kterých můžete kliknutím vybírat.

Podržíte-li myš chvilku bez pohybu, zobrazí se vzorník dané barvy.

▶ Obr. 3

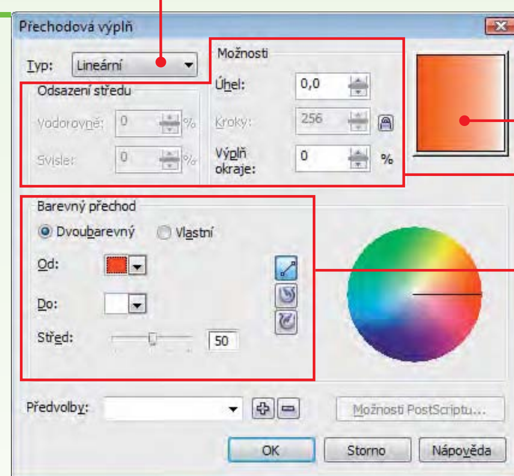
PŘECHODOVÁ VÝPLŇ

Přechodová výplň je hladký přechod dvou nebo i více barev a důležité je, že objektu může dodat zdání prostoru. Program CorelDraw umí pracovat se čtyřmi typy přechodové výplně. Jde o výplň lineární, radiální, kónickou a čtvercovou. Lineární přechodová výplň prochází objektem jako rovná čára. Kónická přechodová výplň vytváří představu kužele světla. Radiální přechodová výplň vytváří dojem vyzařování ze středu objektu a čtvercová přechodová výplň vychází ve čtvercích ze středu objektu. Pro každý typ se pak dají ještě nastavit další možnosti (směr přechodu, středový bod, výplň okraje, ...).

Můžete využít přechodovou výplň předvolenou, dvoubarevnou a vlastní.

Označte tedy určitý objekt a v rozbalené nabídce (**obr. 1**) klikněte na ikonu **Přechodová výplň**.

Výběr typu výplně.

◀ Obr. 4

Ukázka nastavené výplně.
Další možnosti nastavení zvoleného typu.
Nastavení barev a míchání barevných přechodů.

Původní plná výplň.
Přechodová radiální výplň.
▲ Obr. 5

Když se zobrazí dialogové okno **Přechodová výplň** (**obr. 4**), v jeho horní části zvolte **typ výplně**. Podle vybraného typu se pak zobrazí další možnosti nastavení (u lineárního typu se jedná pouze o nastavení úhlu a okraje, ale u radiální výplně už o nastavení polohy středu apod.). A potom se již můžete soustředit na volbu barev a na nastavení barevného přechodu výplně (určete, zda chcete dvoubarevný, či vlastní s více barvami).

Nastavíte-li například radiální výplň pro kružnici s vhodně posunutým středem, může obrázek navozovat představu koule (**obr. 5**).

NASTAVENÍ VLASTNÍ PŘECHODOVÉ VÝPLNĚ

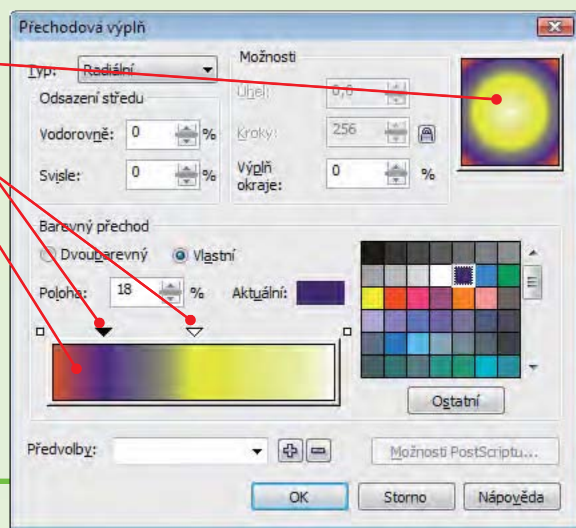
Jestliže se nacházíte v dialogovém okně **Přechodová výplň** (**obr. 4**) a už jste si vybrali i typ přechodu, v části **Barevný přechod** označte místo volby **Dvoubarevný** volbu **Vlastní** (**obr. 6**).

Na vybraném místě barevného přechodu dvojitě klikněte levým tlačítkem myši. Zobrazí se trojúhelníček a poté stačí z palety barev vybrat tu, kterou v daném místě chcete mít.

Ukázka nastavené výplně s vlastními barvami.

Nastavení míst pro další barvy vlastní přechodové výplně.

Ukázka nastavení přechodu.

▶ Obr. 6

Polohu trojúhelníčku můžete určit i číslem v textovém políčku. Do přechodové výplně můžete stejným způsobem přidat i více vlastních barev.

VZOROVÁ VÝPLŇ

Jednotlivé objekty můžete také vyplnit dvoubarevnou, plnobarevnou nebo rastrovou vzorovou výplní. V rozbalené nabídce výplní (**obr. 1**) tedy klikněte na ikonu **Vzorová výplň**.

Zobrazí se dialogové okno **Vzorová výplň** (**obr. 7**). V něm se nejprve rozhodněte pro výplň, kterou potřebujete. Pokud výplň ponecháte dvoubarevnou, hned si můžete začít vybírat vhodný vzorek (**obr. 8**).

Při konečném nastavování však nezapomeňte na výběr vhodné barvy, na nastavení velikosti ani na posun zvoleného vzorku.

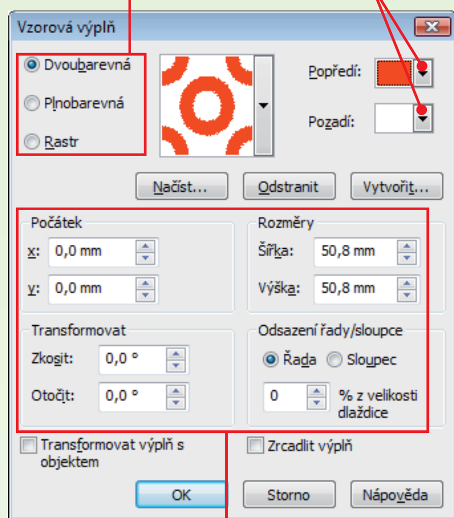
Pokud se rozhodnete pro plnobarevnou výplň, budete opět vybírat vzorek, zde si však už nemůžete sami vybrat barvy (**obr. 9**). Můžete však nastavit velikost i umístění vzorku.

Volba **Rastr** vám dovolí použít jako výplň rastrový obrázek. Jednak si můžete vybrat z obrázků předvolených, jednak můžete načíst vlastní rastrový obrázek. Zase je třeba nastavit velikost a počátek vykreslování.

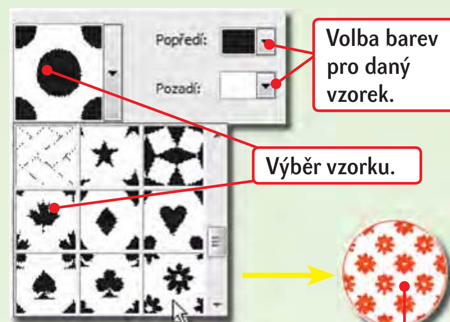
▼ Obr. 7

Výběr typu výplně.

Nastavení barev pro výplň.

Nastavení vlastností vybrané výplně.

Volba barev pro daný vzorek.

Výběr vzorku.

Výsledná výplň pro nastavení.

▲ Obr. 8

▲ Obr. 9. Různé plnobarevné výplně.

TEXTUROVÁ VÝPLŇ

Texturové výplně se používají k dosažení přirozeného vzhledu objektů. V programu CorelDraw jsou určité textury již připraveny a obsahují i různé možnosti. Můžete však u nich změnit velikost, barvu, posunutí apod. Texturové výplně jsou sice zajímavé, ale mohou zvětšit velikost souboru, proto je používejte opatrně.

Nyní určitý objekt označte a v rozbalené nabídce výplní (**obr. 1**) klikněte na ikonu **Texturová výplň**.

Zobrazí se dialogové okno **Texturová výplň** a v něm si nejprve vyberte skupinu textur (v sekci **Knihovna textur**) a poté konkrétní texturu, která vás v dané situaci zaujala. Vybranou texturu můžete i nastavovat. Všimněte si však ikony zámečku u jednotlivých vlastností. Standardně je většina vlastností uzamčená, kliknutím na ikonu zámečku však určitou vlastnost odemknete a můžete začít s úpravami.

POSTSCRIPTOVÁ VÝPLŇ

U objektů můžete také použít postscriptovou texturovou výplň. Je to výplň, která je definována programem v jazyce PostScript. Některé textury jsou však velmi složité objekty, a proto se mohou dlouho tisknout nebo aktualizovat na obrazovce. Někdy je to tak, že na obrazovce se místo výplně zobrazí písmena „PS". Pro tento typ výplně můžete změnit šířku čáry a hustotu.

Označte objekt, u kterého chcete postscriptovou výplň použít, a v nabídce ikony pro výplň klikněte na ikonu **Postscriptová výplň**. Zobrazí se dialogové okno pro výběr textury a pro její nastavení. Po potvrzení se zvolená textura v daném objektu zobrazí (případně zde budou písmena „PS" a výplň se zobrazí až při tisku).

A JAK SE NEVHODNÁ VÝPLŇ ODSTRANÍ?

Stačí daný objekt označit a v nabídce ikony pro výplň kliknout na ikonu **Bez výplně**. Pokud je objekt označen, můžete také kliknout levým tlačítkem myši v pravé části okna na zobrazené výchozí paletě barev nahoře na ikonu s křížkem (znamená bez výplně).

■ Marie Franců

Tisk dokumentu s údaji z kontaktů

WRITER

Textový editor, součást balíků OpenOffice.org a 602Office
www.openoffice.cz, www.602.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
▶ Jak vytisknout sérii štítků s adresami nebo sérii dopisů s údaji z databáze kontaktů.

obtížnější

V předchozích dvou vydáních PPK jste našli návody, jak provázat adresy – přesněji řečeno kontakty – z poštovního klientského programu Thunderbird s ostatními aplikacemi 602Office. Teď se podívejte, jak se dá takový dokument – ať již jde o štítky, nebo o tzv. sériové dopisy – vytisknout.

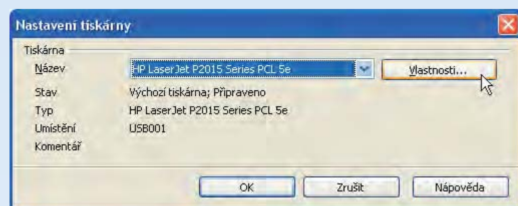
Nejprve si shrňme, co máte v daném okamžiku k dispozici. Je to nějaký dokument, do něhož jsou vložena pole odkazující na různé části adresy. Dokument je otevřen v okně aplikace Writer. Dále je tu databáze s adresami, která je s dokumentem propojena. Nyní lze další postup celkem snadno odhadnout. Do polí se budou postupně dosazovat konkrétní hodnoty z databáze (jméno, příjmení, adresa ...) a začne se tisknout jeden dokument za druhým. Jenže vy přece nechcete vytisknout 425 dopisů pro všechny osoby zaznamenané v databázi, ale třeba jen 38 dopisů s nabídkou pro obchodní partnery. Podívejme se tedy, jak na to.

ČLÁNKY NA CD

Zmíněné články o provázání databáze kontaktů s dokumentem najdete jak v předchozích dvou vydáních PPK, tak ve formátu PDF na přiloženém CD, a to v rubrice Obsah CD / PPK plus.

PŘEDBĚŽNÉ NASTAVENÍ TISKÁRNY

Pokud budete chtít cokoliv tisknout na papír, je rozumné předem zkontrolovat nastavení tiskárny, abyste se touto činností nemuseli rozptylovat v závěrečné fázi práce. K nastavení tiskárny je v menu **Soubor** k dispozici příkaz **Nastavení tiskárny**; po jeho zadání se otevře stejnojmenné dialogové okno (**obr. 1**).

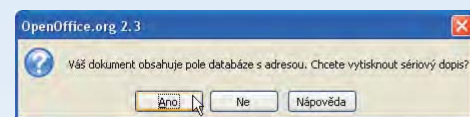
◀ Obr. 1
Dialogové okno pro nastavení tiskárny.

Pomocí voliče **Název** vyberte zařízení, prostřednictvím kterého budete chtít tisknout (máte-li jich více). Pak tlačítkem **Vlastnosti** otevřete dialogové okno, které je „ušito na míru“ vybrané tiskárně. V něm lze nastavit, obvykle na několika kartách, různé parametry tisku. Za všechny jmenujme třeba požadavek tisku „na šířku“, což bývá asi nejčastější nastavovaný parametr.

CHCETE TISKNOUT SÉRIOVÝ DOPIS?

Jestliže dokument, který budete chtít tisknout, obsahuje databázová pole, pak Writer po spuštění příkazu **Tisk** zobrazí dotaz (**obr. 2**).

Jde o to, zda chcete dokument tisknout jako sériový dopis, nebo prostě jen tak pro kontrolu, s vyobrazením všech polí. Pokud chcete tisknout dokument sériově – sloučený postupně s jednotlivými adresami z databáze –, klikněte na tlačítko **Ano**.

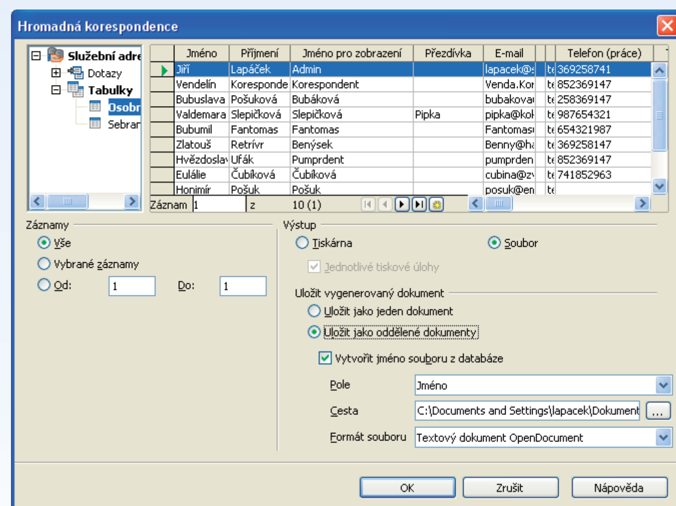
▲ Obr. 2. Dotaz před sériovým tiskem.

NAPOJENÍ NA ZDROJ DAT A JEHO PŘÍPADNÁ ZMĚNA

Okno **Hromadná korespondence** (**obr. 3**), otevřené po potvrzení předchozího dotazu, obsahuje všechny ovladače potřebné k výběru záznamů z databáze a k upřesnění výstupu sériového dokumentu.

Nejprve se podívejte na adresy – obecně na výběr záznamů z databáze, které se mají dalšího procesu zúčastnit. Obsah databáze je zobrazen v horní části okna. Vlevo je schéma připojení ke zdroji dat – pokud byste jich měli víc, můžete zde zdroj dat zaměnit; je však třeba, aby měl stejnou strukturu záznamů jako ten zdroj, podle kterého jste vytvářeli dokument. V opačném případě by se mohlo stát, že by místo jména byl název města a místo čísla domu třeba faxové číslo a podobně.

Vpravo jsou zobrazeny jednotlivé záznamy uložené v databázi. Otázkou je, které z nich se mají pro sestavení sériového dopisu použít.

▲ Obr. 3. Okno pro nastavení parametrů sériového tisku.

VÝBĚR ADRES

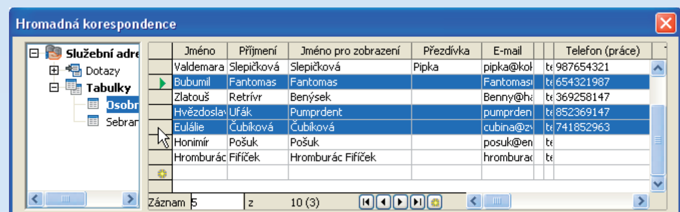
Konkrétní záznamy databáze, které se použijí při tisku dopisu hromadné korespondence, se určují pomocí přepínače v sekci **Záznamy**. Pro každý záznam bude vytištěn jeden dokument. Máte tyto možnosti:

- **Vše** – budou použity úplně všechny záznamy z databáze.
- **Od – Do** – nepříliš šikovná volba, umožňující určit rozsah záznamů podle jejich pořadových čísel; ta se zapisují do dvojice připojených vstupních polí. V praxi to znamená, že se musíte podívat do výše uvedeného výpisu obsahu databáze a odpočítat si, že potřebujete například záznamy od pořadového čísla 36 do pořadového čísla 52.
- **Vybrané záznamy** – tato volba je zřejmě nejužitečnější, protože zohledňuje pouze předem určené záznamy, které mohou být vybrány libovolně, tedy i „na přeskáčku“.

V tabulce s výpisem obsahu databáze slouží k výběru první sloupec tabulky. Za vybraný se považuje ten záznam, do jehož políčka kliknete myší; tím se celý řádek tmavě podbarví (**obr. 4**). Chcete-li vybrat více záznamů, klikejte postupně na jejich políčka při stisknuté klávese **Ctrl**. Pokud je potřeba vybrat několik po sobě následujících záznamů, klikněte na první (poslední) záznam, pak stiskněte klávesu **Shift** a klikněte na poslední (první).

Pod tabulkou je skupina „převíjecích tlačítek“ pro listování tabulkou záznamů. Jejich pomocí se dostanete na první, předchozí, následující či poslední záznam. Pokud potřebujete najít záznam určitého pořadového čísla, vepište toto číslo do pole **Záznam** a stiskněte klávesu **Enter**.

Celkový počet záznamů je vypsán mezi polem **Záznam** a „převíjecími“ tlačítky. Pokud je údaj doplněn hodnotou v závorce, jde o počet aktuálně vybraných záznamů.

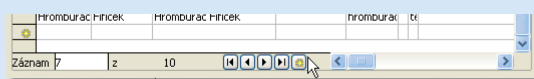
◀ Obr. 4. Záznamy vybrané pro tisk jsou tmavě podbarveny.

DOPLNĚNÍ DATABÁZE

Záznamy v databázi můžete ještě před tiskem dokonce ručně doplnit o chybějící údaje – ty prostě zapište do volných polí. Podle potřeby je také možné nesprávné či neaktuální položky opravit.

Do databáze můžete také doplnit celé záznamy a ty pak vybrat pro tisk. Volný prostor pro zápis nového záznamu je řádek pod posledním záznamem v pořadí. Přejděte do něj kliknutím na malé tlačítko se symbolem žlutého světélka; to najdete vedle „převíjecích tlačítek“ pro listování záznamy, umístěných pod tabulkou. Stejným symbolem je označen i volný řádek, určený pro vstup nových dat (**obr. 5**).

▶ Obr. 5. Řádek pro zápis nového záznamu.

Poznamenejme, že úpravy a vkládání dalších záznamů se zpětně promítnou i do výchozí databáze v adresáři programu Thunderbird. Tím je zaručeno skutečně důsledné provázání a sdílení dat mezi jednotlivými aplikacemi 602Office.

VÝSTUP NA TISKÁRNU

Chcete-li dokumenty sloučené se záznamy vybranými z databáze tisknout na papír, nastavte přepínač **Výstup** na položku **Tiskárna**.

Chcete-li tisknout každý dokument zvlášť, zaškrtněte políčko **Jednotlivé tiskové úlohy**. V opačném případě se budou dokumenty tisknout souvisle za sebou pro všechny záznamy z databáze.

Tlačítkem **OK** přejděte do obvyklého dialogového okna **Tisk** a zde můžete upřesnit výběr konkrétní tiskárny a nastavení jejích parametrů.

VÝSTUP DO SOUBORŮ

Vedle tisku na papír máte ještě možnost výsledné dokumenty vygenerovat a uložit do souboru nebo do skupiny souborů. V tomto případě nastavte přepínač **Výstup** na položku **Soubor**.

Jestliže v sekci **Uložit vygenerovaný dokument** nastavíte přepínač na položku **Uložit jako jeden dokument,** uloží se vygenerované sloučené dokumenty jeden za druhým do jediného souboru. Tím možnost nastavení končí. Po kliknutí na tlačítko **OK** se otevře dialogové okno **Uložit jako** – v něm zvolte název cílového souboru a složku, do níž bude soubor uložen. Také zde můžete vybrat formát pro uložení – výchozí volbou je ODT (standardní formát textových souborů OpenDocument), ale k dispozici je řada dalších možností, jako třeba DOC, DOCX, RTF, HTML či PDF (**obr. 6**).

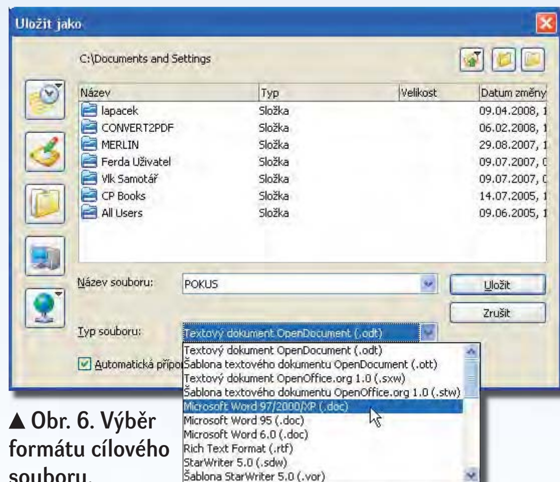
Budete-li chtít vytvořit z každého sloučeného záznamu samostatný dokument, pak přepínač v sekci **Uložit vygenerovaný dokument** nastavte na položku **Uložit jako oddělené dokumenty.**

Zde jsou dvě možnosti, jak vygenerované soubory pojmenovat. Pokud nezaškrtnete políčko **Vytvořit jméno souboru z databáze**, bude další postup stejný jako v předchozím případě, jen s tím rozdílem, že jména souborů budou odlišena pořadovými čísly (POKUS0.ODT, POKUS1.ODT atd.).

Jestliže políčko zaškrtnete, zpřístupní se další skupina ovladačů.

- Voličem **Pole** vyberte název položky databázového záznamu, jejíž konkrétní hodnota bude použita pro vygenerování názvu souboru (třeba **Příjmení**).
- Pomocí voliče **Cesta** vyberte složku, do které budou vygenerované soubory uloženy. Výběr si můžete usnadnit tím, že kliknutím na tlačítko se třemi tečkami otevřete dialogové okno pro interaktivní výběr disků a složek.
- Voličem **Formát souboru** můžete opět zvolit, ve kterém formátu mají být cílové soubory vygenerovány.

Když potvrdíte nastavení, požadované soubory se vytvoří a uloží. ■ **Jiří Lapáček**

▲ Obr. 6. Výběr formátu cílového souboru.

www.zoner.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- ▶ Jak upravit vzhled oken jednotlivých nástrojů.
- ▶ Jak otočit obrázek o libovolný úhel.
- ▶ Jak obrázek oříznout.

Na přiloženém CD najdete ve složce Obsah CD\PPK plus dva videokurzy z dílny firmy Zoner.

Úpravy obrázků pro web

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 8/2008

Chcete-li na WWW stránkách použít obrázky, počítejte s mírným snížením jejich kvality. Zároveň se však zmenší velikost obrázku v bajtech, a v důsledku toho se může urychlit načítání a zobrazení stránky. Ne vždy však fotografie vyhovuje, a tak je třeba ji oříznout nebo překlopit.

OTÁČENÍ OBRÁZKU

Při fotografování se fotoaparát obvykle drží tak, aby se fotografovaný předmět dostal co nejlépe do záběru. Může se stát, že předmět je o 90 stupňů otočen. Náprava je v tom případě záležitostí dvou kliknutí myší (prvním vyberete obrázek a druhým jej otočíte). Chcete-li obrázek zařadit do galerie nebo jde-li o obrázek ilustrační, pak taková úprava obvykle postačuje.

Některé obrázky jsou ale součástí základního vzhledu stránky, například v horní části každé stránky je auto, maják, námořník s dalekohledem apod. V takovém případě jsou na obrázek kladeny větší nároky. Záleží na tom, zda se postava dívá do stránky, nebo ze stránky ven, a také by neměla být nakloněná (nebo je naopak třeba ji naklonit, protože to je záměr grafika). I s tím vám ZPS 10 pomůže.

VÝBĚR OBRÁZKU

V průzkumníku Zoner Photo Studia (ZPS) dvojitě klikněte na obrázek, který chcete upravit, a obrázek se otevře v editoru, který je součástí ZPS.

OTOČENÍ O 90 STUPŇŮ

Podle požadovaného směru otáčení klikněte na panelu nástrojů v okně editoru buď na ikonu **Otočit vlevo o 90°**, nebo na ikonu **Otočit vpravo o 90°** (**obr. 1**).

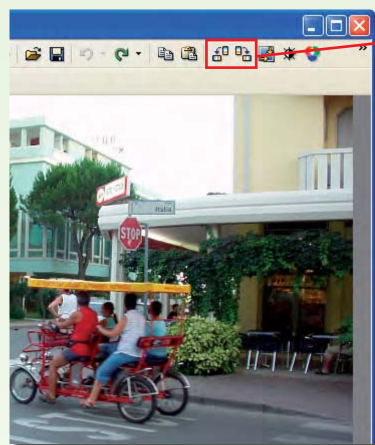
NATOČENÍ O POŽADOVANÝ ÚHEL

V okně editoru vyberte z nabídky **Upravit** postupně příkazy **Otočení a převrácení** a **Přesně otočit** (**obr. 2**). V dialogovém okně **Přesně otočit** (**obr. 3**) vyberte z dolní části směr otočení (po směru hodinových ručiček nebo proti jejich směru) a v přepínači **Úhel** označte položku **Jiný**. Poté do editačního pole **Jiný** zapište velikost natočení obrázku.

Počítejte s tím, že po natočení bude třeba obrázek oříznout. Máte-li v plánu původní snímek ořezávat, nejprve jej natočte a teprve poté ořízněte.

NEŽ ZAČNETE S ÚPRAVAMI OBRÁZKŮ

Ne každá úprava obrázku se podaří, a někdy je tedy dobré vrátit se k původní fotografii. Proto důrazně doporučujeme, **abyste ještě předtím, než se pustíte do úprav, všechny obrázky, se kterými chcete pracovat, buď zkopírovali do jiné složky, nebo abyste je vypálili na CD**. V případě potřeby se tak snadno vrátíte k obrázkům původním.

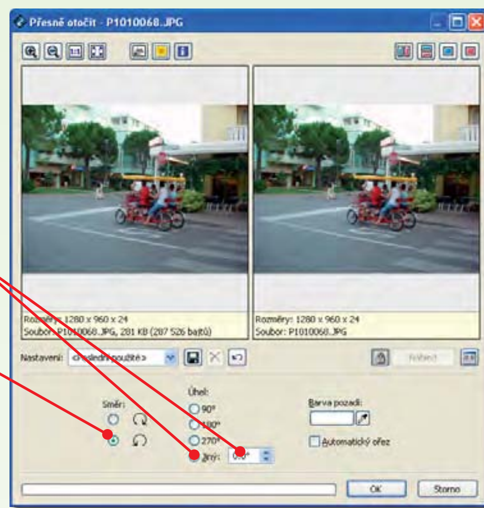
Nástroje pro otočení obrázku o 90 stupňů.

◀ Obr. 1

▼ Obr. 2

Upravit
Opakovat Ctrl+Y
Zpět poslední krok Shift+Z
Kopírovat Ctrl+C
Vložit ze souboru...
Otočení a převrácení
Vylepšit obraz
Odstranit vady obrazu
Efekty
Ostatní
Otočit vlevo o 90° Ctrl+L
Otočit vpravo o 90° Ctrl+R
Přesně otočit... Ctrl+Shift+R
Převrátit vodorovně
Převrátit svisle

▶ Obr. 3

Klikněte na položku **Jiný** a zapište velikost natočení ve stupních.

Označte směr otáčení.

PŘEVRÁCENÍ OBRÁZKU

Převrácení si můžete představit také jako zrcadlení. Zatímco při otáčení se obrázek otáčí kolem osy kolmé k ploše obrazovky, při převracení je osa otáčení rovnoběžná s obrazovkou.

Obrázek, který chcete převrátit, opět zobrazte v editoru a z nabídky **Upravit** postupně vyberte příkaz **Otočení a převrácení** a buď příkaz **Převrátit vodorovně**, nebo příkaz **Převrátit svisle** (**obr. 2**). Tím je celá operace hotová. Zrádné jsou ale texty v obrázku: **Obrázek 4** ukazuje vodorovně převrácenou fotografii – podívejte se na dopravní značku Stop.

▼ Obr. 4

Texty vás usvědčí z převrácení fotografie.

OŘÍZNUTÍ SNÍMKU

Oříznutí snímku může mít různé důvody: Chcete ponechat jen důležitou část snímku, chcete se zbavit rušivého okolí, nebo třeba potřebujete posunout hlavní motiv snímku z jeho středu tak, aby byl třeba v jedné třetině.

Půjde vám o to, abyste z **obrázku 5** získali věž majáku, kterou budete používat třeba v hlavičce svých stránek.

POUŽITÍ NÁSTROJE OŘEZ

Obrázek, který chcete oříznout, zobrazte v editoru a na bočním panelu klikněte na nástroj **Ořez** (**obr. 5**). Nad obrázkem se zobrazí panel, umožňující nástroj **Ořez** nastavit. Možnost nastavení spočívá v tom, že můžete nastavit buď pevné rozměry ořezu (tedy výsledného obrázku), nebo pevný poměr stran ořezu.

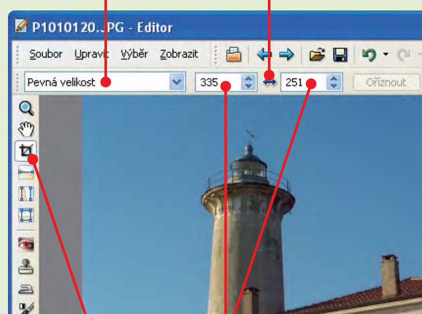
Ponecháte-li nastavenou hodnotu **Normální**, můžete měnit velikost ořezu podle potřeby.

Chcete-li velikost nebo poměr stran upřesnit, zadejte v seznamu požadovanou možnost a poté ji podle potřeby upřesněte zápisem hodnot do dvojice editačních polí. Poté tahem myší zadejte hranice ořezu (**obr. 6**).

Podle potřeby můžete nyní ořez po obrázku posouvat, nebo měnit velikost (v případě, že v seznamu není nastavena hodnota **Pevný poměr**). Ořez můžete posunout tahem myší (ukazatel je umístěn v ploše ořezu) a jeho velikost změnit tak, že zatáhnete myší za jeho okraje. Vyplatí se sledovat tvar ukazatele myši, když ukazatel přejíždí přes hranici ořezu.

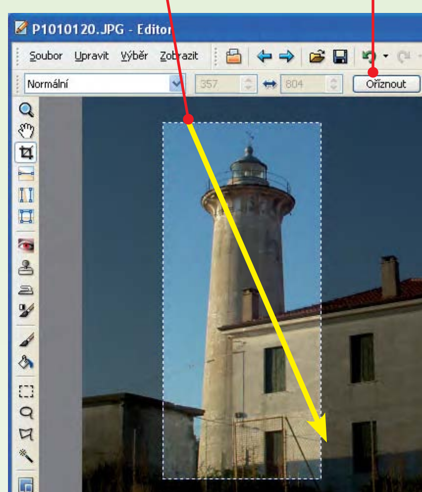
Jste-li s nastavením ořezu spokojeni, klikněte na tlačítko **Oříznout**.

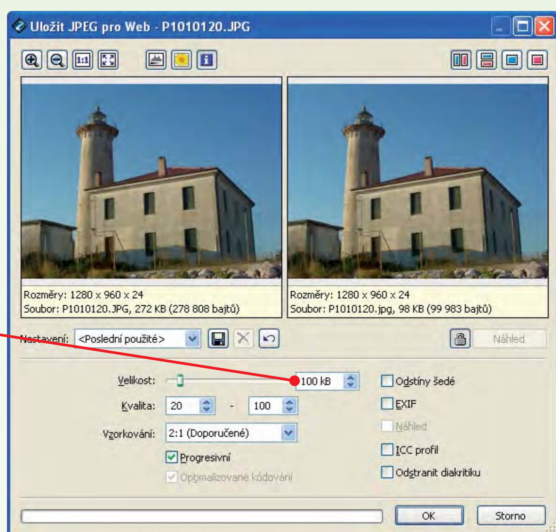
Chcete-li ořez zrušit, stiskněte klávesu **Esc**.

▲ Obr. 5

▼ Obr. 6

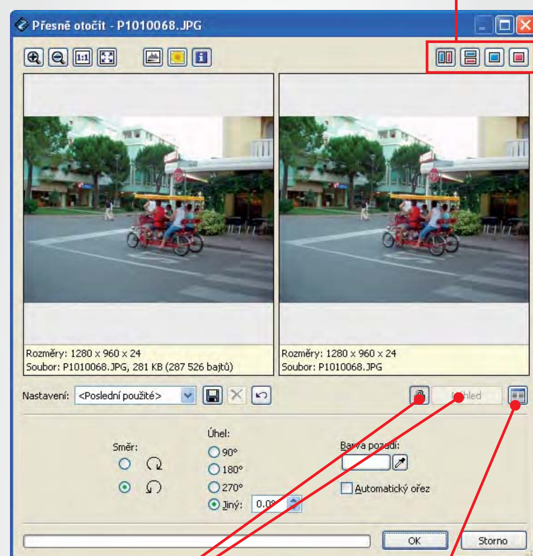

► Obr. 7

MOŽNOSTI OKNA NÁSTROJŮ

Možnosti zobrazení náhledů

V pravé horní části oken jednotlivých nástrojů bývá čtveřice modročervených tlačítek. Modrý obdélník představuje původní obrázek, červený obdélník pak obrázek v podobě po provedení změn. Volbou tlačítka se volí zobrazení náhledů: Ty mohou být uspořádány vedle sebe nebo nad sebou anebo můžete zobrazit buď jen původní obrázek, nebo jen obrázek upravený.

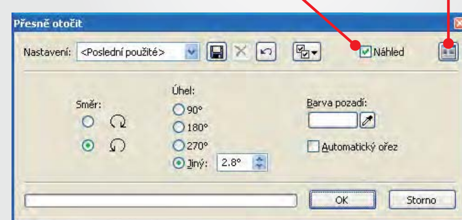

Aktualizace náhledu

Je-li v okně nástroje zobrazen náhled provedených změn, můžete buď ponechat automatickou aktualizaci (změny se do náhledu promítají průběžně), nebo ji můžete vypnout a náhled aktualizovat kliknutím na tlačítko **Náhled**. Chcete-li automatickou aktualizaci vypnout, klikněte na tlačítko s ikonou zámku nalevo od tlačítka **Náhled**.

Zobrazení panelu s nástroji

Klikněte na tlačítko **Změnit režim dialogu**, a obsah okna nástroje se změní tak, že zůstane zobrazena pouze spodní část okna (tedy ta s nástroji pro úpravu snímku). Změny poté můžete prohlížet přímo v okně editoru. Změny se projeví pouze v případě, že je označena položka **Náhled**. Zrušíte-li zaškrtnutí této položky, bude v editoru zobrazen pouze původní obrázek.

REDUKČNÍ DIETA – ÚPRAVA OBRÁZKU URČENÉHO NA WEB

Není vhodné, aby obrázky, které vkládáte na webové stránky, měly tiskovou kvalitu – jinak by totiž mohly zpomalit načítání stránky. V ZPS 10 Professional je pro takovou úpravu připraven šikovný nástroj (tento nástroj bohužel ve verzi Classic nenajdete).

V okně průzkumníku ZPS 10 klikněte na obrázek, který chcete upravit. Poté z nabídky **Úpravy** vyberte postupně příkazy **Upravit** a **Konvertovat do JPEG pro web**. Na obrazovce se objeví dialogové okno (**obr. 7**). Do pole **Velikost** zapište požadovanou velikost obrázku a počkejte, než ZPS 10 zobrazí náhled nového obrázku. Po kliknutí na tlačítko **OK** se obrázek uloží a zobrazí se dotaz, zda se má obrázek uložit pod stejným názvem, anebo zda se má použít název upravený. ■ **mzi**

www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak vytvořit číslovaný seznam.
- Jak vytvořit seznam s odrážkami.
- Jak vytvořit seznam s více druhy odrážek nebo s více druhy číslování.

Seznamy v MS Wordu 2007

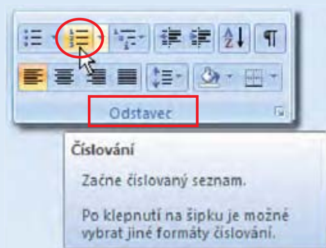

Při práci s textem je někdy výhodné vytvořit přehledný seznam položek, tedy seznam skládající se z očíslovaných odstavců nebo z odstavců opatřených odrážkami. V MS Wordu takový seznam můžete vytvářet buď od začátku psaní textu, nebo až dodatečně v textu již napsaném.

DODATEČNÉ ČÍSLOVÁNÍ V JIŽ NAPSANÉM TEXTU

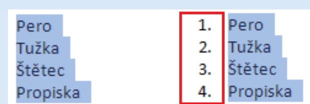
Jestliže potřebujete dodatečně očíslovat seznam, který jste již dříve vytvořili, pak nejprve označte dané položky.

Pokud pospícháte a nezáleží vám na typu číslování, pak jen na záložce **Domů** v části **Odstavec** klikněte na ikonu **Číslování** (**obr. 1**). Po kliknutí na ni se označené položky seznamu hned očíslují (**obr. 2**).

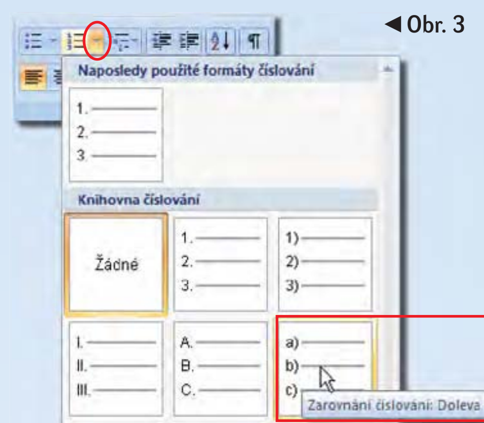

◄ Obr. 1

Jestliže ale kliknete na šipku u dané ikony (**obr. 3**), zobrazí se další základní možnosti číslování. To znamená, že se nemusí jednat jen o čísla, ale i o písmena (a, b, c, ...) nebo o římské číslice (I, II, III, IV, ...). Najeďte myší na vybranou možnost, a přímo v dokumentu se zobrazí ukázka, jak budou označené položky vypadat. Po kliknutí na zvolenou možnost se seznam vybraným způsobem očísluje.

◄ Obr. 2

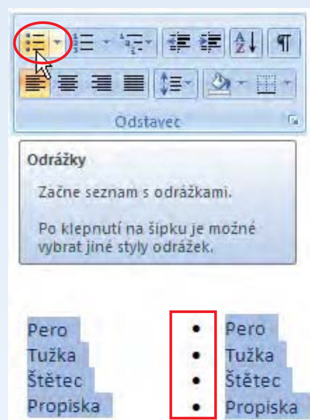
◄ Obr. 3

DODATEČNÉ VYTVOŘENÍ ODRÁŽEK V JIŽ NAPSANÉM TEXTU

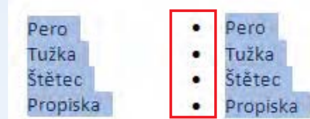
Jestliže seznam, který vytváříte, nechcete mít očíslovaný, ale pouze zdůrazněný, pak celý seznam označte a v záložce **Domů** klikněte v části **Odstavec** na ikonu **Odrážky** (**obr. 4**).

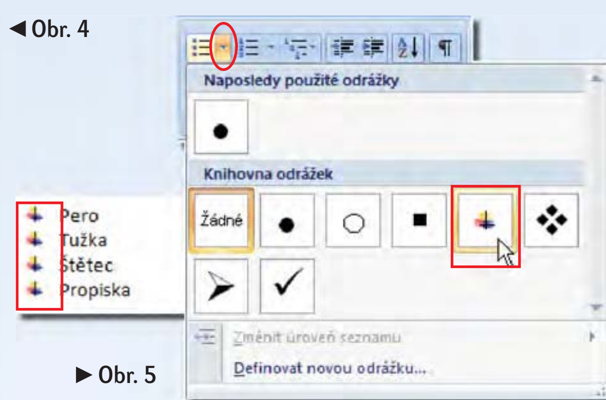
Před jednotlivými položkami seznamu se zobrazí jednoduché odrážky. Pokud vám jednoduché odrážky nestačí, klikněte na šipku u ikony **Odrážky**. Podobně jako v případě číslování se zobrazí nabídka dalších základních odrážek (**obr. 5**).

Všimněte si, že i v tomto případě se po najetí myší nad danou možnost vše objeví na vámi označeném seznamu položek. Potom stačí na zvolený způsob odrážek kliknout myší, a seznam dostane takový vzhled, jaký jste si právě vybrali.

◄ Obr. 4

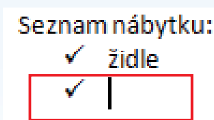

► Obr. 5

JAK SE VYTVOŘÍ ODRÁŽKY A ČÍSLOVÁNÍ BĚHEM PSANÍ TEXTU

Pokud ještě nemáte žádný seznam napsaný a začínáte úplně od začátku, hned při psaní první položky (odstavce) klikněte buď na ikonu **Číslování**, nebo na ikonu **Odrážky** (podle toho, jaký seznam si přejete vytvořit).

Další položky (odstavce) se po stisknutí klávesy **Enter** budou číslovat (odrážkovat – **obr. 6**) automaticky. Takto vytvoříte celý seznam. Jakmile číslování (nebo odrážky) už nebudete potřebovat a budete chtít začít psát normální text, po objevení nového čísla (nebo odrážky) opakovaně stiskněte klávesu **Enter**. Tím se automatické vytváření čísel nebo odrážek vypne.

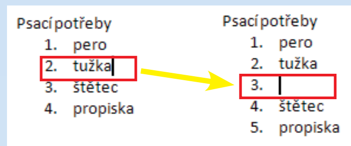

◄ Obr. 6

PROČ POUŽÍVAT AUTOMATICKÉ ČÍSLOVÁNÍ NEBO ODRÁŽKY

Někdo může říci, že je přece zbytečné používat automatické číslování nebo odrážky, že stačí napsat čísla přímo před odstavec ručně. Představte si ale, že budete někdy seznam opravovat, doplňovat nebo v něm mazat položky. Při ručním zápisu čísel byste pak vše zase museli ručně upravovat.

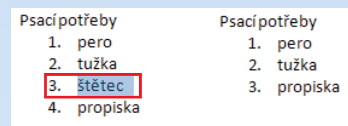
Pokud ale ponecháte automatické číslování, stačí například najet na konec odstavce, za který chcete umístit novou položku, a stisknout klávesu **Enter**. Objeví se správně očíslované místo pro novou položku (**obr. 7**). Automaticky se opraví i čísla u ostatních položek.

◀ Obr. 7

Pokud budete chtít nepotřebnou položku odstranit, označte ji a stiskněte klávesu **Delete**. Tím se daná položka sice smaže, ale zároveň se upraví i číslování ostatních položek (**obr. 8**). Na tom je názorně vidět, jak vám automatické číslování usnadní práci se seznamy položek.

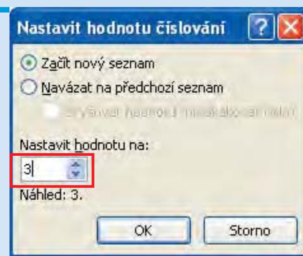
▶ Obr. 8

NENÍ NUTNÉ ČÍSLOVAT OD JEDNIČKY

Může se stát, že budete chtít číslovat seznam až od určitého čísla nebo navázat číslování na seznam již existující. Když tedy chcete změnit to číslo, od kterého začínáte seznam tvořit, pak v nabídce ikony **Číslování** klikněte na položku **Nastavit hodnotu číslování**.

Zobrazí se dialogové okno (**obr. 9**) a v něm můžete upravit číslo pro první položku nebo povolit navázání současného seznamu na seznam předchozí (který je někde v textu již vytvořen).

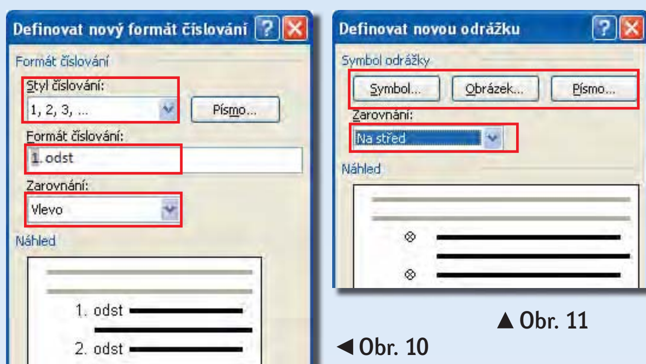

◀ Obr. 9

KDYŽ NABÍDKA FORMÁTŮ NESTAČÍ

Možná si řeknete, že nabízené možnosti číslování jsou sice hezké, ale že byste chtěli zkusit ještě něco jiného.

Pro další změny číselného formátu klikněte v nabídce ikony **Číslování** na položku **Definovat nový číselný formát**. Zobrazí se dialogové okno (**obr. 10**), ve kterém lze nadefinovat nejenom tvar čísla, ale i doprovodný text, zarovnání či styl písma.

◀ Obr. 10

▲ Obr. 11

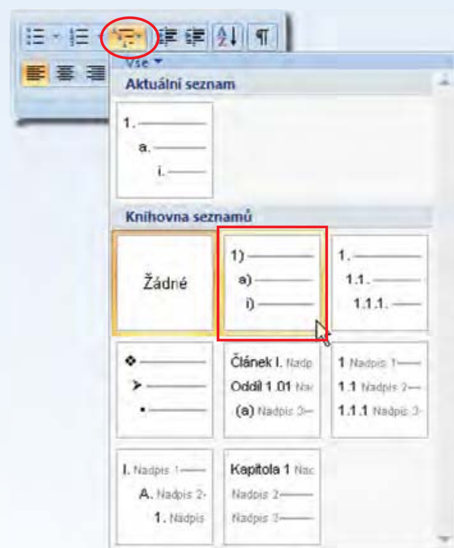
FORMÁTY ODRÁŽEK

Jestliže vám základní typy odrážek nestačí, pak v nabídce ikony **Odrážky** klikněte na položku **Definovat novou odrážku**.

V zobrazeném dialogovém okně (**obr. 11**) můžete nejprve zvolit druh odrážky, a to jako **symbol**, **obrázek** či **písmo**. Nakonec lze nastavit také zarovnání odrážek.

VÍCEÚROVŇOVÝ SEZNAM

Někdy se může stát, že vám obyčejný seznam nestačí a že potřebujete seznam, který bude rozlišovat určité úrovně položek. Pro takový případ je v MS Wordu připravena třetí ikona v části **Odstavec**, a to ikona s názvem **Víceúrovňový seznam** (**obr. 12**). Po kliknutí na její šipku se rozbalí nabídka různých seznamů, které hned můžete použít.

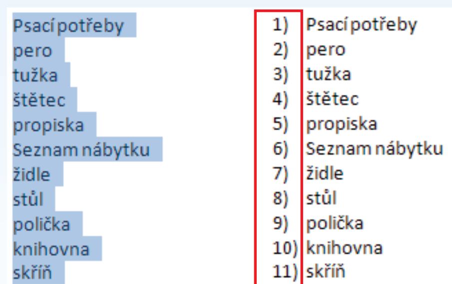
▲ Obr. 12

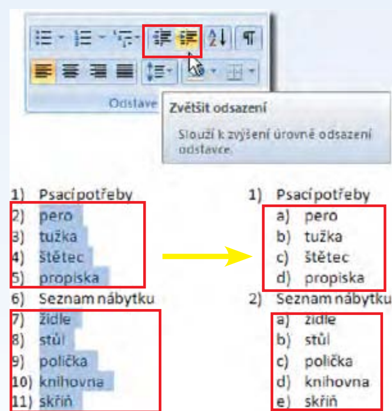
Snadno tak vytvoříte různě odsazené položky seznamu, a to položky odsazené čísly nebo třeba čísly a písmeny, případně čísly a odrážkami (**obr. 13**).

Všimněte si ale toho, že po výběru víceúrovňového seznamu se vše ještě nevytvoří správně. To proto, že program neví, co do které úrovně patří. To mu musíte říci pomocí ikon **Zmenšit odsazení** nebo **Zvětšit odsazení** (**obr. 14**).

Označte jen ty položky, pro které se má například zvětšit odsazení, a MS Word po kliknutí na zmíněné ikony celý seznam sám upraví. Pokud se podíváte do nabídky ikony **Víceúrovňový seznam**, objevíte zde i příkazy **Definovat nový víceúrovňový seznam** a **Definovat nový styl seznamu**. Tyto příkazy můžete použít, když vám nabízené základní možnosti nestačí. Podobně jako když nastavujete číslování, otevře se dialogové okno s nabídkou dalších možností. Při nastavování si však vždy dávejte pozor na to, která úroveň je označena, a kterou tedy budete měnit. To proto, že možností pro nastavení je zde již více (kromě zarovnání nebo stylu číslování je tu i odsazení jednotlivých úrovní či výběr znaku, který se má za číslem použít), a že pracně vytvořený seznam by se tedy mohl snadno „rozhodit".

Marie Franců

◀ Obr. 13 ▲ Obr. 14

BRAŠNA BELKIN MESSENGER

Cena včetně DPH:
1 199 Kč (15,4″) resp. 1 399 Kč (17″).

BATOH BELKIN SLING

Cena včetně DPH: 1 399 Kč (15,4″).

OCHRANNÝ OBAL BELKIN

Cena včetně DPH:
599 (15,4″), resp. 699 Kč (17″).

Zapůjčil: Belkin International.

www.belkin.com/cz/

TIP PPK 10/2008

Notebook jako v bavlnce

Když chce člověk přenášet notebook, musí si nutně položit nerudovskou otázku „kam s ním?“. Do klasických tašek a batohů se buď nevejde, nebo mu tam hrozí poškození a mnohé „speciální tašky na notebooky“ se špatně nosí, jsou neforemné, nevzhledné a paradoxně neposkytují ani příliš ochrany.

Protože víme, že problém naznačený v podnadpisu řeší mnoho uživatelů (nás v redakci nevyjímaje), rozhodli jsme se využít nabídky společnosti Belkin a vyzkoušet její novou řadu brašen, batohů a pouzder na notebooky. Několik týdnů jsme tato zavazadla „trápili každodenním životem“, abychom si prověřili jejich kvalitu.

VZHLED A KVALITA

V redakci se objevily celkem tři různé produkty: taška přes rameno Messenger, batoh Sling s jedním popruhem a pouzdro určené k vložení do jiného zavazadla. Všechna tato zavazadla jsou provedena velmi elegantně a výrobce je nabízí v pěkných pastelových barvách. Barevné kombinace (viz obrázky) jsou velmi vkusné a vybere si jak moderní člověk, tak konzervativec. A to bez ohledu na věk. Tuto domněnku nám potvrdily i pozitivní ohlasy z našeho okolí. Design se tedy výrobci rozhodně povedl.

Přestože produkty jsou vyrobeny z textilních materiálů, nemají tendenci se odírat a i při nepříliš šetrném zacházení drží pohromadě a neobjevují se žádné známky poškození. Pochválit musíme i kvalitní zdrhovadla (zipy), která velmi dobře fungují, i když se je člověk pokouší zapnout v situaci, kdy je zavazadlo „vycpáno“ mnohokrát více, než by mělo být. Povrch batohu Sling a brašny Messenger působí na omak velmi příjemně, ale vyvolává dojem, že už při menším dešti do něj prosákne voda. Opak je však pravda. A navíc se batoh a brašna velmi dobře čistí, což jsme neúmyslně vyzkoušeli po jejich pádu do rozbahněné kaluže.

VNITŘNÍ PROSTOR A OCHRANA NOTEBOOKU

Notebook je v zavazadlech Belkin chráněn skutečně velmi dobře. Tlusté měkké polstrování je potaženo materiálem připomínajícím samet, takže při přenášení nepoškodíte ani počítače s lesklým povrchem. K ochraně notebooků navíc přispívá i fakt, že zavazadlo zachovává svůj tvar. Za zmínku stojí také to, že brašna i batoh vypadají jako „běžná zavazadla“, což může počítač ochránit i před zloději.

Pouzdro určené k zasunutí do jiného zavazadla samozřejmě žádné další prostory nemá, ale na batohu i brašně si jejich autoři dali opravdu záležet. Mnoho různých přihrádek a kapsiček na nejrůznější předměty (od tužek přes mobilní telefon a doklady až po papírové dokumenty a tiskoviny) nejenže ohromí už na první pohled, ale po čase se ukáže i jako velmi praktické. Navíc tyto prostory jsou snadno přístupné, i když jsou batoh či brašna naplněny, a neubírají nic z vnitřního prostoru. Kromě notebooku a adaptéru se do zavazadla pohodlně vejde i externí pevný disk, myš a digitální fotoaparát, a přesto v kapsách zůstane dost místa na další „drobnosti“ (třeba i na tlustou knihu).

JAK SE NOSÍ

Při běžném nošení nás mile překvapily i popruhy – drží tvar (nerolují se) a jsou dostatečně široké a měkké. Ortoped by zavazadlo s jedním popruhem sice určitě nedoporučil, ale těžko lze předpokládat, že někdo si bude brát notebook s sebou na horské túry. Na přenášení (i těžkého) notebooku jsou tedy zavazadla od Belkinu velmi pohodlná. Pouze délka popruhů je zbytečně naddimenzována, takže i urostlý člověk je musí mít staženy, co to jde. Ale to není závada, která by se nedala vyřešit.

ZHODNOCENÍ

Brašna, batoh i pouzdro od Belkinu tedy jednoznačně předčily naše očekávání – i po několika dnech používání nás dokázaly mile překvapit praktickým detailem. Jejich cena je sice poněkud vyšší, ale s ohledem na výše uvedené výhody nám připadá adekvátní.

Ochranné pouzdro využijí ti uživatelé, kteří nosí rozměrnější zavazadlo a potřebují pouze ochránit notebook. Není to sice produkt nikterak zázračný, ale jde o vtipný nápad, který si jistě najde své zákazníky. Batoh Sling a brašna Messenger sice působí na první pohled jako stejné produkty, ale při delším používání člověk přece jen víc ocení brašnu. Lze ji totiž nosit i v ruce (neodepnutelný popruh na rozdíl od batohu tolik nepřekáží), je pohodlnější (tvrdý notebook na zádech není úplně příjemný), prostor přístupný na šířku se dá lépe využít a v neposlední řadě musíme brašně přičíst k dobru fakt, že se – stejně jako ochranné pouzdro, ale na rozdíl od batohu – vyrábí ve dvou velikostech, pro notebooky s úhlopříčkou 15,4″ a 17″. Žádné z testovaných zavazadel bychom se tedy nebáli doporučit, nicméně ocenění Tip PPK udělujeme právě brašně Messenger. ■ aha

Fotografie vždy po ruce

Digitální fotorámečky jsou malé LCD displeje vybavené čtečkou paměťových karet, takže umožňují prohlížet fotografie pořízené digitálním fotoaparátem.

Tentokrát jsme se podívali na dva fotorámečky pocházející od firmy Genius. Menší model – PF-701 – má 7palcový displej, větší rámeček – DPF-A02 – je vybaven 10,4palcovou zobrazovací jednotkou. Oproti levnějšímu modelu nabízí i slot USB pro připojení externího USB flash disku a poradí si i se zvukovými soubory ve formátu MP3.

Oba rámečky se dodávají s podstavci pro umístění zobrazovačů na stůl, u modelu DPF-A02 výrobce pamatoval i na úchyty, umožňující instalaci na stěnu. Oba rámečky je třeba napájet z elektrické zásuvky, neboť nejsou vybaveny integrovanou baterií, v jejich výbavě však nechybí integrované reproduktory.

MALÝ FOTORÁMEČEK

Genius PF-701 zobrazuje obraz v rozlišení 480 × 234 bodů na displeji s úhlopříčkou 7 palců – tedy 17,8 cm. V pravém boku je umístěna čtečka paměťových karet SD, MMC a Memory Stick, z nichž zařízení přehrává fotografie ve formátu JPG a také videosoubory ve formátu Motion-JPEG. Na displeji můžete také zobrazit hodiny a kalendář. Čas ani datum nelze nastavit prostřednictvím tlačítek umístěných za horním okrajem displeje, takže je pro tuto činnost třeba použít dálkový ovladač.

▲ Genius PF-701

Menu rámečku komunikuje anglicky, německy, španělsky a rusky a je možné v něm upravit jas a kontrast displeje. V levém boku přístroje se nachází zdířka pro napájení a také port USB, pomocí něhož lze rámeček propojit s počítačem. V prostředí operačních systémů Windows XP a Vista je toto zařízení rozpoznáno jako další diskové jednotky. Bohužel je přiložen pouze krátký USB kabel – i s koncovkami měří jen 30,2 cm. Prostřednictvím tohoto kabelu lze mezi čtečkou ve fotorámečku a počítačem přenášet data. Při zobrazování snímků jsme u tohoto přístroje naměřili spotřebu 10 W.

GENIUS PF-701
Cena vč. DPH: 2 093 Kč.
Poskytl: Genius, *www.geniusnet.com*.
Úhlopříčka displeje: 7 palců (17,8 cm).
Rozlišení displeje: 480 × 234 bodů.
Podpora paměťových karet: SD, MMC, Memory Stick.
Připojení k PC: USB 2.0.
Podporovaný formát obrázků: JPEG.
Rozměry se stojánkem: 235 × 160 × 106 mm.
Hmotnost: 482 g.

RÁMEČEK S USB PORTEM

Na rozdíl od výše uvedeného fotorámečku nabízí model Genius DPF-A02 větší zobrazovací displej (s úhlopříčkou 10,4 palce), který pracuje ve vyšším rozlišení 640 × 480 bodů, obsahuje vnitřní paměť o velikosti 128 MB a je vybaven i portem pro připojení USB flash disku či externího pevného disku. Také podporuje více paměťových karet – dokáže totiž pracovat i s kartami CompactFlash. U tohoto rámečku byste marně hledali ovládací tlačítka, přístroj lze ovládat pouze pomocí dálkového ovladače. Poradí si i s přehráváním zvukových souborů ve formátu MP3, takže při prohlížení fotografií můžete zároveň poslouchat svoji oblíbenou hudbu. Reproduktor je však málo výkonný, takže nepočítejte s kvalitním zvukem.

Menu komunikuje v anglickém jazyce, je však natolik přehledné, že ovládání rámečku nečiní potíže. Líbilo se nám, že pro nastavení jasu je na ovladači vyhrazeno speciální tlačítko, označené písmenem B (brightness). Přestože má tento rámeček větší displej než model PF-701, při zobrazování obrázků spotřebuje méně elektrické energie – naměřili jsme 9 W. ■ mse

GENIUS DPF-A02
Cena vč. DPH: 3 915 Kč.
Poskytl: Genius, *www.geniusnet.com*.
Úhlopříčka displeje: 10,4 palce (26,4 cm).
Rozlišení displeje: 640 × 480 bodů.
Kapacita paměti: 128 MB.
Podpora paměťových karet: CompactFlash, SD, MMC, Memory Stick.
Připojení k PC: USB 2.0.
Podporovaný formát obrázků: JPEG.
Rozměry se stojánkem: 290 × 239 × 71 mm.
Hmotnost: 1 359 g.

▼ Genius DPF-A02

Je nutné sedět v kanceláři?

Teleworking je označení pro práci z domova, při které pracovník a zaměstnavatel využívají komunikační technologie. Před dvěma roky vznikl v Plzeňském kraji projekt s názvem „Teleworking – podpora práce z domova s využitím informačních technologií". Stránky tohoto projektu najdete na adrese *www.teleworking.cz*.

PRÁCE Z DOMOVA V JINÝCH ZEMÍCH EU

V roce 1997 využívalo tento způsob práce 1,5 % všech pracovních sil v Evropské unii. V roce 1999 se jejich počet zvýšil na 3 % a dnes jej využívá přibližně 6 % práceschopných lidí. Z toho 2/3 pracují na dálku pravidelně a 1/3 příležitostně. Nejvyšší procenta pracovníků na dálku zaznamenávají země s kvalitní komunikační infrastrukturou a přístupem občanů k internetu, jako je Velká Británie, Švédsko, Finsko a Dánsko (v těchto zemích se procenta takto pracujících lidí pohybují až mezi 10 a 20), naopak Francouzi a Italové si tento způsob zaměstnaneckého vztahu příliš neoblíbili.

Zdroj: *www.teleworking.cz*

Některé profese vyžadují každodenní osobní přítomnost pracovníka na pracovišti, ale najdou se i takové, které jeho přítomnost nevyžadují. Postačí, když uživatel je ve spojení se svým pracovištěm. Příkladem může být třeba překlad textů.

Podmínkou je vhodné technické zázemí, v tomto případě kvalitní internetové připojení jak u zaměstnavatele, tak u zaměstnance a v některých případech také zabezpečené spojení (v případě, že se přes internet posílají citlivá data). Hned na začátku si řekněme, že schránka na freemailovém serveru takové zabezpečení nezajišťuje.

Pro zaměstnance, který nabízí práci na dálku, znamená teleworking znatelné rozšíření pracovních příležitostí. Pro některé osoby, např. pro lidi trpící různými alergiemi, nabízí tento způsob práce možnost odstěhovat se z oblasti, která jim působí zdravotní problémy.

Výraz „teleworking" je možné přeložit jako „práce na dálku" nebo „práce z domova".

Pro zaměstnavatele nabízí teleworking možnost zaměstnat schopné pracovníky i v případě, že nebydlí v místě, kde zaměstnavatel působí.

Popisovaný projekt vznikl ve spolupráci několika firem a institucí, hlavním partnerem je firma LANGMaster Group.

STRÁNKY WWW.TELEWORKING.CZ

V horní části stránky je seznam odkazů. Začnete-li z levé strany prostřednictvím odkazů „Projektové aktivity" nebo „EQUAL", asi se zeptáte, proč si prohlížet stránky s poměrně starými informacemi. Hlavním důvodem, proč vám tyto

stránky představujeme, jsou odkazy e-Learnig, TW práce, Kontakty a Informační středisko. Podívejme se, co přinášejí.

E-LEARNING

V rámci projektu vznikla řada e-learningových kurzů a mnohé z nich jsou volně přístupné.

Po kliknutí na odkaz **e-Learning** se zobrazí seznam dostupných kurzů. Většina z nich je určena pouze

pro registrované uživatele, ale v části „Teleworking a motivace" najdete také volně přístupné kurzy.

Po kliknutí na odkaz **Teleworking a motivace** prohlížeč zobrazí stránku s poli pro přihlášení. Pod dvojicí editačních polí je tlačítko **Přihlásit se jako host**. Klikněte na něj, a zobrazí se seznam dostupných kurzů. Vyberte si kurz a klikněte na jeho název.

V horní části stránky je rozbalovací seznam s dostupnými tématy. Chcete-li přejít k dalšímu kurzu v pořadí, vedle seznamu klikněte na tlačítko s šipkou směřující doprava; chcete-li přejít k vzdálenějšímu tématu, seznam rozbalte a vyberte si požadované téma.

ODKAZY INFORMAČNÍ STŘEDISKO A KONTAKTY

Tyto odkazy můžete využít v případě, že se chcete zeptat na další informace týkající se projektu Teleworking. ■ **mzi**

inzerce

ČLÁNEK NA CD

Na CD přiloženém k tomuto číslu PPK naleznete v rubrice **Obsah CD / PPK plus / Články v PDF** návod na ovládání programu, jehož pomocí lze ztišit některé hlučné ventilátory.

Za tišší počítač

Počítače dokážou být pořádně hlučné. Největším původcem hluku bývají ventilátory, starající se o chlazení. V tomto článku vám poradíme, které ventilátory vybrat a jak ztišit příliš hlučný pevný disk.

Počítačové komponenty se vlastní činností mohou zahřát na mnoho desítek stupňů Celsia. Čím výkonnější nebo vytíženější jsou jednotlivé komponenty, tím vyšší je jejich teplota. Aby se počítač „neupekl ve vlastní šťávě", je třeba jeho součásti, jako je zdroj, procesor, grafická karta a pevný disk, účinně chladit.

Pasivně se dnes dají běžně chladit grafické karty a pevné disky. Avšak u pevných disků není při dobré cirkulaci vzduchu ve skříni a kolem disku často nutné žádné chlazení. Existují i pasivně chlazené zdroje, ale jejich cena je oproti zdrojům s vestavěným ventilátorem zhruba desetinásobná.

► Kalitní a tiché chladiče značky Zalman bývají „poctivým kusem mědi".

Pokud chlazení není dostatečné, může být počítač nestabilní, zkracuje se životnost součástek a hrozí i riziko jejich poškození.

Pokud chlazení není dostatečné, může být počítač nestabilní, zkracuje se životnost jednotlivých součástek a hrozí riziko jejich nenávratného poškození, v extrémních případech dokonce i požár. O nutnosti chlazení tedy není třeba pochybovat.

Problém je v tom, že dostatečně výkonné chlazení se často neslučuje s tichým provozem počítače. Hlučné ventilátory v jinak tiché kanceláři dokážou „vytočit" nejednoho uživatele. Jak tedy lze hlučnost počítače snížit, aniž by hrozilo přehřívání komponent? V první řadě je třeba říci, že jednotlivé komponenty lze chladit vodou nebo vzduchem, a to buď s využitím ventilátorů, nebo pasivně.

◄ Ventilátory Noctua jsou sice dražší, ale obzvláště kvalitní.

PASIVNÍ CHLAZENÍ = NAPROSTÉ TICHO

Nejtišší je pasivní chlazení, kdy se o ochlazování dané součástky nestarají žádné pohyblivé díly. Jednoduše řečeno, teplo je z komponenty odváděno pomocí kusu kovu – nejčastěji pomocí mědi nebo hliníku. V tomto případě je ale nezbytné kvalitní odvětrání počítačové skříně, aby teplý vzduch odcházel ven a z místnosti se nasával chladnější vzduch. To je samozřejmě nutné u všech typů chlazení, ale pokud máte v počítači pasivně chlazené komponenty, důraz na dobrou cirkulaci vzduchu uvnitř počítače stoupá.

VODNÍ CHLAZENÍ: DRAHÉ, PRACNÉ, ALE EFEKTIVNÍ

Skutečně nároční uživatelé v poslední době volí raději vodní chlazení. V počítači (v hadičkách) koluje tekutina (destilovaná voda nebo speciální kapalina), která třeba i za pomoci pasivního chlazení odvádí teplo. Kapalinu je sice třeba chladit ventilátory, ale ty jsou téměř bezhlučné.

◄ Grafické karty Gainward patří mezi nejtišší na trhu.

Vodou lze chladit všechny komponenty, včetně nejvýkonnějších grafických karet a procesorů. Vodní chlazení oproti chlazení čistě pasivnímu nějaký ten hluk přece jen vydává, ale pokud zvolíte opravdu kvalitní komponenty, je zcela zanedbatelný. Navíc vodní chlazení je z hlediska odvodu tepla podstatně účinnější než chlazení čistě pasivní. Je však také velmi drahé, náročnější na obsluhu (je nutná pravidelná kontrola a čas od času je potřeba kapalinu dolévat) a sestavit počítač s vodním chlazením je náročná práce i pro odborné servisy.

Na trhu jsou sice relativně levná řešení vodního chlazení, která dokážou účinně chladit jednotlivé komponenty, ale nízké ceny je často dosaženo na úkor kvality čerpadla, které se stará o cirkulaci kapaliny. Levné čerpadlo pak ve výsledku vydává hluk jako celý počítač chlazený pomocí nejlevnějších ventilátorů. Pokud se tedy rozhodnete pro vodní chlazení, šetřit se opravdu nevyplatí: Kýžený efekt tichého a účinného chlazení se totiž jinak nemusí dostavit, přestože pořizovací náklady několikanásobně přesáhnou cenu kvalitních ventilátorů.

VENTILÁTORY: OD ZVUKU TRAKTORU PO JEMNÉ ŠUMĚNÍ

Sestavit počítač úplně bez ventilátorů za přijatelnou sumu téměř nelze. Téměř o všech ventilátorech výrobci či prodejci tvrdí, že jsou tiché. Jenže co je tiché pro jednoho, nemusí být tiché

pro druhého. Tiché levné ventilátory a skutečně tiché dražší ventilátory jsou v praxi podstatně rozdílné.

Zejména u levných sestav je chlazení řešeno výhradně s ohledem na co nejnižší cenu. Člověk si pak přinese počítač domů, ale už při jeho prvním zapnutí radost z dobré koupě končí. A když už je hlučnost takového počítače ze začátku relativně přijatelná, dříve či později (resp. spíše dříve) se u levných ventilátorů projeví nekvalitní provedení. Hlučnost vyletí prudce nahoru, ale účinnost chlazení se naopak prudce sníží, až se ventilátory nakonec zcela zadřou a přestanou se točit, takže pak už ani nechladí.

◀ Stabilizační klec Zalman minimalizuje přenos hluku z pevného disku a zároveň pasivně přispívá k jeho správné teplotě.

Téměř o všech ventilátorech výrobci či prodejci tvrdí, že jsou tiché. Jenže co je tiché pro jednoho, nemusí být tiché pro druhého.

JAKÉ CHLAZENÍ SI VYBRAT ZA ROZUMNOU CENU?

Doporučit můžeme značku Noctua. Výrobky této značky jsou sice trochu dražší, ale zároveň jsou mimořádně kvalitní, tiché a mají dlouhou životnost. Pomocí těchto ventilátorů lze zajistit správnou cirkulaci vzduchu v počítačové skříni. Záleží ale i na výběru skříně. Pokud bude v počítači více mechanik CD/DVD, pevných disků a různých rozšiřovacích karet, zvolte raději prostornější skříň.

Musíme vás ještě upozornit, že více ventilátorů automaticky neznamená více hluku. Chlazení počítače lze efektivně vyřešit více ventilátory, které jsou pomalejší a ve výsledku i tišší než třeba jeden nebo dva ventilátory opravdu výkonné. Ty mnohdy ani nemusí při vyšší hlučnosti poskytnout lepší chlazení než větší množství pomaleji se točících ventilátorů.

Pokud je cirkulace vzduchu ve skříni dobrá, většinou není třeba řešit nějaké zvláštní chlazení pevných disků – můžete zvolit i pasivně chlazenou grafickou kartu. Připravte se ale na to, že zatím není tak velký výběr výkonných modelů, které by byly chlazeny pasivně.

K procesoru se obvykle dodává ventilátor přímo od výrobce. Ten ovšem

▶ Vodní chlazení je účinné, ale drahé a náročné na montáž.

Dalším zdrojem nepříjemného hluku můžou být vibrace pohyblivých součástek počítače přenášené na kovovou skříň.

většinou není schopen procesor při zátěži ochladit zrovna ideálně a bývá i dost hlučný. V odborném servisu vám jej bez problémů vymění za nějaký kvalitnější. Například značka Zalman platí za jednu z těch nejlepších.

Pokud jde o chlazení zdroje, i v něm se nachází ventilátor. Jak jsme uvedli výše, pasivně chlazené zdroje jsou extrémně drahé. Ale i ventilátor ve zdroji může být tichý. Dbejte na to, aby zdroj byl vybaven 120mm ventilátorem. Ten má dostatečně velké lopatky, aby i při nižším počtu otáček (a tím i nižším hluku) dokázal poskytnout dostatečné chlazení. V servisu vám případně mohou vyměnit ventilátor ve zdroji třeba za nějaký tichý model značky Noctua, ale většinou tím přijdete o záruku na zdroj.

JAK DÁLE SNÍŽIT HLUČNOST POČÍTAČE?

S výběrem tichého chlazení snižování hlučnosti nekončí. Dalším problémem jsou vibrace pohyblivých součástek hardwaru přenášené na kovovou skříň, což může být taky dost nepříjemný zvuk. V počítači se dnes hýbe hlavně pevný disk a ventilátory. Ventilátory lze připevnit pomocí speciálních gumových kolíčků namísto šroubků, čímž dojde k jejich odpružení a k potlačení nepříjemné rezonance.

Pevné disky lze upevnit pomocí tzv. stabilizátorů, které disk odpruží a často jsou kombinovány s pasivním chlazením. Počítače jsou vybaveny většinou disky o rozměru 3,5″, ale při použití stabilizátoru se musí instalovat do 5,25″ šachty podobně jako optická mechanika, s čímž je třeba počítat např. při výběru nové počítačové skříně.

▲ Pevný disk v pasivním chladiči je obvykle nutné namontovat do větší (5,25″) šachty.

▶ Napájecí zdroj by měl mít velký (120mm) pomaloběžný ventilátor.

Další možností, jak snížit hluk vydávaný počítačem, je pořídit si samolepicí destičky, které se nalepí na vnitřní stěny počítačové skříně. Nejsou nijak přehnaně drahé, ale pokud jste zvolili kvalitní ventilátory, jejich účinek je minimální a naopak neblaze přispívají k zvyšování teploty uvnitř skříně.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

Windows Vista bez dětských nemocí

Společnost Microsoft uvolnila pro Windows Vista očekávaný první servisní balíček (a to v české verzi). Na následujících řádcích vám vysvětlíme, co takový servisní balíček vlastně představuje, jaká vylepšení konkrétně poskytuje a jak jej nainstalovat.

WINDOWS VISTA SERVICE PACK 1

Cena: zdarma.
Jazyk: čeština.
http://www.update.microsoft.com
http://www.microsoft.com/cze/windows/products/windowsvista/

Windows Vista™

SERVISNÍ BALÍČEK: JEDNA VELKÁ ZÁPLATA

Pro Windows vycházejí záplaty pravidelně každé druhé úterý v měsíci, ale jednou za delší čas vyjde tzv. servisní balíček (anglicky service pack). Jedná se o velký soubor oprav řešících objevené chyby, případně vylepšujících stávající funkce. Prvního servisního balíčku (SP1) se nyní dočkala Windows Vista. SP1 pro Windows Vista je tzv. kumulativní aktualizace, což znamená, že obsahuje všechny doposud vydané záplaty a opravy, ale také některé nové opravy, samostatně dosud nevydané.

CO PŘINÁŠÍ PRVNÍ SERVISNÍ BALÍČEK

První servisní balíček nepřináší žádné nové funkce, které by byly nějak zajímavé pro řadového koncového uživatele. Zaměřuje se zejména na ladění výkonu, stability, bezpečnosti a kompatibility. Velkých změn doznalo jádro systému: Po instalaci SP1 je ve Windows Vista stejně jako v systému Windows Server 2008 a to by se mělo v praxi projevit vyšším výkonem a větší stabilitou.

Z konkrétních oprav a vylepšení můžeme jmenovat celkovou optimalizaci Windows Vista, projevující se v nižší energetické náročnosti, a v důsledku toho v delším provozu notebooků na baterii. Zázraky ale nečekejte. Notebook s Windows Vista při provozu na baterii nově získá jen minuty k dobru.

Microsoft zapracoval na spolehlivosti práce se sítí, na výkonu systému při přecházení z režimu spánku, na kompatibilitě s různým hardwarem (např. s tiskárnami), opravil občas se vyskytující chybný výpočet zbývajícího času kopírování souborů a zavedl podporu pro souborový systém ExFAT, se kterým se počítá pro velkokapacitní přenosná zařízení, jako jsou USB flash disky příštích generací. Opomíjet nelze ani přepracovaný systém aktualizací, který mimo jiné slibuje menší počet nutných restartů po instalaci záplat.

JAK SP1 DO WINDOWS VISTA NAINSTALOVAT

SP1 je pro všechny legální uživatele Windows Vista zdarma. Nezáleží na tom, kterou edici používáte. Pokud se chystáte servisní balíček instalovat pouze na jeden počítač, nejrychlejší je aktualizace přes službu Windows Update. Odkaz na ni naleznete v hlavní nabídce Windows Vista. Stáhnou se jen ty aktualizace z prvního servisního balíčku, které ještě nemáte nainstalovány z dřívějška, takže se nemusí stahovat tak velký objem dat. U pravidelně záplatovaného počítače by mělo jít cca o 65 MB dat.

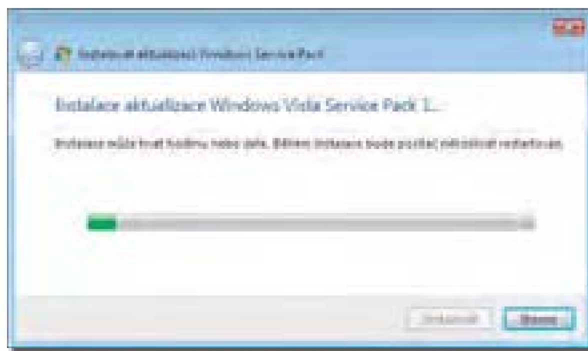
SP1 pro Windows Vista obsahuje všechny doposud vydané záplaty a opravy, ale obsahuje také některé nové opravy, samostatně dosud nevydané.

Pokud ale máte doma nebo v kanceláři více počítačů s Windows Vista, které se chystáte aktualizovat, je pohodlnější stáhnout kompletní SP1 z internetové adresy *http://www.microsoft.com/cze/windows/products/windowsvista/sp1.mspx*. Kompletní instalační soubor má 544 MB v případě verze pro 32bitová Windows Vista a 873 MB v případě 64bitové verze Windows Vista.

▲ Opravný balíček je nainstalován. Zázraky nečekejte, ale drobné zvýšení výkonu určitě oceníte, stejně jako vyšší bezpečnost dat.

Instalace trvá zhruba 60 až 90 minut v závislosti na konfiguraci počítače. Připravte se na to, že počítač bude třeba minimálně dvakrát restartovat. Instalační program vám dá vybrat, zda mají být restarty prováděny automaticky, nebo zde je potvrdíte ručně. Pokud zrovna nepotřebujete na počítači pracovat, doporučujeme první variantu. Nemusíte se pak totiž o instalaci vůbec starat a za pár desítek minut bude systém aktualizovaný.

▼ Jak je u Microsoftu zvykem, instalace probíhá vesměs samostatně, bez nutnosti cokoliv nastavovat. Bohužel však trvá velmi dlouho.

SP1 PŘINÁŠÍ BIČ NA PIRÁTY

S uvedením SP1 začíná on-line kontrola, zdali uživatelé Windows Vista neobešli povinný aktivační proces pomocí těch nástrojů a technik, jejichž použití je v rozporu s licencí – jestliže tomu tak je, budou ze systému odstraněny. Zpravidla jde o pirátské instalace bez zakoupení potřebné licence.

Vedle odstranění nástrojů pro obcházení aktivace budou nelegální instalace označeny černým pozadím plochy a uživatel bude několikrát denně po dobu 30 dnů upozorňován na to, že používá nelicencovaný software. Nabídnuty mu budou i možnosti, jak získat Windows Vista legálně. Po třiceti dnech nebude možné systém běžně používat, dokud nedojde k jeho aktivaci. Více na *www.legalniwindows.cz*.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

www.microsoft.com/cze

▶ Jak upravit obtékání obrázku textem.

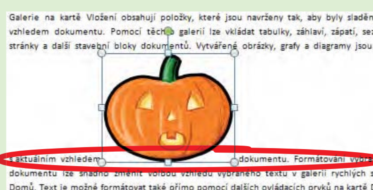
Obtékání obrázku textem

Umístění obrázku můžete v textu jakkoliv měnit. Stačí obrázek označit tak, aby se kolem něho objevilo osm bodů, a poté ho uchopit levým tlačítkem myši a táhnout ho (přesouvat) na nové místo. S polohou obrázku však úzce souvisí umístění a úprava okolního textu, tedy obtékání obrázku textem.

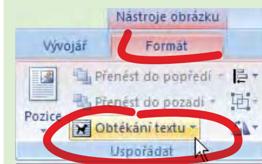
1 Co se stane po vložení obrázku?

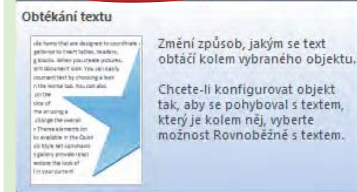
Po vložení se obrázek objeví na místě kurzoru. Všimněte si, že řádky textu se od sebe podle velikosti obrázku oddálí a obrázek se chová jako velké písmeno. Tomuto způsobu se říká obtékání **rovnoběžně s textem** nebo **pevné umístění obrázku**.

2 Kde obtékání nastavit?

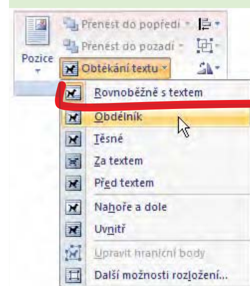
Po vložení obrázku se zobrazí skupina **Nástroje obrázku** se záložkou **Formát**. Na ní jsou různé nástroje pro úpravy vkládaných obrázků. Pokud potřebujete nastavit obtékání obrázku, pak si všimněte skupiny ikon s názvem **Uspořádat**. Mezi nimi najdete také ikonu **Obtékání textu**.

3 Jak obtékání nastavit?

Označte obrázek, pro který potřebujete obtékání upravit, a ve skupině **Uspořádat** klikněte na ikonu **Obtékání textu**. Zobrazí se nabídka různých možností. Všimněte si, že pokud jste obrázek právě vložili, je u volby **Rovnoběžně s textem** (první možnost nabídky) prosvícená ikona. Ostatním nabízeným možnostem se říká plovoucí umístění obrázku. Vy pak jen klikněte myší na jinou ze zobrazených možností, a text kolem obrázku se hned změní.

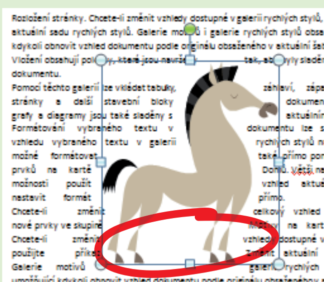
VLASTNÍ OBTÉKÁNÍ TEXTU

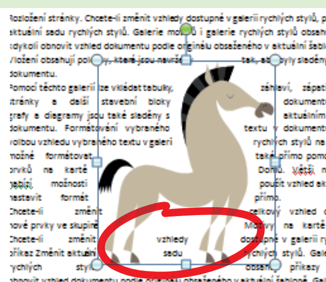
Chcete-li upravit hranice obtékání textu, pak klikněte na obrázek, jehož obtékání chcete upravit. Na nově zobrazeném pásu karet **Formát** vyhledejte kartu **Uspořádat** a na ní klikněte na šipku na pravém okraji nástroje **Obtékání textu**. Z nabízeného seznamu vyberte položku **Upravit hraniční body**. Kolem obrázku se objeví červená čárkovaná čára. Po kliknutí na tuto čáru se na ni vloží nový lomový bod, který můžete myší posunout. Postupnou úpravou tvaru červené čáry lze upravovat hranici textu, která tak může zasahovat i do určitých částí obrázku.

4 Volby „Těsně“ a „Uvnitř“

V zobrazené nabídce ikony **Obtékání textu** se nachází různé možnosti. Pokud budete u většiny obrázků zkoušet volby **Těsně** a **Uvnitř**, řeknete si, že zde není rozdíl. Jestliže obrázek nemá žádné vnitřní prostory, pak se druhý způsob opravdu nemůže projevit. Proto si na obrázku koně povšimněte, jaký je zde rozdíl, a podle toho zvolte způsob použití.

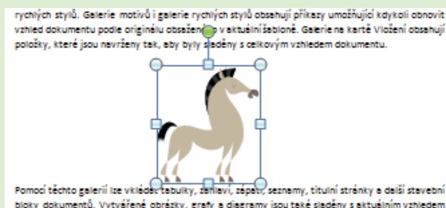
S těmito typy obtékání si zároveň můžete vyzkoušet položku **Upravit hraniční body**. Po kliknutí na příkaz se zobrazí body, kterými můžete modifikovat obrys pro obtékání textu.

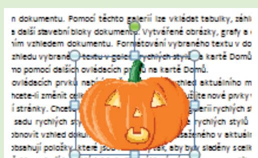
5 Obtékání nahoře a dole

Na první pohled se může zdát, že tento typ obtékání je totožný s položkou **Rovnoběžně s textem**. Není tomu ale tak, protože zde je text opravdu zcela nad obrázkem a zcela pod obrázkem. Oproti možnosti **Rovnoběžně s textem** obrázek totiž není součástí textu.

6 Volby „Před textem“ a „Za textem“

Vyzkoušejte i tyto dvě možnosti. Zatímco volbu **Před textem** asi tak často nepoužijete, protože vlastní text překrývá, možnost **Za textem** určitě uvítáte. Proč? Pokud máte jemný světlý obrázek, můžete pod textem vytvořit vodotisk. To může být zajímavé při tvorbě reklamních letáčků či ceníků, neboť jako obrázek zde může být použito logo firmy ve světlých barvách. ■ Marie Franců

Děti u počítače pod kontrolou

ČLÁNKY V PDF

V textu zmiňujeme některé články uveřejněné ve starších číslech PPK. Tyto články naleznete v elektronické podobě na přiloženém CD (rubrika **Obsah CD / PPK plus / Články v PDF**).

Počítač může děti pobavit, ale také je leccos naučit. Na druhé straně žádný (pra)rodič určitě nestojí o to, aby jeho ratolesti strávily u počítače „celé mládí“, a už vůbec ne o to, aby měly přístup k různému škodlivému obsahu umístěnému na internetu.

▼ Více uživatelských účtů je základ. Potřebujete však alespoň Windows 2000.

Jistě není vhodné zakazovat dětem přístup k počítači úplně. Krom zábavy jim totiž počítač může poskytnout i mnoho poučení a pomoc při zvládání školních povinností. A navíc dnes již ovládání PC patří k základnímu vzdělání. Čím dříve a lépe jej tedy děti zvládnou, tím větší výhodu budou mít v pozdějším životě. Je třeba uvážit i to, že počítače jsou dnes běžně dostupné (třeba i ve školách a knihovnách) a podle starého moudra „zakázané ovoce nejvíc chutná“ se děti k počítači stejně dostanou.

I ten největší příznivce počítačů musí uznat, že celý den strávený bez pohybu před obrazovkou rozhodně nikomu neprospěje.

Na druhou stranu i ten největší příznivce počítačů musí uznat, že celý den strávený bez pohybu před obrazovkou rozhodně nikomu neprospěje (tím méně dítěti). Stejně tak není vhodný neomezený přístup dětí k internetu. Internet je totiž pro děti kvůli své značné anonymitě a neexistující cen-

ODDĚLENÉ ÚČTY NEJEN KVŮLI DĚTEM

Uživatelský účet s nižším oprávněním můžete využít, i když děti nemáte. Kupříkladu když chcete svůj počítač ochránit před méně „počítačově zručným“ členem domácnosti. Neberte přitom tuto možnost jako projev nějakého opovržení nad člověkem, kterému omezený uživatelský účet zřídíte. Pokud si s počítačem příliš nerozumí, jistě sám ocení účet, ve kterém nebude moci nic zkazit.

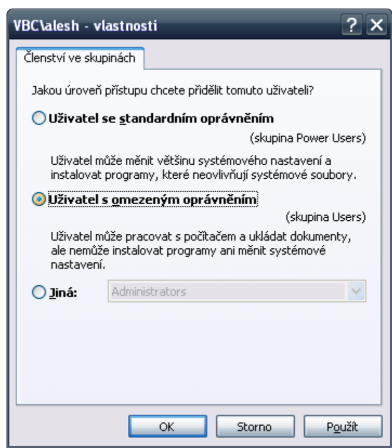
zuře bezesporu potenciálním nebezpečím. Určitě nejeden (pra)rodič už přemýšlel o tom, jak mít kontrolu nad tím, co dítě u počítače dělá. Pojďme se tedy podívat, jaké jsou možnosti.

ZÁKLADEM JSOU ODDĚLENÉ UŽIVATELSKÉ ÚČTY

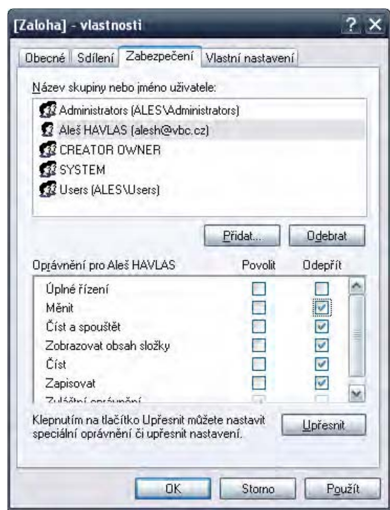
Pokud chcete dítěti nastavit nějaké limity v používání počítače, je třeba nejdříve vytvořit oddělené uživatelské účty. Tato možnost je v operačních systémech Windows 2000, Windows XP a Windows Vista, tudíž by ji měla mít k dispozici většina našich čtenářů. (Uživatelé Windows 95 a Windows 98 mají bohužel smůlu – počítače s těmito operačními systémy není možné efektivně zabezpečit.)

Není nezbytně nutné, aby každý člen domácnosti měl svůj vlastní účet, ale jednotlivé účty by rozhodně měly být odděleny a účet pro „dospěláky“ by měl být zabezpečen heslem (pro děti neznámým!). Tento účet by měl mít administrátorská oprávnění, tedy prostřednictvím tohoto účtu by mělo být možné měnit nastavení počítače a instalovat nové programy. Pro děti pak stačí vytvořit účet (nebo účty) s omezeným oprávněním – prostřednictvím takového účtu lze spouštět programy, ukládat dokumenty, prostě běžně pracovat s počítačem. Nepůjde však měnit důležitá nastavení ani instalovat nové programy.

Vytvořením účtu s nižším oprávněním získáte poměrně dobrou kontrolu nad tím, co dítě na počítači dělá. Bez vašeho vědomí totiž nedokáže nainstalovat například nevhodnou hru (zamezíte tak i instalacím pirátských kopií her, mezi mládeží velmi rozšířených) ani změnit důležitá nastavení systému.

▲ Uživatel s omezenými právy nemůže instalovat programy, což je velmi užitečné.

◄ Profesionální edice operačních systémů umí nastavit přístupová práva i pro jednotlivé složky. Snadno tak ochráníte i data.

Oddělený uživatelský účet však není všelék. Je třeba si uvědomit, že leccos se dá přinést na výměnném médiu – na CD, DVD a zejména na dnes velmi oblíbených USB flash discích. Přitom nemusí jít jen kupříkladu o závadná videa a podobně. Velmi oblíbené jsou dnes takzvané portable aplikace, tedy programy, které lze spouštět z výměnného média bez nutnosti instalace. Obrana proti takovým zdrojům dat je poměrně obtížná. Existují sice možnosti, jak například připojení disků USB zakázat, ale jsou poměrně obtížné a zpravidla platí pro všechny uživatele bez rozdílu. Z tohoto ohledu je přece jen lepší prostá vizuální kontrola – to, jestli dítě používá nějaké CD, DVD nebo USB disk, zjistíte velmi snadno. A přesvědčit se, jaká data se na tomto médiu nachází, je ještě snazší.

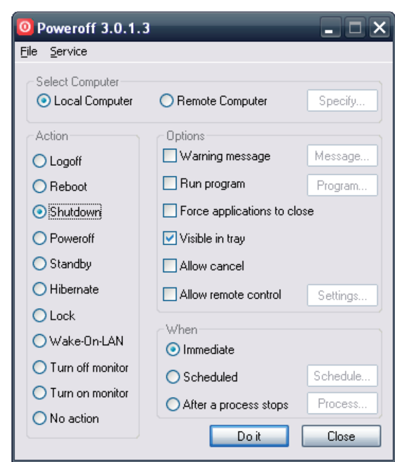
Pokud chcete nastavit nějaké limity v používání počítače, je ze všeho nejdříve potřeba vytvořit oddělené uživatelské účty.

Oddělené uživatelské účty mají ještě jednu výhodu – jejich pomocí lze ochránit i data. Můžete tak dětem zakázat přístup k disku/adresáři, na němž máte uložena například důležitá pracovní data. Určitou nevýhodou však je, že tuto možnost můžete využít jen v případě „profesionálních“ verzí operačních systémů – tedy v případě Windows 2000, Windows XP Professional a Windows Vista Business a Ultimate. V „home“ edicích tato funkce k dispozici není.

JAK NA UŽIVATELSKÉ ÚČTY

Správa uživatelských účtů ve Windows je velmi jednoduchá a snadno přístupná. Stačí, když v nabídce Start zvolíte možnost Ovládací panely a v otevřeném okně dvojitě kliknete na zástupce Uživatelské účty. Zobrazené okno se může lišit podle toho, který systém a kterou jeho verzi používáte. Ale jeho obsah je vesměs pořád stejný: Jsou zobrazeny všechny dostupné účty, které můžete pomocí několika voleb upravit (změnit typ účtu, přístupové heslo aj.). Nedílnou součástí je také příkaz k založení nového účtu. Pro úplnost dodejme, že správce počítače s plnými právy je anglicky označován jako „administrator“, uživatel s omezeným přístupem jako „user“.

Jak jsme již naznačili výše, máte-li „profesionální“ operační systém a používáte-li na počítači více uživatelských účtů, můžete pro jednotlivé skupiny i pro jednotlivé uživatele nastavit oprávnění přístupu k adresářům na discích. V takovém případě stačí na zvolený disk/složku kliknout pravým tlačítkem myši, z otevřeného menu vybrat možnost Vlastnosti a přepnout na kartu Zabezpečení. Zde v horní části okna zvolíte určitého uživatele (nebo jejich skupinu) a v dolní části vyberete, které akce chcete danému uživateli (nebo uživatelům) povolit, nebo naopak odepřít. Pro úplnost musíme ještě upozornit na to, že není-li disk šifrován, toto nastavení se týká jen daného operačního systému. Kdyby někdo disk odnesl a začal s ním pracovat na jiném počítači, k datům bude mít plný přístup.

► Automatické vypnutí má smysl jen tehdy, pokud dítě nezná přístupové heslo, a nemůže tedy systém znovu zapnout.

OMEZENÍ DOBY POBYTU U POČÍTAČE

Pokud byste byli rádi, aby dítě netrávilo u počítače celý den, a nevěříte, že dohodnuté limity dodrží, existují způsoby, jak dobu běhu počítače omezit. Nutno ovšem podotknout, že nejsou příliš pohodlné. Nejsnazší tedy je přistoupit k této problematice způsobem „až budeš mít hotové to a ono, můžeš na počítač, vypneš ho však do…“. Vraťme se však zpátky k tomu, jak dobu použití počítače omezit technicky.

Asi nejelegantnějším řešením je neříct dítěti heslo, kterým se přihlašuje ke svému (omezenému) uživatelskému

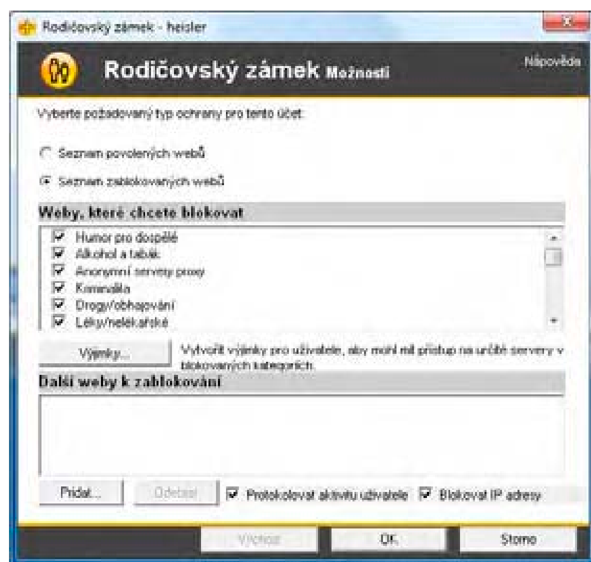
účtu. Teprve až budete chtít, heslo mu sami zadáte a tím mu počítač zpřístupníte. Není problém toto heslo dítěti prozradit (například po dobu nemoci). Ze svého správcovského účtu jej totiž můžete kdykoliv změnit a přístup k počítači tak opět odepřít. Máte-li dost trpělivosti, nic vám nebrání měnit heslo klidně i každý den. A podobný „trik“ můžete využít i nárazově jako formu trestu – změníte heslo, a počítač je pro dítě rázem nepřístupný.

Pokud byste chtěli omezení doby ještě „vylepšit“, a to tak, aby dítě mělo počítač k dispozici jen po určitý čas, stačí po startu systému zapnout některý program pro automatické vypínání (ve Windows Vista je tato funkce dokonce vestavěna). Podrobný návod jsme přinesli v PPK 22/2005 a naleznete jej i na přiloženém CD. Je však nutné dodat, že automatické vypnutí má smysl, jen když dítě nezná přístupové heslo, a neumí tedy systém znovu zapnout.

OCHRANA PŘED INTERNETEM

Je-li počítač připojen k internetu, je asi nejpalčivějším problémem ochrana dítěte před „neřády“ na internetu.

Je-li počítač připojen k internetu, je asi nejpalčivějším problémem ochrana dítěte před „neřády“ na internetu.

► Některé bezpečnostní balíky obsahují i možnost filtrování webového obsahu a další nástroje pro ochranu dětí, obvykle označované jako „rodičovská kontrola“ („parental control“).

Pomineme-li krajní možnost, že dítěti přístup k internetu úplně odepřete (to asi není úplně rozumné ze stejných důvodů, jaké jsme uváděli v úvodu článku), zbývá jedině možnost využít nějaký program, který zablokuje nevhodný obsah. Tuto funkci mají kupříkladu některé bezpečnostní balíky (viz jejich velký test v PPK 8/2008).

Nechcete-li za filtrování webového obsahu platit, můžete vyzkoušet program Naomi Internet & Web Adult Filter. Podrobný návod naleznete v tomto čísle na stranách 29 a 30. Tento program sice funguje velmi spolehlivě, má však tu nevýhodu, že nelze nastavit, co přesně bude blokovat. Pokud budete stát o možnost nastavit filtrování přesněji, doporučujeme využít prohlížeč Firefox a k němu doplněk ProCon Alba. (Návod jsme přinesli v PPK 21/2007 a v elektronické podobě jej najdete na CD přiloženém k tomuto číslu PPK.) Nevýhodou však je, že nastavení bude ještě složitější, minimálně o nutnost zablokovat přístup k internetu jiným prohlížečům – zejména Internet Exploreru, integrovanému ve Windows. K tomu poslouží firewall, ale nějaký zdatnější (Sunbelt Kerio Firewall, popisovaný v PPK 7/2008). Firewall integrovaný ve Windows na tento úkol bohužel nestačí. ■ aha

WINDOWS VISTA
www.microsoft.com/cze

Spořič z vlastních obrázků

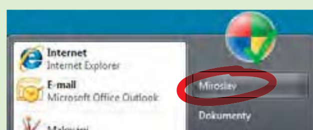

Spořič obrazovky se spouští automaticky po určité (předem nastavené) době nečinnosti uživatele. Windows Vista nabízí několik připravených spořičů. U spořiče s názvem Fotografie si můžete sami zvolit, které obrázky nebo videa má po dobu nečinnosti promítat na obrazovce.

Téměř každý z nabízených spořičů nabízí možnost upravit jeho nastavení. Toho využívá i spořič s názvem **Fotografie**. Spořič postupně zobrazuje obrázky a videa ze složky, kterou mu určíte. Můžete samozřejmě použít některou z již existujících složek (např. Obrázky), ale navrhujeme vytvořit pro spořič samostatnou složku. Snadno se může stát, že do složky Obrázky uložíte i takové obrázky, které nechcete předvádět ostatním uživatelům prostřednictvím spořiče. Složku vytvoříte v rámci svých pracovních složek Windows Vista.

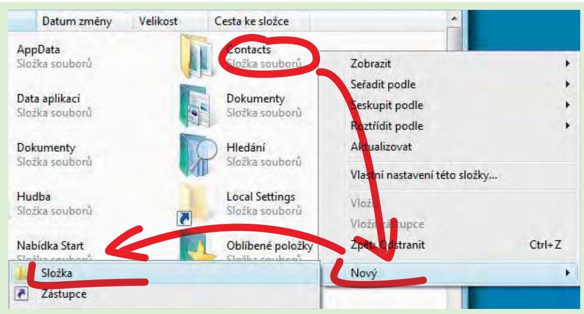
1 *Zobrazení uživatelských složek*

Klikněte na tlačítko Start a v pravém horním rohu nabídky Start klikněte na svoje uživatelské jméno. Vista zobrazí obsah složky, jejíž název je shodný s vaším uživatelským jménem.

2 *Vytvoření nové složky*

V okně s obsahem složky klikněte pravým tlačítkem myši na volné místo a z místní nabídky vyberte postupně příkazy **Nový** a **Složka**. V okně se objeví ikona složky, jejíž název (tedy **Nová složka**) je zobrazen inverzně. Zapište nový název složky (např. **!Můj spořič**) a stiskněte klávesu **Enter**.

3 *Kopírování souborů*

Videa i obrázky jsou samostatné soubory. Ty, které chcete použít, můžete zkopírovat nebo přesunout do požadované složky. Otevřete složku, ve které je jeden nebo více požadovaných obrázků nebo videí, a soubory, které chcete kopírovat, označte. Poté na jeden z označených souborů klikněte pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Kopírovat**.

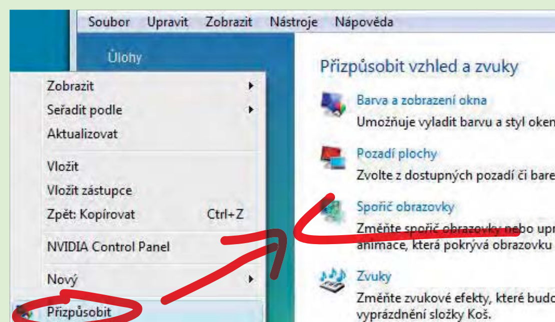
4 *Vložení souborů do složky*

Zobrazte obsah složky, do které chcete soubory kopírovat (v našem případě to je složka **!Můj spořič**), a v této složce klikněte pravým tlačítkem myši na volné místo. Poté z místní nabídky vyberte příkaz **Vložit**.

Hodláte-li pomocí spořiče zobrazovat soubory, které jsou uloženy v různých složkách, opakujte kroky 3 a 4 tak dlouho, dokud ve složce **!Můj spořič** nebudou všechny požadované soubory.

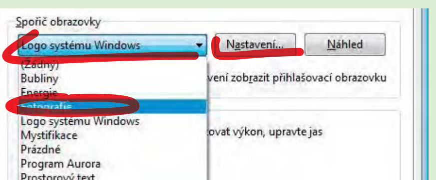
5 *Zobrazení dialogového okna pro nastavení spořiče*

Klikněte pravým tlačítkem myši na volné místo na pracovní ploše a z místní nabídky vyberte příkaz **Přizpůsobit**. Zobrazí se dialogové okno a v něm klikněte na příkaz **Spořič obrazovky**.

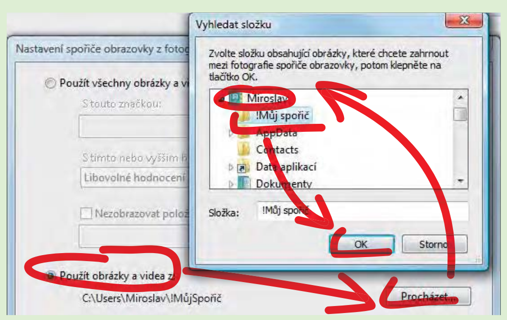
6 *Volba spořiče*

V dialogovém okně **Nastavení spořiče obrazovky** kliknutím rozbalte seznam s nabídkou možných spořičů a vyberte položku **Fotografie**. Poté klikněte na tlačítko **Nastavení**.

7 *Nastavení složky s daty*

V dialogovém okně **Nastavení spořiče obrazovky z fotografií** klikněte na položku **Použít obrázky a videa** a poté na tlačítko **Procházet**. V okně **Vyhledat složku** klikněte na složku, jejíž jméno je shodné s vaším uživatelským jménem, a poté na složku s daty pro spořič. Okno uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**.

8 *Další možnosti nastavení*

Ve spodní části dialogového okna můžete nastavit způsob, jak se budou zobrazovat obrázky (klikněte na tlačítko vedle textu **Použít tento motiv** a vyberte ten, který chcete vyzkoušet). Dále můžete upravit rychlost promítání (klikněte na tlačítko vedle nápisu **Rychlost prezentace** – rychlost se projeví v době, po kterou budou jednotlivé obrázky zobrazeny) a pořadí, ve kterém se bude obsah složky zobrazovat. Zaškrtnete-li položku **Náhodný obsah**, bude spořič střídat soubory v náhodném pořadí. Zůstane-li položka nezaškrtnutá, soubory se budou používat v abecedním pořadí.

Po nastavení klikněte na tlačítko **Uložit**.

9 *Zkouška nastavení*

V okně **Nastavení spořiče obrazovky** klikněte na tlačítko **Náhled**. Po chvilce Windows Vista zobrazí nastavený spořič. Ukázku ukončete pohybem myši.

Chcete-li nastavení spořiče změnit, klikněte na tlačítko **Nastavení**. Pokud vám nastavení spořiče vyhovuje, klikněte na tlačítko **OK**. ■ mzi

Rádce nakupujícího

Inkoustová multifunkční zařízení

Pokud patříte k uživatelům, kteří potřebují barevně tisknout, skenovat či kopírovat, jsou pro vás ideálními pomocníky multifunkční zařízení, která spojují tiskárnu a skener (a tím pádem i kopírku) do jednoho zařízení. Toto řešení je levnější než pořízení samostatné tiskárny a skeneru a z hlediska nároků na prostor je úspornější. Navíc při kopírování není třeba zapínat počítač. V našem přehledu je deset multifunkčních zařízení založených na inkoustové technologii tisku, takže od těchto modelů můžete při použití fotopapírů očekávat výbornou kvalitu fotografií.

	Orientační cena včetně DPH	Celkové hodnocení	Kvalita tisku	Kvalita skenování	Kvalita kopírování	Rychlost tisku	Rychlost skenování	Rychlost kopírování
Canon Pixma MP830	7 300 Kč	88	94	80	94	95	100	98
Canon Pixma MP610	4 200 Kč	88	98	76	100	100	59	90
Canon Pixma MP600R	5 900 Kč	86	89	84	91	91	46	67
Canon Pixma MP810	6 400 Kč	85	89	80	91	95	72	100
HP OfficeJet Pro L7580	5 000 Kč	83	93	75	88	93	42	89
HP Photosmart C8180	9 800 Kč	81	96	66	99	64	48	60
HP Photosmart C5280	3 200 Kč	80	90	80	83	56	45	66
Epson Stylus Photo RX585	3 800 Kč	78	100	66	97	58	84	46
HP Photosmart C5180	3 700 Kč	76	89	73	82	68	59	58
HP Photosmart C4280	2 200 Kč	74	91	96	91	47	44	38
Epson Stylus Photo DX8450	2 400 Kč	74	88	78	85	47	58	61

Přenosné pevné disky

Pro přenášení větších objemů dat mezi počítači se hodí 2,5palcové externí pevné disky. Do přehledu jsme zařadili pět modelů s kapacitou 120 GB a 160 GB. Pro připojení k počítači používají všechny uvedené disky rychlé rozhraní USB 2.0 Hi-Speed s maximální přenosovou rychlostí 480 Mb/s, tedy 60 MB/s. Na trhu jsou i 2,5palcové externí pevné disky s větší kapacitou (250 GB a 320 GB) a také disky, které lze k PC připojit přes rozhraní FireWire či eSATA (external SATA).

	Orientační cena včetně DPH	Celkové hodnocení	Kapacita	Rozhraní	Hmotnost	Mobilita	Výkon	Výbava
TrekStor DataStation pocket x.u	2 300 Kč	73	160 GB	USB 2.0	170 g	73	66	84
Maxtor OneTouch 4 Mini (160 GB)	1 800 Kč	69	160 GB	USB 2.0	205 g	64	61	95
Seagate FreeAgent Go (ST901603FGD1E1-RK)	1 800 Kč	69	160 GB	USB 2.0	180 g	67	65	95
Fujitsu Siemens Storagebird Solo 20-U	1 600 Kč	69	160 GB	USB 2.0	215 g	67	78	74
Freecom Mobile (120 GB)	2 100 Kč	68	120 GB	USB 2.0	290 g	62	60	63

Kamery

Digitální videokamery jsou ideálním společníkem na vaši dovolenou, protože kromě videozáznamu ukládají také fotografie. Za cenu kolem deseti tisíc korun lze pořídit kvalitní videokameru s vícenásobným zoomem.

	Orientační cena	Celkové hodnocení	Obrazová kvalita	Ergonomie	Vybavení	Optický zoom	Hmotnost
Sony DCR-HC47E	9 900 Kč	81	89	95	54	25×	460 g
Panasonic SDR-H20	9 800 Kč	78	87	95	56	32×	480 g
Canon DC10	16 900 Kč	78	82	88	71	10×	400 g
Panasonic NV-GS60	5 500 Kč	72	82	85	44	30×	460 g
JVC GZ-MG 130	6 800 Kč	72	74	86	52	34×	362 g

POZNÁMKA: V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100.

Prostor pro vaše data

Pět výherců dostane ceny od společnosti Verbatim. Ve hře jsou dva externí pevné disky (s kapacitou 500 GB a 320 GB), stan pro dvě osoby, optické myši a vypalovací média DVD.

Od roku 1969 udává společnost Verbatim směr v oblasti vývoje technologií určených pro uchovávání dat – od disket a magnetooptických médií, formátů CD a DVD až po nejnovější média Blu-ray a HD DVD. Kromě toho nabízí Verbatim kvalitní produkty na poli klíčenek USB, paměťových „flash" karet, externích pevných disků a počítačového příslušenství. Verbatim je dceřinou společností Mitsubishi Chemical Corporation Group a těží z vynikajících znalostí výzkumného a vývojového oddělení. Díky tomu hraje Verbatim klíčovou roli při utváření trhu s paměťovými médii. Velmi přísná kontrola během výroby zajišťuje vysokou kvalitu produktů společnosti Verbatim a ty potom vítězí v mnoha mezinárodních srovnávacích testech. Společnost je evropským lídrem v oblasti optických datových nosičů. Více informací naleznete na adrese *www.verbatim-europe.com*.

DNEŠNÍ OTÁZKA

Kterou rychlostí se otáčí 2,5" disk Verbatim?

a) 1 200 otáček za minutu,
b) 3 600 otáček za minutu,
c) 5 400 otáček za minutu.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 2. června 2008** na korespondenčním lístku označeném heslem **Verbatim** na adresu Burda Communications, redakce PPK, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1 nebo **e-mailem** na adresu *krizovka10@ppk.cz*. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Můžete také zaslat na tel. číslo **903 3303** SMS v následujícím tvaru: **SOUTEZ PPK10 X TAJENKA Jmeno Prijmeni Ulice Mesto PSC**. Místo X uveďte písmeno správné odpovědi (a, b nebo c) a místo slova TAJENKA napište tajenku křížovky. SMS může obsahovat max. 160 znaků, a to bez diakritiky. Cena SMS je 3 Kč včetně DPH. Službu SMS technicky zabezpečuje společnost Airtoy, a. s. Jména výherců uveřejníme v PPK č. 13/2008.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zasílání nabídky obchodu nebo služeb.

Tajenka křížovky z PPK 7/2008 zní:
Jejich svět je blíž, než si myslíš!

Správná odpověď na soutěžní otázku:
Hlavní hrdinové příběhu se jmenují Graceovi (odpověď b).

Hru Kronika rodu Spiderwicků od společnosti CD Projekt dostanou tito výherci:
A. Kalabus z Chropyně, M. Maňáková ze Žádovic, J. Randus z Nového Boru, Z. Lentesová z Kynšperka nad Ohří, T. Partyka z Brna, V. Skala z Nového Šaldorfu, M. Segeč z Trenčína, B. Tomčala z Frýdku-Místku, K. Mareček z Dobrovíze, K. Pustka z Ostravy, J. Kolísek z Valašského Meziříčí, J. Rejl z Litvínova, V. Machek z Pelhřimova, K. Formánková z Libčevsi, M. Kdýr z Loun, I. Sudová z Plzně, M. Petráková z Humpolce, D. Dočkálková z Ostravy, L. Švestková z Bánova a P. Podolský z Uherského Hradiště.
Blahopřejeme!

POMŮCKY: LAR, PLATA	ODDĚLENÍ	ZAČÁTEK TAJENKY	ZNAČKA ČAJOVÉ SMĚSI	NÁZEV HLÁSKY	OTEC (KNIŽNĚ)	BACIL	TROPICKÁ DŘEVINA	NEJINAK		OBYVATEL SVĚTADÍLU	V HUDBĚ "POMALU"	PYGMEJSKÝ KMEN ŽIJÍCÍ NA ÚZEMÍ ZAIRU	PŘEDLOŽKA	KONEV TAJENKY	ŘEKA VE ŠVÝCARSKU
OBVAZOVAT									STÁT V USA						
0,1									POPRAVČÍ NÁSTROJ / SPZ LITOMĚŘIC						
ANGLIČAN					ROKLE / ZNAČKA HEKTARU								SLOVENSKÁ POLNÍ MÍRA / CHAPLINOVA MANŽELKA		
TEN I ONEN				VYMŘELÝ KOČOVNÍK / OBOJŽIVELNÍK				NĚMECKY "ČIN"				STŘEDOVÁ ČÁRA / HARMONIE			
HEYERDAHLŮV VOR			HMOTA / JMÉNO SPIS. JIRÁSKA					OSTROV TVOŘÍCÍ PÁS ATOLU							LUPIČI
	LOTYŠSKÝ ŠACHISTA / PRAŽSKÝ OSTROV				Verbatim www.verbatim-europe.com						VONNÉ KOŘENÍ				
KILOGRAM (HOVOR.)											JEZEVČÍK (SLANG.)				
TROPICKÉ ŠÍLENSTVÍ												SMYČKY	SLOVENSKÁ PŘEDLOŽKA / BOBIZAČNÍ SLABIKA		
ŘÍMSKY 1006				CHEMICKÁ BOJOVÁ LÁTKA							JÍDLO PODÁVANÉ V POLEDNE				
PRUHY					JMÉNO SPIS. PAVLA	TELEVIZNÍ ZKRATKA		STŘED TAJENKY	JEZEROVITĚ ROZŠÍŘENÉ ÚSTÍ ŘEKY	ZNAČKA PRÁŠKU NA NÁDOBÍ	MLÁDĚ KOČKY / SÁZENKA				
CHEM. ZN. AMERICIA			ZNOJ / NICKA				DROBNÁ RYBKA / BIBLICKÁ POSTAVA						CITOSL. VESELOSTI / DROP (ZOOL.)		
	JAPONSKÁ LOVKYNĚ ÚSTŘIC	NEVYTVÁŘETI / DRUH GIBBONA										OSOBNÍ ZÁJMENO / ALBÁNSKÝ PAŠA			
CHOVÁNÍ						NESAHAT / OBECNÝ SOUHLAS								CHEM. ZN. TELLURU	ZKRATKA AEROKLUBU
STÁT V AFRICE					KOBRA (ZOOL.)					VÝKVĚT					
MONGOLSKÝ PASTEVEC					TAMTEN					KŮŇ SE SRSTÍ ŠEDOU, ČERVENOU A BÍLOU					

redakce@ppk.cz

PPK @ TV

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad S PPK na internet. Tento pořad můžete sledovat na kanálu UPC Express v síti kabelové televize UPC.

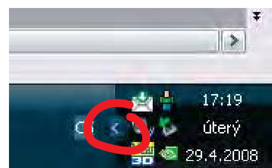
Pořad je vysílán každý den čtyřikrát, a to v 7.15, 9.45, 15.45 a 23.15 hodin.

V pravém dolním rohu obrazovky mi zmizela ikona, pomocí níž jsem odpojoval připojená USB zařízení. Jak ji mohu vrátit zpět?

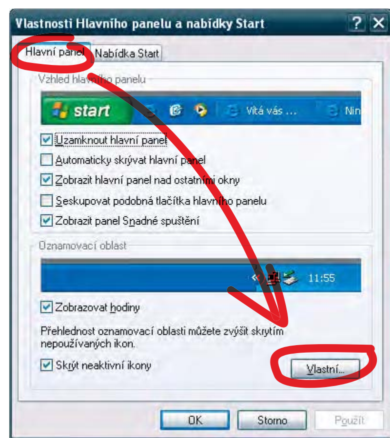
Obvykle stačí v tomto místě (mluvíme o „oznamovací oblasti systému“ nebo „systémové liště“) kliknout na malou šipku (obr. 1 – šipka má popisek **Zobrazit skryté ikony**), a ikona se znovu zobrazí.

Pokud to nepomůže, klikněte na hlavní panel pravým tlačítkem myši a zvolte možnost **Vlastnosti**. V levém dolním rohu záložky **Hlavní panel** klikněte na tlačítko **Vlastní** (obr. 2) a v dalším okně vyhledejte možnost **Bezpečně odebrat hardware** (může být i mezi **staršími položkami**). Kliknutím ji označte a z menu vyberte možnost **Zobrazovat vždy** (obr. 3).

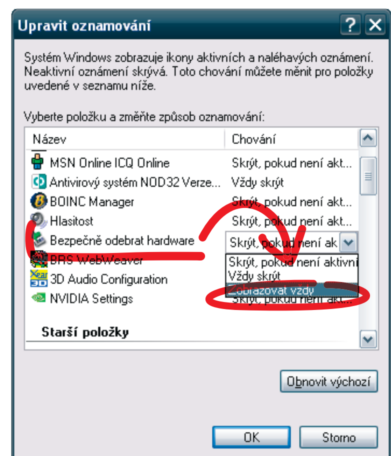

◀ Obr. 1

▼ Obr. 2

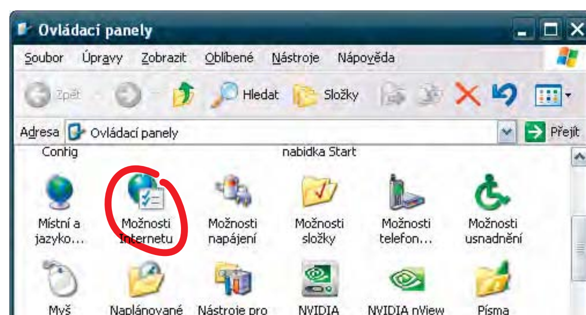
▼ Obr. 3

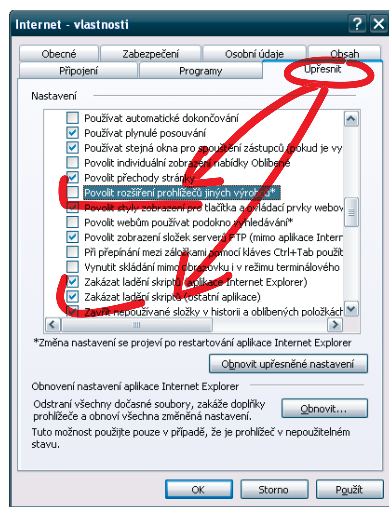
Na některých internetových stránkách se mi zobrazuje hlášení „Ve skriptu na této stránce došlo k chybě“. Ať kliknu na jakékoli tlačítko v tomto okně, stránka se poté načte. Popsané hlášení mě ovšem dosti otravuje. Mohu se jej nějak zbavit? Používám Internet Explorer 7.

Po otevření stránky *www.java.com/en* se spustí doplněk Java Virtual Machine. Ukončete všechna okna Internet Exploreru a v nabídce **Start**

▼ Obr. 4

klikněte na příkaz **Ovládací panely**. V otevřeném okně dvojitě klikněte na zástupce **Možnosti internetu** (obr. 4) a na kartě **Upřesnit** zrušte označení políčka **Povolit rozšíření prohlížečů jiných výrobců** a naopak zde označte políčko **Zakázat ladění skriptů**. (Tyto volby naleznete v rámečku **Nastavení** v části **Procházení** – obr. 5.) Poté počítač restartujte.

▲ Obr. 5

V PPK 6/2008 vyšel článek o domácí síti. Je rozsáhlý, ale návod, jak síť nainstalovat, tam není. Kvůli internetu mám stolní počítač a notebook propojeny přes router kabelem. Ale jak dál?

Za redakci odpovídal Aleš Havlas.

V článku návod na „instalaci sítě“ není, protože žádný univerzální popsat nelze, a hlavně většinou není vůbec potřeba nic instalovat. Moderní routery a přepínače (switche) pouze kabelem připojíte k síťové kartě počítače a o zbytek se postarají samy. (Síťové karty jsou po instalaci standardně nastaveny tak, že „poslouchají“ pokyny „nadřízeného“ síťového prvku.) Pak tedy stačí připojit k routeru/switchi internet, a domácí síť i s internetovým připojením je vytvořena.

Ono „připojení internetu“ spočívá buď v nastavení routeru/switche, který je zároveň modemem pro připojení k internetu (pak se musíte řídit návodem výrobce zařízení, popř. instrukcemi poskytovatele připojení), anebo – máte-li modem pro připojení k internetu jako „externí krabičku“ – v pouhém propojení síťového výstupu s routerem/switchem.

NEOBVYKLÉ ZNAKY JINAK

V PPK 8/2008 jsme odpovídali na dva dotazy týkající se zadávání neobvyklých znaků (hranaté závorky, zpětné lomítko) na české klávesnici. Několik čtenářů na tuto naši odpověď zareagovalo, že znají i jiný způsob – pro doplnění jej tedy uvádíme. Musíme však upozornit na to, že (na rozdíl od námi uvedených možností) tyto klávesové zkratky nefungují vždy (záleží na tom, jak je nastaveno tzv. rozložení klávesnice).

Zpětné lomítko	\	(pravý) Alt + Q
Levá hranatá závorka	[	(pravý) Alt + F
Pravá hranatá závorka	]	(pravý) Alt + G
Levá složená závorka	{	(pravý) Alt + B
Pravá složená závorka	}	(pravý) Alt + N
Svislá čára			(pravý) Alt + W
Znak pro euro	€	(pravý) Alt + E
Hash/kříž	#	(pravý) Alt + X
Ampersand	&	(pravý) Alt + C
Zavináč	@	(pravý) Alt + V
Menšítko	<	(pravý) Alt + ,
Většítko	>	(pravý) Alt + .

Mám v počítači televizní kartu Winfast 2000, ale bohužel k ní nemám kabel „S-Video – Mini Din 9“. Zkoušel jsem hledat v obchodech na internetu, ale marně. Mohli byste mi poradit, kde by se tento kabel (nebo adekvátní redukce) dal sehnat?

Z osobní zkušenosti mohu doporučit obchod s elektronikou Conrad (*www.conrad.cz*); zatím se mi nikdy nestalo, že by něco neměli.

Mohli byste mi poradit, kde mohu koupit nějaký šikovný program na domácí účetnictví?

Mnoho uživatelů si chválí program RQMoney – viz *http://download.chip.eu/cz/RQ-Money-1.0_909641.html*. Má tu obrovskou výhodu, že je k dispozici zdarma a že je v českém jazyce.

Ráda bych si zakoupila laserovou tiskárnu, ale nevím, jaké parametry musí mít můj počítač. Zatím jsem nikde takové informace nenašla. Mám 850MHz procesor AMD, grafickou kartu Inno 3D GF MX4000 a 640MB operační paměť. Bude mi to stačit?

Pokud jde o připojení tiskárny, nejsou výkonové parametry počítače rozhodující. Důležité je, aby měl počítač pouze patřičné rozhraní – USB port, v případě starších tiskáren port paralelní LPT – a aby ovladače tiskárny (tzv. drivery) byly určeny právě pro váš operační systém (to snadno zjistíte na oficiálních stránkách výrobce tiskárny). Určité nároky by mohl mít jedině oficiální obslužný program tiskárny, ale ten není nezbytně nutné používat. Domnívám se, že má-li počítač parametry, které jste uvedla, mělo by se vám povést připojení každé tiskárny, která výše uvedené podmínky splňuje.

V PPK jste mimo jiné zveřejnili program Save2PC. Tento program jsem si nainstaloval, ovšem bohužel nedělá, co by měl. V pravém spodním rohu se objevuje hlášení v tom smyslu, že schází nějaký kodek. Moc to nechápu, na svém počítači přehrávám filmová DVD i videosoubory AVI naprosto bez problémů.

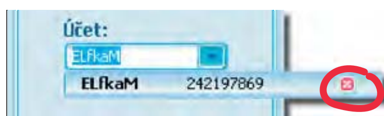
Každé video má svůj vlastní kodek (tedy „kuchařku“, určující, jak se má s videem pracovat), a tak bezproblémová funkčnost jednoho typu videa nezaručuje funkčnost videa jiného. Popsaný problém by měla vyřešit instalace balíku K-Lite Codec Pack. Jedná se o balík kodeků, které jsou potřeba k práci/přehrávání všech běžných typů videa. K-Lite Codec Pack stáhnete zdarma na adrese *http://download.chip.eu/cz/K-Lite-Codec-Pack-Full_176356.html;* návod na jeho instalaci vyšel v PPK 5/2008 (odkaz na stažení návodu naleznete taktéž na uvedené adrese).

Jak postupovat, aby se ve Wordu otevíral dlouhý dokument vždy až na konci, a ne na začátku? Vždy po otevření mi totiž kurzor bliká v nadpisu, a abych mohl pokračovat v práci, musím zdlouhavě přecházet na konec dokumentu.

Na konec dokumentu se snadno dostanete stisknutím klávesové zkratky **Ctrl + End**.

Je nějaká možnost, jak z programu ICQ odebrat svůj uživatelský účet?

Tato možnost je dostupná v úvodním okně programu, tedy než se do programu přihlásí uživatel. (Je-li aktivováno automatické přihlašování, pak nejprve z nabídky **Hlavní** vyberte možnost **Odhlásit uživatele** – **obr. 6**). Rozbalte roletové menu **Účet** a přesuňte kurzor nad řádek, kde je uveden uživatel, jehož chcete odebrat. Na konci tohoto řádku se objeví malý červenobílý křížek a na něj je třeba kliknout (**obr. 7**). Nyní už jen zvolte způsob odebrání uživatele a klikněte na tlačítko **OK** (**obr. 8**).

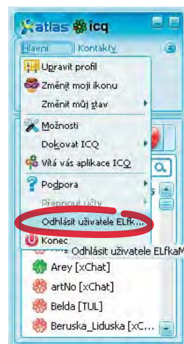

▲ Obr. 7 ▼ Obr. 8

Mám nový notebook. Když je napájen pouze z baterie, pracuje velmi pomalu. Při napájení ze sítě funguje normálně. Nevíte, kde je chyba?

Zřejmě bude aktivován úsporný režim. Ten při provozu notebooku na baterii snižuje jeho výkon a zvyšuje tak dobu, po kterou počítač vydrží v provozu bez napájení z elektrické sítě. Tato funkce není u moderních notebooků žádnou vzácností. Pokud ji chcete deaktivovat, musíte tak učinit přímo v softwaru notebooku – hledejte označení „power management“. Bližší informace najdete v manuálu počítače nebo je získáte od prodejce.

▲ Obr. 6

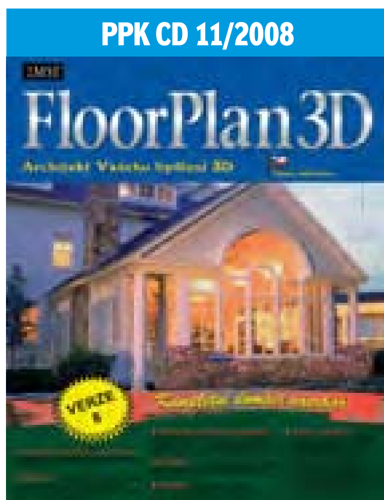
V PPK 6/2008 mě potěšilo, že jste opět zařadili křížovku. Nepotěšila mne však doplňující otázka. Na internetu jsem zjistil, že Photoshop Elements 6 v české verzi lze zakoupit za cenu pohybující se v rozsahu 1 667,65 až 2 163,03 Kč bez DPH. Ani jedna cena však nebyla v udávaných možnostech přesně. Proto bych rád věděl, kde příště hledat odpovědi na otázky.

Odpovědi na otázky lze vždy najít na webových stránkách sponzora křížovky – adresa stránek je u křížovky vždy uvedena. Ceny produktů se samozřejmě mohou časem měnit, takže pokud oficiální stránky udávají hodnotu mírně jinou než v časopise, je správnou odpovědí možnost nejbližší.

Náš internet se z nějakého důvodu zpomalil, což mi nejvíce vadí u stahování. Dříve jsem stahoval rychlostí kolem 100 kB/s, teď se stahování zpomalilo na nějakých 6 kB/s. Poradili byste mi, co mám udělat, aby se internet opět zrychlil?

Příčina je pravděpodobně v tom, že jste přesáhl datový limit, tedy množství dat, která lze přenést během určitého časového období. Na tuto skutečnost poskytovatelé reagují nejčastěji právě radikálním snížením rychlosti. Po uplynutí příslušného časového období (obvykle týden, čtrnáct dní, měsíc) bude rychlost obnovena zpět na původní hodnotu. Jistě vás ale potěší zpráva, že tato omezení poskytovatelé postupně ruší. Například společnost O_2 k 1. dubnu 2008 datové limity, maskované pod zkratkou FUP, zrušila.

PPK CD 11/2008

Na **CD 11/2008** vám přineseme bonus v podobě plné verze programu „Architekt vašeho bydlení“. Tento program vám pomůže navrhnout nejen byt či dům, ale i interiér a také rozmístit nábytek. Navíc umožňuje realistické (trojrozměrné) zobrazení vytvořeného plánu. Dále pro vás chystáme rubriku Vše pro vaše fotografie a nebudou chybět ani pravidelné rubriky Servis a Zajímavosti.

LETNÍ FOTOŠKOLA

Blíží se dovolené a v této době obvykle hodně fotografujeme. Obrázky pořízené digitálním fotoaparátem je sice možné dodatečně upravit a některé detaily na nich opravit, ale lepší je fotografovat tak, aby do snímku bylo nutné zasahovat co nejméně. Poradíme vám, na co si při fotografování dávat pozor.

SLOVNÍČEK POJMŮ – PROCESORY

V prostředí výpočetní techniky existují desítky pojmů, zkratek a termínů, které nejsou bez bližšího vysvětlení jasné. Jejich znalost je však mnohdy žádoucí, například aby vás prodejce nenapálil a nevnutil vám zbytečně drahý produkt, který vůbec nevyužijete. V několika následujících číslech PPK si proto mnoho těchto pojmů objasníme. Příště začneme hned od „srdce počítače“ – od procesoru.

SEZNAM INZERCE

AVG Technologies CZ, Brno	9
BenQ Austria, Vídeň	14
BSP Multimedia, Praha	49, 51
BURDA Praha, Praha	43
Canon CZ, Praha	2. obálka, 39
CD Projekt Czech, Praha	35
CÍGLER SOFTWARE, Brno	45
Eset software, Praha	19
FAST ČR, Říčany u Prahy	3. obálka
Glamour, Brno	17
HEWLETT-PACKARD, Praha	5, 55
IMPACT COMPUTERS, Praha	11
JOYCE ČR, Brno	21
Peugeot Česká republika, Praha	4. obálka
Transcend, Tchaj-pej	13
Vodafone Czech Republic, Praha	7
Xerox Czech Republic, Praha	42

TEST TICHÝCH STOLNÍCH PC

Zájemci o stolní počítač berou jako samozřejmost, že současné stolní sestavy mají pestrou výbavu a nabízejí velmi dobrý výkon. Za dobrou cenu můžete pořídit odhlučněný počítač, který vás nebude při práci rušit hlukem. V příštím vydání PPK se zaměříme právě na tiché počítače.

počítač pro každého

Toto číslo vyšlo 12. 5. 2008
ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931
Vydává: Burda Communications s. r. o.
Tel.: 225 018 566
Jednatel: Ing. Pavel Filipovič
Publisher: Ing. Jiří Palyza
Šéfredaktor: Ivan Heisler (ihe)
Redakce (redakce@ppk.cz):
Aleš Havlas (aha), Jan Jírovec (vrba), Marek Kuřina (mak), Martin Semrád (mse), Miroslav Ziegler (mzi)
Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková
Foto: Martin Tryščuk
Jazyková úprava: Richard Straberger
Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Jiří Lapáček, Jiří Macich, Milan Pola, Martin Taneček, Martin Ziegler
Osvit a tisk: TISKÁRNA REPROPRINT, s. r. o.
Předplatné: SEND Předplatné, spol. s r. o., P. O. Box 141, 140 21 Praha 4
tel.: 225 985 225 (prac. doba 8–18 hod.)
fax: 225 341 425
e-mail: ppk@send.cz
Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
e-mail: predplatne@abompkapa.sk
Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 600
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s. r. o.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

Thámova 221/7, 186 00 Praha 8
IČO 45280681
Vydavatelství Burda Communications s. r. o. vydává časopisy Chip, Level, Mediashop, Počítač pro každého.
Sídlíme na adrese: Na Florenci 19, 110 00 Praha 1, recepce A, 5. patro.